

RIGHT TO INFORMATION ACT-2005

*****

केंद्र शासनाच्या माहितीचा अधिकार कायदा २००५

पशुसंवर्धन आयुक्तालय महाराष्ट्र राज्य, औंध पुणे-४११ ००७

दूरध्वनी क्रमांक-०२०-२५६९०४८०, २५६९०४८१, २५६९०४८५

फॅक्स क्रमांक-०२०-२५६९०४८९

ईमेल : cah-pune@gov.in

RIGHT TO INFORMATION ACT-2005

*****

केंद्र शासनाच्या माहितीचा अधिकार कायदा २००५ अंतर्गत पशुसंवर्धन आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, औंध पुणे-७ कार्यालयातील कार्यासनांचे अधिनियमातील तरतुदी नुसार १७ विविध मुद्द्यांची माहिती.

कलम-४(१)(बी)(१) माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अन्वये प्रकाशनाचा दिनांक /
/२०२४

कार्यालयाचे नाव:- पशुसंवर्धन आयुक्तालय महाराष्ट्र राज्य, औंध पुणे-४११ ०६७

पत्ता:- पशुसंवर्धन आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, स्पायसर कॉलेज समोर, औंध पुणे-४११ ०६७

कार्यालय प्रमुख:- श्री. कौस्तुभ चंद्रप्रकाश दिवेगावकर, (भा.प्र.से.) आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, औंध पुणे-७

शाखा प्रमुख:- कार्यासन अधिकारी

कार्यक्षेत्र:- राज्यस्तरीय

कार्यालयीन दूरध्वनी क्रमांक व वेळा:- -०२०-२५६९०४८०, २५६९०४८१, २५६९०४८५

वेळ:- ९.४५ ते ६.१५

फॅक्स क्रमांक :- २०२-२५६९०४८९

ईमेल: cah-pune@gov.in

उपलब्ध सेवा:- ९.४५ ते ६.१५

साप्ताहिक सुट्टी व विशिष्ट सेवा काल:- महिन्यातील सर्व शनिवार व सर्व रविवार, शासकिय राजपत्रात प्रसिध्द केलेल्या सर्व कार्यालयीन सुट्टया

(१)The Particulars of Its Organisation, Functions And Duties

पशुसंवर्धन विभागाची रचना

आयुक्तालयातील कामकाज एकूण-१४ कार्यासनामार्फत खालील प्रमाणे चालते:-

१) कार्यासन क्रमांक-१

प्रशासन अधिकारी

सदर कार्यासनामार्फत अराजपत्रित अधिकारी/कर्मचारी यांचे आस्थापनाविषयक सर्व कामे, वर्ग-३ या संवर्गातील सरळसेवेने नेमणुका/अनुकंपातत्वावर वर्ग-३ या संवर्गात नियुक्त्या/वर्ग-३ आणि वर्ग-४ संवर्गातील कर्मचा-यांच्या बदल्या करणे/आयुक्त कार्यालयातील वर्ग-३/वर्ग-४ कर्मचा-यांची वेतन निश्चिती करणे/ मानीव दिनांक प्रकरणे पाहणे/आयुक्त कार्यालयातील वर्ग-३/वर्ग-४ या कर्मचा-यांचे सेवापुस्तके अद्ययावत ठेवणे/वर्ग-३ कर्मचा-यांच्या ज्येष्ठतासुचीबाबत व सेवाप्रवेश नियमाबाबत आवश्यक असणारी माहिती संबंधित कार्यासनाला देणे/सर्व संवर्गाचे बिंदू नामावली नोंदवहया अद्ययावत ठेवणे/वर्ग-३ या संवर्गातील कर्मचा-यांना पदोन्नती देण्याबाबत कार्यवाही/आश्वासित प्रगती योजनाअंतर्गत वर्ग-३ कर्मचा-यांना पहिला व दुसरा लाभ मंजूर करणे/पशुधन पर्यवेक्षक या संवर्गातील कर्मचा-यांना परिविक्षाधिन कालावधी मंजूर करणे/आयुक्त कार्यालयातील वर्ग-३ व वर्ग-४ कर्मचा-यांना रजा मंजूर करणे/मासिक/त्रैमासिक/वार्षिक विवरणपत्र विभागीय कार्यालयाकडून मागवून ते संकलित करुन एकत्रित अहवाल शासनास सादर करणे/तारांकित/अतारांकित प्रश्नांची उत्तरे शासनास सादर करणे/न्यायालयीन प्रकरणे हाताळणे व त्याअनुषंगिक पत्रव्यवहार विभागीय कार्यालयाशी करणे/माहिती अधिकार अंतर्गत प्राप्त झालेल्या अर्जावर तात्काळ कार्यवाही करणे/शासनास आवश्यक असलेली माहिती वेळोवेळी सादर करणे.

सदर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालीलप्रमाणे

१ प्रशासन अधिकारी	- १ पद
२. अधिक्षक.	- १ पद
३. वरिष्ठ सहाय्यक	- ३ पदे
४. वरिष्ठ लिपिक	- ३ पदे
५. कनिष्ठ लिपिक	- २ पदे

२) कार्यासन क्रमांक-२

वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी

राजपत्रित अधिकारी यांचे आस्थापनाविषयक सर्व कामे/ पविअ चे मागणीपत्र पाठविणे पविअ बदल्या व त्या अनुषंगाने मंत्री/शासन पत्रव्यवहार पविअ न्यायालयीन प्रकरणे. सेवा तपशील ठेवणे. पविअ

रिक्त पदांची स्थिती व पत्रव्यवहार/नविन पविअ यांचे पोलिस अहवाल/मुळ कागदपत्रे तपासणे/पत्रव्यवहार/विधानसभा/विधानपरिषद तारांकित/अतारांकित प्रश्न जेष्ठतासूची तपासणे. राजपत्रित अधिका-यांची रजा प्रकरणे. राजपत्रित अधिका-यांची वार्षिक वेतनवाढ. नैमित्तिक रजा. सेवापुस्तक व त्याविषयीचा पत्रव्यवहार. स्वग्राम घोषणापत्र व त्याबाबतचा पत्रव्यवहार. वेतननिश्चिती /मानीव दिनांक त्याअनुषंगाने न्यायालयीन प्रकरणे/वेतनोत्क्रमणमाहिती अधिकाराबाबत सर्व कार्यवाही/सेवापुस्तक पडताळणीसाठी पाठविणे. नामनिर्देशन स्विकृत करणे. जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेकडील प्रतिनियुक्तीवर असलेल्या अधिका-यांची माहिती व पत्रव्यवहार राजपत्रित अधिका-यांची तक्रार प्रकरणे. परिविक्षा कालावधी/अध्ययन रजा मंजुरी/सेवानिवृत्ती बाबतचा पत्रव्यवहार/ राजीनामा/स्वेच्छासेवानिवृत्ती प्रकरणे/जात पडताळणी/वैद्यकीय प्रमाणपत्र/जन्मतारीख बदल/नावात बदल/सेवाखंड नियमित करणे./पविअ यांचे प्रतिनियुक्ती/ पदोन्नती, बदल्या इत्यादी बाबतचा पत्रव्यवहार.

सहाय्युक्त पशुसंवर्धन/उपआयुक्त पशुसंवर्धन/सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन/उपसंचालक(वैरण विकास)/सहाय्यक संचालक (वैरण विकास)/ या संवर्गातील निवडसूची तयार करणे, पदोन्नती, बदल्या इत्यादी बाबतचा पत्रव्यवहार/सहाय्यक आयुक्त, पशुसंवर्धन सरळसेवा नामनिर्देशनाने भरती बाबतचा पत्रव्यवहार व पोलिस अहवाल, वैद्यकीय प्रमाणपत्र मागविणे बाबतचा पत्रव्यवहार.

वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी/प्रशासन अधिकारी/वैरण विकास अधिकारी, या संवर्गातील निवडसूची तयार करणे, पदोन्नती, बदल्या इत्यादी बाबतचा पत्रव्यवहार/सर्व अधिका-यांचा सेवातपशिल अद्ययावत ठेवणे. सुधारित आश्वासित प्रगती योजनेचा लाभ मंजूर करण्याबाबतची कार्यवाही/ना हरकत प्रमाणपत्र/माहिती अधिकारात विचारलेल्या माहिती बाबतचा पत्रव्यवहार/न्यायालयीन प्रकरणे/अधिका-यांचा मंजूर, भरलेल्या व रिक्तपदांची माहिती/बिंदूनामावली तयार करून शासनाकडून पडताळणी करिता शासनाकडे सादर करणे.

सादर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालीलप्रमाणे

१ वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी	- १ पद
२. अधिक्षक	- १ पद
३. वरिष्ठ सहाय्यक	- २ पदे
४. वरिष्ठ लिपिक	- ३ पदे
५. कनिष्ठ लिपिक	- २ पदे

३) कार्यासन क्रमांक-३

संघटन व कार्यपध्दती अधिकारी

राजपत्रित व अराजपत्रित अधिकारी यांचे सेवाप्रवेश नियम तयार करणे व अद्ययावत ठेवणे /जेष्ठतासूची अद्ययावत ठेवणे व शासनास सादर करणे/महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत राजपत्रित अधिका-यांची विभागिय परीक्षा तसेच खात्यामार्फत अराजपत्रित कर्मचा-यांची विभागिय परीक्षा आयोजित करणे/वयाची ४५ वर्षे पूर्ण झाल्याने विभागिय परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून राजपत्रित/ अराजपत्रित अधिकारी कर्मचारी यांना सुट देणे/राजपत्रित अधिका-यांना विशेष वेतन मंजूर करणे/ स्थायीकरण करणे/घरबांधणी/मोटर वाहन/इतर वाहन/संगणक खरेदी इत्यादी अग्रिमे मंजूरीची प्रकरणे हाताळणे व लेखा परिक्षणासाठी कागदपत्रे उपलब्ध करून देणे-घेणे/ शासनास ७६१० शासकिय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे या

लेखा शिर्षाचे विनियोजन लेखे व अर्थसंकल्पिय अंदाज शासनास सादर करणे/अधिनस्त विभाग/कार्यालय यांचे प्रशासकिय निरिक्षण करणे, दक्षता रोधची मंजूरीची प्रकरणे इत्यादी.

सादर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालीलप्रमाणे

१. प्रशासन अधिकारी	- १ पद
१ अधिक्षक	- १ पद
२ वरिष्ठ सहाय्यक	- १ पद
३ वरिष्ठ लिपिक	- २ पदे
४ कनिष्ठ लिपिक	- २ पद

४) कार्यासन क्रमांक-४

प्रशासन अधिकारी (गोपनीय)

पशुसंवर्धन खात्यातील राजपत्रित अधिका-यांचे गोपनीय अहवाल संकलन करणे, गोपनीय अहवाल संस्करण करुन त्याची झेरॉक्स प्रत संबंधित अधिकारी/कर्मचारी यांना देणे,प्रतिकूल शे-याबाबत प्राप्त अभिवेदनावर कार्यवाही करणे, पदोन्नतीसाठी/वयाच्या पुर्नविलोकनासाठी/स्थायीकरणासाठी/पदव्युत्तर प्रशिक्षणासाठी गोपनीय अहवाल उपलब्ध करुन देणे व त्यासंबंधी सर्व पत्रव्यवहार करणे/ अधिकारी/कर्मचारी यांचे विभागीय चौकशीची प्रकरणे व त्या संबंधी न्यायालयीन प्रकरणे हाताळणे/लाचलुचपत प्रकरणे हाताळणे/ निलंबनाबाबतची प्रकरणे/वर्ग-३ कर्मचा-यांबाबत न्यायालयात अभियोग दाखल करण्यास परवानगी देणे/ पशुसंवर्धन खात्यातील अधिकारी/कर्मचारी यांचे स्थावर व जंगम मालमत्ता खरेदीस परवानगी देणे/मत्ता व दायित्व विवरणपत्रे संकलन करणे व त्या संबंधी पत्रव्यवहार करणे/गोपनीय शाखेशी संबंधीत माहिती अधिकार प्रकरणे हाताळणे/सेवानिवृत्त/पारपत्र /स्थायीकरण/पदोन्नती इत्यादीसाठी अधिकारी/कर्मचारी यांचे ना-चौकशी प्रमाण पत्र देणे/गोपनीय अभिलेखाची निंदणी करून ते नष्ट करण्यासाठी शासनास प्रस्ताव सादर करणे.

सादर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालीलप्रमाणे

१. प्रशासन अधिकारी	- १ पद
२. अधिक्षक.	- १ पद
३. वरिष्ठ सहाय्यक	- १ पद
४. वरिष्ठ लिपिक	- २ पदे
५. कनिष्ठ लिपिक	- २ पदे

५) कार्यासन क्रमांक-५

सहाय्यक संचालक (लेखा)

आयुक्त कार्यालयांतील सर्व वेतन देयके (एकूण पदे १७१) सेवार्थ आज्ञावलीत पुणे कोषागार येथे सादर करणे/सेवार्थ प्रणालीमध्ये काम करणे/ पुरवणी वेतन देयके/अंतिम वेतन प्रमाणपत्र/नादेय प्रमाणपत्र/शासकीय येणे/विविध अग्रिम विषयक कार्यवाही करणे. आयुक्त कार्यालयांतील सर्व अधिकारी/कर्मचारी यांची आयकर परिगणना करुन वेतन देयकामधून कपात करणे/फॉर्म नं १६ देणे/आयकर कार्यालयांत त्रैमासिक अहवाल सादर करणे व तदनुषंगिक सर्व पत्रव्यवहार करणे./वार्षिक अर्थसंकल्पिय अंदाजपत्रक प्रत्यक्ष कार्यरत कर्मचारी/ अधिकारी यांचे वेतनानुरूप तयार करुन कार्यासन पसं-६ यांना सादर करणे. तदनुषंगिक चारमाही/आठमाही/ नऊमाही/दहामाही अंदाजपत्रक सादर करणे./ वेतन देयकासंबंधी

राज्यांतर्गत सर्व पत्रव्यवहार करणे, राज्यांतर्गत कालबाह्य देयकांना (३९ ब) मंजूरी प्रदान करणे./आयुक्त कार्यालयांत प्राप्त तरतूदी संबंधीचे तरतूद समर्पण, मासिक खर्च,कमी/जादा खर्चाचे कारणमिमांसा अहवाल पसं-६ यांना सादर करणे. /बँकेस फ्लॉपी द्वारे सर्व अदायगी करणेची कार्यवाही करणे.

आंहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून शासनाकडून प्राप्त निधी/वेतन व भत्ते यांचे आहरण व संवितरण करणे व त्याबाबत रोकड नोंदवहीत नियमित नोंद घेऊन अद्यावत ठेवणे./राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत नियोजन शाखेकडून निधी वितरणाचे आदेशानुसार आरटीजीएस द्वारे संबंधित कार्यालयालस निधी वितरित करणे/स्वीय प्रपंजी लेख्यांत प्राप्त झालेल्या निधीचे वितरण करणे./रोकड नोंदवहीत/स्वीय प्रपंजी लेख्यांतर्गत रकमांबाबत अनुक्रमे भारतीय स्टेट बँक, कोषागार कार्यालय, पुणे यांचेशी ताळमेळ घालणे./पशुसंवर्धन विभागांतर्गत पशुवैद्यकीय संस्था, दि गव्हर्नमेंट क्रेडिट को- ऑप. सोसायटी पुणे, एलआयसी व इतर शासकीय/निमशासकीय संस्थांचे आयुक्त कार्यालयांतील अधिकारी/कर्मचा-यांच्या वतीने देय असलेल्या रकमांची विहत मुदतीत अदायगी करणे./मासिक खर्च विवरणपत्र दरमहा लेखामेळ शाखेस सादर करणे व वार्षिक जमेचे अंदाजपत्रक नियोजन शाखेला सादर करणे/भविष्य निर्वाह निधी वर्ग-१/२/३/४ ची देयके निर्गमित करून कोषागारास सादर करणे, वर्ग-४ कर्मचा-याचे भ.नि.नि. ब्रॉड शिट व लेजर अद्यावत ठेवणे, त्याप्रमाणे संबंधित पासबुक भरून वर्ग-४ कर्मचा-यांना वितरण करणे./अन्य कार्यासनातून निविदा संदर्भात प्राप्त झालेल्या अनामत ठेवी/धनाकर्ष जतन करणे व मागणीप्रमाणे संबंधित कार्यासनास परत करणे./२२३५-सामाजिक सुरक्षा याबाबत अंदाजपत्रकांत मागणी करणे व त्या अन्वये देयके कोषागारांत सादर करणे. /आर्थिक व्यवहारासंबंधी ठेवावयाच्या सर्व नोंदवहया ठेवणे व परिपूर्ण करणे./लेखा शाखेशी संबंधित कोर्ट केस प्रकरणाबाबतची कार्यवाही करणे (कोर्टात हजर रहाणे व माहिती सादर करणे) /लोकलेखा समिती विषयक संबंधित कार्यासनाकडून व विभागीय कार्यालयांकडून माहिती, विनियोजन लेखे राज्य वित्त व्यवस्था अहवाल, नागरी अहवाल इ. बाबत माहिती प्राप्त करून घेऊन शासनास सादर करणे./सी.एम.पी. प्रणालीत मार्फत देयक रकमा वितरित करणे./वैद्यकीय प्रतिपूर्ती प्रस्तावाला मंजूरी देणे व जे प्रस्तावाची रक्कम रु एक लाखापेक्षा जास्त आहे, असे प्रस्ताव शासनाला सादर करणे.

सादर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालीलप्रमाणे

१ सहाय्यक संचालक (लेखा)	- १ पद
२ लेखाधिकारी	- १ पद
३ अधिक्षक	- १ पद
४ वरिष्ठ लिपिक	- ४ पदे
५ कनिष्ठ लिपिक	- ३ पदे

६) कार्यासन क्रमांक-६

उपायुक्त पशुसंवर्धन (नियोजन व अंदाज)

राज्य योजनांतर्गत योजना, विशेष घटक योजना, नाविन्यपूर्ण योजना तसेच केंद्रपुरस्कृत योजना/जिल्हा सर्वसाधारण योजना, आदिवासी उपयोजना मासिक खर्चाचे अहवाल/विदर्भ विकास कार्यक्रम, मराठवाडा/कोकण/नाशिक विकास कार्यक्रम, नक्षलग्रस्त विकास कार्यक्रमाच्या खर्चाचे अहवाल संकलित करणे व शासनास सादर करणे/ योजनेतर योजनांचे/अधिवेशनासाठी आवश्यक पशुसंवर्धन विभागाची टिप्पणी तयार करणे व शासनास सादर करणे/आय.टी.हब संदर्भातील सनियंत्रण करणे/पशुसंवर्धन विभागातील पुणे येथील

शासकीय निवासस्थानांचे वितरण करणे व राज्यातील शासकीय निवासस्थानांचे संदर्भातील पत्रव्यवहार करणे/स्वेच्छा निधी अंतर्गत दुरुस्ती प्रस्ताव शासनास सादर करणे तसेच तरतूद वितरित करणे/मा.पंतप्रधान पॅकेजविषयक पत्रव्यवहार, उच्च न्यायालयीन प्रकरणे हाताळणे/महाराष्ट्र कृषी स्पर्धाक्षम प्रकल्पविषयक /महाराष्ट्र पशुधन विकास मंडळविषयक/राष्ट्रीय गुरे व महिष पैदास प्रकल्पविषयक/पशु विमा योजनाविषयक कामकाज/ कृत्रिम रेतन कार्यक्रम, महाराष्ट्र पशुधन विकास मंडळ विषयक/पशुपैदास धोरणविषयक/बोव्हाईन ब्रीडिंग ॲक्टविषयक/जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रविषयक/मायराविषयक /कामधेनू दत्तक ग्राम योजनाविषयक पत्रव्यवहार/राष्ट्रीय कृषी विकास योजनांचे प्रस्ताव तयार करणे, शासन व राज्यस्तरीय मंजूरी समितीस ते मंजूरीस्तव सादर करणे, यासंबंधीचा शासन व क्षेत्रियस्तरावरचा सर्व पत्रव्यवहार (एकूण २० मंजूर योजना व नवीन सादर करावयाच्या योजना)/राष्ट्रीय कृषी विकास योजनांचा मासिक प्रगती अहवाल सादर करणे./ राष्ट्रीय कृषी विकास योजनांसंबंधी विविधस्तरावरील बैठकांना उपस्थित राहणे/माहिती RDMIS मध्ये भरणे /तारांकित व तारांकित प्रश्नांची उत्तरे तयार करून शासनास सादर करणे, त्यावरील चर्चेस उपस्थित राहणे./नाविन्यपूर्ण योजना तयार करणे व मंजूरीनंतर त्याचे सनियंत्रण/ Key Result Areas बाबत पत्रव्यवहार,शासनस्तरावर होणा-या बैठकांना उपस्थित राहून माहिती सादर करणे/पशुसंवर्धन विभागाचे Vision Document तयार करणे, त्याबाबतचे Powerpoint Presentation शासनस्तरावर, मा. मंत्रिमहोदय यांना सादर करणे./केंद्र पुरस्कृत योजनांचा एकत्रित आढावा, Video Conferencing इत्यादींचे अनुषंगाने माहितीचे संकलन/शासनस्तरावर या संदर्भाने होणा-या बैठकांना उपस्थित राहून माहिती सादर/ विवक्षित नेमून दिलेल्या विषयांवर team work चे स्वरूपात काम करणे/विनियोजन लेखे, महालेखापाल यांचेकडील अनुषंगिक पत्रव्यवहार, लोकलेखा समितीपुढे मा.सचिवांची साक्ष या अनुषंगाने माहिती संकलित करण्याबाबतची सर्व कार्यवाही याबाबत संबंधीत कार्यासनाशी (पीएसी शाखा) पूर्ण समन्वय ठेवणे.

सादर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

१. उपआयुक्त पशुसंवर्धन	- १ पद
२. सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन	- १ पद
३. पशुधन विकास अधिकारी,	- २ पदे
४. अधिक्षक	- १ पद
५. वरिष्ठ सहाय्यक	- १ पद
६. वरिष्ठ लिपिक	- २ पदे
७. कनिष्ठ लिपिक	- २ पदे

७) कार्यासन क्रमांक-७

प्रशासन अधिकारी

लेखामेळ:-राज्यातील सर्व जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्ताकडून नमुना-१० मध्ये त्यांचे अधिनस्त कार्यालयांचे मासिक खर्चाचे विवरणपत्र/अहवाल मागवून महालेखापाल मुंबई नागपूर तसेच अधिदान व लेखा कार्यालयात जाऊन वरील नमुना-१० नुसार आलेल्या खर्चानुसार खर्चाचा ताळमेळ करणे व ऑनलाईन ताळमेळ पूर्ण करून शासनाने व महालेखापाल यांनी दिलेल्या विहित मुदतीत लेखामेळाचे काम पूर्ण करणे. प्रस्तुत कामाचा तिमाही अहवाल महालेखापाल मुंबई/नागपूर आणि अधिदान व लेखा कार्यालयांना सादर करणे. तसेच चुकीच्या नोर्दीचा प्रस्ताव शासनामार्फत महालेखापाल मुंबई/नागपूर यांना सादर करणे. सर्व संबंधितांना मासिक खर्च

विवरणपत्रात त्रुटी आढळल्यास निर्देशनास आणून देणे. शासनास लेखामेळ कामाचा अहवाल सादर करणे. लोकलेखा समिती व महालेखापाल यांच्या आक्षेपासंबंधी कामकाज करणे.

निर्धारण:- राज्यातील ३३ जिल्हापरिषदांना विभागाकडून दिल्याजाणा-या अनुदानाचे निर्धारण प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त यांचे मार्फत करून घेणे. प्रादेशिक कार्यालयातील प्रशासन अधिकारी यांना निर्धारणासंबंधी मार्गदर्शन करणे. तसेच प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त यांचे मार्फत प्राप्त झालेले अमान्य रक्कमाचे प्रस्ताव शासनास पाठविणे व पाठपूरावा करून मंजूरी घेणे. जिल्हा परिषदाकडून शासनास येणे असलेल्या रक्कमाच्या वसूलीबाबत पाठपूरावा करून रक्कम शासन खाती जमा करण्याची कार्यवाही करणे. लोकलेखा समिती व महालेखापाल यांच्या आक्षेपासंबंधी पूर्तता करणे. निर्धारणाबाबत शासन/जिल्हापरिषद /ग्रामविकास विभाग यांचेशी पत्रव्यवहार करणे. लोकलेखासमितीचे आक्षेप वगळण्याची कार्यवाही करणे. तसेच मा सहाय्यक संचालक (लेखा) यांचे मार्गदर्शन व सूचनेप्रमाणे कामकाज पूर्ण करणे.

सदर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

१. प्रशासन अधिकारी,	- १ पद
२. अधिक्षक	- १ पद
३. वरिष्ठ सहाय्यक	- १ पद
४. वरिष्ठ लिपिक	- ३ पदे
५. कनिष्ठ लिपिक	- २ पदे

८) कार्यासन क्रमांक-८

संघटन व कार्यपध्दती अधिकारी

पशुसंवर्धन विभागातील सर्व अस्थायी पदांचे पद सातत्याचे प्रस्ताव शासनास सादर करणे/वर्ग-३ व ४ कर्मचा-यांचे हजेरीपट अद्यावत ठेवणे. (थंब इंप्रेशन)/शासन नियमांचे सुलभीकरणाबाबतचा पत्रव्यवहार.राज्याचा एकत्रित माहिती अधिकार मासिक अहवाल शासनास सादर करणे व त्यासंबंधी शासन निर्णय व परिपत्रके क्षेत्रिय कार्यालयांना परिपत्रित करणे. खात्याच्या पुनर्रचनासंबंधी सर्व पत्रव्यवहार/विधानमंडळाचे अधिवेशनाबाबतची कामे. पशुसंवर्धन विभागातील कार्यालय प्रमुखांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करणे.मराठी/हिंदी भाषा सूट परवानगीबाबत /अधिकारी/ कर्मचा-यांचे जॉबचार्ट ठेवणे/आयुक्त कार्यालयातील सर्व प्रकारची खरेदी, लेखन सामग्रीचे वाटप करणे, वर्ग-४ कर्मचा-यांना गणवेश पुरवठा करणे, दूरध्वनी देयके, डाक मुद्रांक, चहापानावरील खर्च इत्यादी मंजूरी प्रदान करणे/आयुक्तालयातील मशीनरी सुस्थितीत ठेवणे, जडवस्तूसंग्रह नोंदवही अद्यावत ठेवणे./वाहनासंबंधी सर्व पत्रव्यवहार व दुरुस्ती खर्चास व पेट्रोल/डिझेल खरेदीस मंजूरी देणे, वाहनांचे लॉगबुक/हिस्ट्रीशीट अद्यावत ठेवणे./प्रमुख अतिथीसाठी विश्रामगृह आरक्षण/ संगणक, झेरॉक्स, फॅक्स मशीन खरेदी व देखभाल दुरुस्ती कार्यालयातील स्वच्छता/साफसफाई पाणीपुरवठा इत्यादी व्यवस्था पाहणे. कार्यालयाचे सुरक्षाबाबत देयके अदा करणे व नियंत्रण ठेवणे. पाण्याचे इलेक्ट्रीक देयके/दूरध्वनी देयके इत्यादी काढणे व नियंत्रण करणे. आयुक्तालयातील सर्व संयंत्रे, यंत्रणा सुस्थितीत ठेवणे. अभिलेख शाखेतील सर्व नस्त्यांचे नोंदणी करणे व अभिलेख शाखा अद्यावत करणे.

सदर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

१. प्रशासन अधिकारी,	- १ पद
२. अधिक्षक	- १ पद
३. वरिष्ठ सहाय्यक	- १ पद
४. वरिष्ठ लिपिक	- २ पदे
५. कनिष्ठ लिपिक	- २ पदे
६. लघुलेखक (निम्नश्रेणी)	- १ पद
७. दूरध्वनी चालक	- १ पद
८. वाहनचालक	- ५ पदे
९. नाईक	- ३ पदे
१०. दफ्तरबंद	- १ पद
११. रोनिओ ऑपरेटर	- १ पद
१२. शिपाई	- १६ पदे

९) कार्यासन क्रमांक-९

संघटन व कार्यपध्दती अधिकारी

आवक-जावक शाखेतील टपाल मार्किंग करणे व टपाल रोजच्या रोज संबंधित कार्यासनांना वाटप होईल याकडे लक्ष ठेवणे इत्यादी कामे./शासनाचे /माहिती अधिकार/मान्यवरांचे टपालासाठी वेगळे रजिस्टर ठेवून तातडीने कार्यासनास देणे./पोस्टल टिकीटांचा हिशोब ठेवणे./नस्त्यांचे वर्गीकरण करून अभिलेख शाखेकडे पाठविणे./ईपीबीएक्स यंत्रणा सुस्थितीत ठेवणे.

सदर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

१. कनिष्ठ लिपिक	- ३ पदे
-----------------	---------

१०) कार्यासन क्रमांक-१०

सहाय्यक संचालक (लेखा)

लेखापरिक्षणाबाबत मार्गदर्शन./प्रलंबित परिच्छेदांचे अनुपालन प्राप्त होतात त्यावर निर्णय घेणे./लेखापरिक्षण अहवाल मंजूर करणे./ कर्मचारी लेखापरिक्षणासाठी दौ-यावर गेल्यानंतर संबंधित /कार्यालयात जाऊन मार्गदर्शन करणे व मेमोरिंडींग करणे /सर्व कर्मचा-यांच्या कामकाजावर नियंत्रण ठेवणे./प्रलंबित परिच्छेदांचा जलद निपटारा करण्यासाठी नियोजन करून /प्रत्येक कार्यालयाशी संपर्क साधून त्याबाबत मार्गदर्शन करणे.

सदर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

१. लेखा परिक्षण अधिकारी	- १ पद
२. अधिक्षक	- ४ पदे
३. वरिष्ठ सहाय्यक	- २ पदे
४. वरिष्ठ लिपिक	- ४ पदे
५. कनिष्ठ लिपिक	- ३ पदे

११) कार्यासन क्रमांक-११

उपसंचालक (सांख्यिकी)

कार्यासन पसं-११ चे प्रमुख म्हणून काम पाहणे./ पशुगणना / सांख्यिकी शाखा / एकात्मिक पाहणी योजना या अंतर्गतच्या उपशाखेतील अधिकारी / कर्मचारी यांना मार्गदर्शन करणे, काम करणे व काम करून घेणे व संनियंत्रण ठेवणे./हाती घेण्यात आलेल्या पाहणी/पशुगणनेची प्रपत्रांचा नमुना, सूचना पुस्तिका, तक्ती [र] [I], अहवाल लिहिणे व सांख्यिकी विश्लेषण करणे. / पशुगणनेच्या संदर्भात अधिकारी/कर्मचारी वर्ग यांना राज्यस्तर/जिल्हास्तर/तालुकास्तर प्रशिक्षण देणे./पशुगणनेसंबंधी वार्षिक अर्थसंकल्पिय कामाचे नियोजन करणे./ पशुधनाचे मानधन वाटप / केंद्र शासनाच्या उपयोगिता प्रमाणपत्र / मासिक प्रगती अहवाल (F.R.B.M.) सादर करणे./ वार्षिक प्रशासन अहवाल व कार्यक्रम अंदाज पुस्तिका तयार करणेबाबत संनियंत्रण करणे./ सांख्यिकी पुस्तिका / संसर्गजन्य रोगांचा अहवाल / मासिक कृत्रिम रेतन व जन्मलेल्या वासरांचा अहवाल / कत्तलखाना अहवाल / पशु व पशुजन्य पदार्थांचा बाजारभाव अहवाल / महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी या सर्व अहवालांचे सांख्यिकी आकडेवारीबाबत मार्गदर्शन व विहित वेळेत काम करून घेणे./शासन , आयुक्त तसेच इतर शासकीय कार्यालय यांना सांख्यिकी आकडेवारी पुरविणे. एकात्मिक पाहणी योजनेसंबंधी ऋतुनिहाय बैठकीमध्ये मार्गदर्शन करणे./ क्षेत्रीय स्तरावर एकात्मिक पाहणी योजना / पशुगणना, सांख्यिकी अभिलेखे तपासणे तसेच सांख्यिकी संस्थांना मार्गदर्शन करणे./ राज्यस्तरीय प्रशिक्षण केंद्रामध्ये प्रशिक्षणार्थींना प्रशिक्षण देणे./ तांत्रिक सल्लागार समिती तसेच शासन / आयुक्त स्तरावरील आयोजित केलेल्या बैठकीला उपस्थित राहणे./ वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे पालन [र] [I]

सादर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

१. उपसंचालक (सांख्यिकी)	- १ पद
२. पशुधन विकास अधिकारी.	- १ पद
३. अधीक्षक	- १ पद
४. संशोधन अधिकारी	- १ पद
५. संशोधन सहाय्यक	- ४ पदे
६. सांख्यिकी सहाय्यक	- ६ पदे
७. कनिष्ठ लिपिक	- २ पदे

१२) कार्यासन क्रमांक-१२

उपायुक्त पशुसंवर्धन (रोग नियंत्रण)

नविन पद निर्मितीचे प्रस्ताव सादर करणे /पशुवैद्यकीय दवाखाना,श्रेणी-२ चा दर्जावाढ करणे/ तालुका लघुपशुसर्वचिकित्सालय स्थापना करणे/जिल्हा पशुसर्वचिकित्सालयाची स्थापना करणे/पशुवैद्यकीय संस्थाना लागणा-या हत्यारे, अवजारे, उपकरणे औषधी दर करार करणे/क्षेत्रीय स्तरावरून प्राप्त होणा-या अडीअडचणी यांचे निराकरण करणे. दर कराराचे अनुषंगाने न्यायालयीन प्रकरणे हाताळणे/नवीन दवाखान्यांच्या स्थापनेसाठी प्राप्त होणारी लोक प्रतिनिधी शासन किंवा नागरीक यांचेकडील निवेदनाच्या अनुषंगाने कार्यवाही करणे/दवाखाने स्थापना, दर्जावाढ या अनुषंगाने प्राप्त होणारे तारांकीत व अतारांकीत प्रश्न, लक्षवेधी सूचना, अश्वासनपुर्ती, कपात सूचना, विधीमंडळाच्या कामकाजाच्या दरम्यान उपस्थित होणा-या विविध चर्चांच्या

अनुषंगाने शासनास माहिती सादर करणे/पंचायत राज समितीच्या साक्षीच्या अनुषंगाने आवश्यक पत्रव्यवहार पहाणे.

प्राणी संरक्षण प्रतिबंधक कायदा, १९७६ ची अंमलबजावणी करणे/केंद्र शासनाकडील नाबार्डच्या सहाय्याने प्रस्तावित Fallen Animals Utilization ही योजना व अशाच स्वरुपाच्या वेगवेगळ्या योजनांच्या प्रस्तावांची छाननी करुन शासनास शिफारस करणे व अशा योजनांच्या अंमलबजावणीसाठी केंद्र शासन, राज्य शासन, नाबार्ड यांच्यात समन्वय साधणे./प्राणी कल्याण कायद्यांचे सनियंत्रण ठेवणेसाठी शासनाने स्थापन केलेल्या प्राणी कल्याण कायदे सनियंत्रण समिती यांचे कडील सुचनांची क्षेत्रिय स्तरावरुन अंमलबजावणी होणेसाठी कार्यवाही करणे./न्यायालयीन प्रकरणांची हाताळणी करणे /या कायद्या अंतर्गत बकरी ईद या वार्षिक सणासाठी कायदा व सुव्यवस्था राखणेसाठी शासनाच्या विविध विभागात समन्वय साधणेसाठी कार्यवाही करणे क्षेत्रिय स्तरावर आवश्यक सुचना परिपत्रित करुन या कालावधीत झालेल्या कार्यवाहीचा अहवाल शासनास सादर करणे.

प्राणी छळ प्रतिबंधक कायदा, १९६० केंद्र शासनाकडील प्राणी छळ प्रतिबंधक कायदा, १९६० ची अंमलबजावणी करणेसाठी केंद्र शासनाकडील सुचनांनुसार कार्यवाही करणे/या अंतर्गत जिल्हा स्तरावर एस.पी.सी.ए निर्मिती करणे, राज्यस्तरीय महाराष्ट्र प्राणी कल्याण मंडळाची स्थापना करणे/राज्यातील विविध खाजगी सेवाभावी संस्थाकडील अनुदानासाठी प्राप्त होणारे प्रस्ताव छाननी करुन भारतीय जीव जंतू कल्याण बोर्ड यांचे कडे शिफारस करणे/ प्राणी छळ प्रतिबंधक कायदे अंतर्गत राज्यातून येणा-या तक्रारींचे निराकरण करणे/प्राणी छळ प्रतिबंधक कायदा, १९६० अंतर्गत न्यायालयीन प्रकरणे हाताळणे/या कायद्या अंतर्गत माहिती अधिकार प्राप्त होतात त्याची पूर्तता विहित कालावधीत करणे.

प्राण्यांमधील संसर्गजन्य रोग नियंत्रण अधिनियम, १९४८ या कायद्याच्या अनुषंगाने केंद्र शासनाकडील Prevention and Control of Infectious and Contagious Diseases in Animals Act, 2009 याप्रमाणे सर्व देशात लागू करण्यात आला आहे त्याप्रमाणे राज्यात उदभवणा-या संसर्गजन्य रोगाच्या नियंत्रणासाठी आवश्यक सुचना क्षेत्रिय स्तरावर देणे/राज्यात उदभवणा-या विविध रोग प्रादुर्भावाच्या माहितीचे संकलन करणे व हे तपशील राज्य व केंद्र शासनास सादर करणे/पूर्वी उदभवलेल्या रोग प्रादुर्भावाच्या अनुषंगाने भविष्यातील रोग प्रादुर्भावाचे आडाखे बांधून क्षेत्रिय स्तरावर आवश्यक सुचना देणेची कार्यवाहीचे नियंत्रण ठेवणे./विविध रोग प्रादुर्भावाचा अनुषंगाने उदभवणा-या तारांकित, अतारांकित प्रश्न, लक्षवेधी सूचना, अश्वसन पुर्ती, कपात सूचना इ.ची माहिती वेळेत शासनास सादर करणे. खाजगी स्टड फार्मसाठी घोडे आयात करणे/मास निर्यातीबाबत राज्यातील जिल्हास्तरीय पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय, तालुका लघु पशुवैद्यकीय चिकित्सालये यांचेकडून प्राप्त होणा-या हत्यारे, अवजारे उपकरणे खरेदी, औषधे खरेदी याबाबत अडचणींचे निराकरण करणे, त्याअनुषंगाने आवश्यक प्रशासकीय, तांत्रिक, व वित्तीय मंजूरी मिळणेसाठी कार्यवाही करणे.

राज्यातील विविध पशुवैद्यकीय संस्थामार्फत प्राप्त होणा-या सेवाशुल्काचा अहवाल शासनास सादर करणे. सेवाशुल्काच्या अनुषंगाने शासनाच्या सूचनांची अंमलबजावणी करणे, सेवाशुल्कासाठी दर सुधारीत करणे, नवीन दर निर्धारित करणे, याबाबतचा पत्रव्यवहार पहाणे./महालेखापाल यांचेकडील कार्यासनाशी संबंधित आक्षेपांची पुर्तता करणे, तसेच क्षेत्रिय स्तरावरील लेखा परिक्षणातील आक्षेपांबाबत आवश्यक माहिती संबंधितांना देणे./पशुवैद्यकीय जैव पदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे-७ रोग अन्वेषण विभाग, औंध, पुणे-७ व विभागीय रोग अन्वेषण प्रयोगशाळा या संस्थेचे कामकाज, बांधकाम, संस्थेस आवश्यक असणारे, साहित्य, उपकरणे, यंत्रसामुग्री, रसायने, इ. खरेदी, जमीन इत्यादी बाबींचा पत्रव्यवहार/गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा,

गोरेगांव, मुंबई या संस्थेचा सनियंत्रण व अनुषंगीक पत्रव्यवहार करणे. तसेच संस्थेशी संबंधित अपेडा या संस्थेकडे पत्रव्यवहार करणे./बर्ड फल्यू कार्यक्रमांतर्गत आर.आर.टी सदस्यांना प्रशिक्षण व ग्रामीण स्तरावर लाईव्हस्टाक लिंक वर्कसना प्रशिक्षण देणे /सी.ॲण्ड एम हॅचेरीज, व्यंकटेश्वरा हॅचेरीज, फार्म, फीड मिल, यांचे कंपार्टमेंट लायझेसन प्रस्ताव बाबतचा पत्रव्यवहार/बर्ड फल्यू नुकसान भरपाई संबंधित कोर्ट केसेस.पशुसंवर्धन विभागाचे ई-टॅंडरींगचे सदस्य सचिव म्हणून काम पहाणे.

सदर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

१. उप आयुक्त (रोग नियंत्रण)	- १ पद
२. सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन	- २ पदे
३. पशुधन विकास अधिकारी	- १ पद
४. अधिक्षक	- १ पद
५. वरिष्ठ सहाय्यक	- १ पद
६. वरिष्ठ लिपिक	- ३ पदे
७. कनिष्ठ लिपिक	- १ पद

१३) कार्यासन क्रमांक-१३

कार्यासन प्रमुख- उपायुक्त पशुसंवर्धन (कुक्कुट)

विस्तार:- दूरदर्शन पत्रव्यवहार/आकाशवाणी/शेतकरी मासिक सभा व पत्रव्यवहार/रोजगार/स्वयंरोजगार अंतर्गत पशुसंवर्धनविषयक प्रशिक्षण/प्रदर्शन व प्रचार/विस्तारविषयक सर्व प्रकारचे प्रस्ताव व पत्रव्यवहार /पशुसंवर्धन विषयाचे पशुधन ऐश्वर्य मासिकाचे कामकाज./पशुखाद्य विश्लेषण प्रयोगशाळा संबंधीत पत्रव्यवहार/जाहिराती/प्रचार योजना देयके संबंधी पत्रव्यवहार.

प्रशिक्षण:- पशुसंवर्धन विभागातील अधिकारी/कर्मचारी वर्गाचे प्रशिक्षण/महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर/महाराष्ट्र राज्य पशुवैद्यक परिषद विषयक /यशदा प्रशिक्षणाचा पत्रव्यवहार व आदेश निर्गमित करणे/राज्यस्तरीय प्रशिक्षण धोरणा/सर्व प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहाय्यक यांच्या व आयुक्त कार्यालयातील सर्व अधिका-यांच्या दौरा दैनंदिनी मंजूरीची कार्यवाही तसेच परराज्य दौ-यास मंजूरी देणे. गुणवंत पशुवैद्यक पुरस्कार/महाराष्ट्र राज्य राजपत्रित संघटना/महाराष्ट्र राज्य पशुचिकित्सा व्यवसायी संघटना/संघटना/परिषद/पशुवैद्यक कायद्यासंबंधी/उच्च शिक्षण इ. कोर्ट केसेस/विद्यापीठ दापोली, परभणी, नागपूर, राहुरी, अकोला पत्रव्यवहार/भारतीय पशुचिकित्सा परिषद/खात्यांतर्गत अधिका-यांना पदव्युत्तर प्रशिक्षण/अध्ययन रजा/उच्च शिक्षण परवानगी देणे/विविध राज्यातील/देशांतर्गत/देशाबाहेरील विविध प्रशिक्षण संस्था/संगणक प्रशिक्षण शुल्क/प्रोत्साहन भत्ता/५० वर्षे पूर्ण झालेबाबत सूट व संगणकविषयक पत्रव्यवहार.

कुक्कुट :- राष्ट्रीय सहकार विकास निगम यांचे सहाय्याने स्थापन झालेल्या व होणा-या सर्व कुक्कुट पालन संस्थांचा पत्रव्यवहार/रासविनि पुरस्कृत अवसायनात संस्थांसंबंधीचा मासिक/त्रैमासिक अहवाल

इ.बाबतचा पत्रव्यवहार स्वबळावर स्थापन होणा-या कुक्कुट पालन संस्थेसंबंधी/केंद्र पुरस्कृत योजना/मध्यवर्ती अंडी उबवणी केंद्र, सधन कुक्कुट विकास गट याबाबतचा/मासिक/त्रैमासिक अहवालासंबंधी/पूरक मागणी/नविन बाब व इतर/तलंगा गट वाटप योजनेशी निगडीत/जुनी कुक्कुट कर्ज, कर्ज माफी विषयक/बर्ड फ्ल्यू विषयी/कोर्ट केसेस/माहिती अधिकार/राष्ट्रीय कृषि विकास योजना / (कुक्कुटविषयी)/इमू पालन, जापनीज क्वेल जातीच्या पालन विषयक/शेतकरी प्रशिक्षण/राज्यस्तर नाविन्यपूर्ण १००० मांसल पक्षी संगोपनाची सुविधा/केंद्र पुरस्कृत ग्रामीण परस कुक्कुट पालन योजना पत्रव्यवहार.

पशुधन :- गुरे व महिष विकास कार्यक्रम./एकात्मिक दुग्धविकास प्रकल्प/विविध योजनांतर्गत जनावरांच्या किंमती सुचविणे/पशुपैदास धोरण (नॅशनल लाईव्हस्टॉक मिशन-२०१४-१५)/एससीपी/टीएसपी/ओटिएसपी व तत्सम प्रकारच्या योजनां//गोठित रेत प्रयोगशाळा/जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रे इ. /मेंढी व शेळी महामंडळ,पुणे /शेळी व मेंढी पालन खाजगी संस्थांचे प्रस्ताव व पत्रव्यवहार/नामशेष होणा-या जातीच्या प्राण्यांचे संगोपन,जतन. इ.विषयक (माडग्याळ,संगमनेरी व इतर) /आदिवासी शहिद गोवारी शेळीपालन संस्था,नागपूर पत्रव्यवहार व कोर्ट केस./अहमदनगर जिल्हा शेळी पालन व प्रक्रिया संघ, घुटेवाडी, अहमदनगर/ठाणे/अंबरनाथचा पत्रव्यवहार/लोकर विश्लेषण प्रयोगशाळा, पुणे/ मराठवाडा विकास पॅकेज (उस्मानाबादी शेळी संशोधन केंद्र स्थापनेचा नाविन्यपूर्ण ६ दुधाळ (राज्यस्तर) व २ दुधाळ (जिल्हास्तर) योजना/एससीपी/टीएसपी/ओटिएसपी व तत्सम प्रकारच्या शेळी/मेंढी गट वाटप योजना/कोर्ट केसेसचा पत्रव्यवहार.

सदर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

१. उपआयुक्त पशुसंवर्धन (कुक्कुट)	- १ पद
२. सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन	- ३ पदे
३. पशुधन विकास अधिकारी.	- ३ पद
४. अधिक्षक	- १ पद
५. वरिष्ठ सहाय्यक	- १ पद
६. वरिष्ठ लिपिक	- २ पद
७. कनिष्ठ लिपिक.	- १ पद
८. सांख्यिकी सहाय्यक	- ३ पदे

१४) कार्यासन क्रमांक-१४

उपसंचालक (वैरण विकास)

राज्यातील पशुधनाची उत्पादनक्षमता, प्रजननक्षमता, कार्यशक्ती व रोगप्रतिकारक शक्ती सातत्याने कायम राहण्यासाठी आवश्यक असणा-या वैरण व पशुखादय यांच्या उपलब्धतेचा आढावा घेऊन, तूट भरून काढण्यासाठी उत्पादनात वाढ करणे, बचत करणे, योग्य प्रकारे साठवणूक करणे व अपारंपारिक वैरणीचा उपयोग करणे या चतुःसुत्रीद्वारे विभागांतर्गत वैरण विकासाचे कार्य करण्यात येते. यासाठी विविध जिल्हास्तरीय व केंद्रपुरस्कृत वैरण व खादय विकास योजनांची अंमलबजावणी करण्यासाठी

आवश्यक प्रस्ताव सादर करणे, आर्थिक तरतूद अर्थसंकल्पित करणे व वित्तीय मान्यता प्राप्त करून घेणे, वित्तीय मान्यतेनुसार निधी जिल्हास्तरीय कार्यालयांना पूर्णवितरीत करणे, योजनांच्या मार्गदर्शक सुचना निर्गमित करणे, उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास सादर करणे, इत्यादी कामे या कार्यासनामार्फत करण्यात येतात. वैरण व खादय विकासाकरीता पशुपालकामध्ये जागृती निर्माण करण्यासाठी, आकाशवाणी, दूरदर्शन व कृषि विषयक प्रकाशने यामधून आवश्यक माहिती प्रसिध्द करणे. तसेच राज्यातील वैरणीची आवश्यकता, उपलब्धता याबाबत संसद सभागृह व विधानमंडळ सभागृह यांचे कामकाजाच्या संदर्भात आवश्यक माहिती सादर करणे.

सदर कार्यासनात मंजूर पदांचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

१. उपसंचालक (वैरण विकास)	- १ पद.
२. सहाय्यक संचालक (वैरण विकास)	- २ पदे
३. वरिष्ठ लिपिक	- १ पद
४. लिपिक-टंकलेखक	- २ पदे

पशुसंवर्धन विभागाच्या कामकाजाचे स्वरूप

पशुसंवर्धन विभागातील कार्य लोकाभिमुख असून पशुसंवर्धनाद्वारे राष्ट्रीय संपत्तीत वाढ करणे व त्या अनुषंगाने पशुसंवर्धनावर आधारीत रोजगार निर्मिती करणे हे ठोबळ मानाने अपेक्षित कार्य आहे. यासाठी पशुसंवर्धनाच्या विविध नविनतम तंत्रज्ञानाचा उपयोग करून पशुजन्य पदार्थात वाढ घडवून आणण्याचा हेतू आहे. यासाठी गायी, म्हशी, शेळया, मेंढया व कोंबडया यांच्या स्थानिक जातीत अनुवंशिक सुधारणा घडवून आणणे. तसेच पशुजन्य पदार्थ उदाहरणार्थ दुध, अंडी, मांस, लोकर, चामडी इत्यादीच्या वाढीसाठी अनुवंशिक शास्त्राच्या आधारे गुणवत्ता पुर्वक संपूर्ण वाढ करणे अभिप्रेत आहे. त्या दृष्टीने राज्यात पशुसंवर्धन विभागाचे संघटन केले आहे.

पशुसंवर्धन खात्याची स्थापना झाली त्यावेळेस घोडयांची पैदास व जनावरांचे आरोग्य हे प्रमुख उद्दिष्ट होते. याचा फायदा विशिष्ट क्षेत्रापुरता मर्यादित होता. या विभागाच्या स्थापनेनंतर बरीच स्थित्यंतरे घडून खात्याच्या प्रमुख कार्यात केवळ जनावरांच्या आजारासंबंधी उपचार करण्यापूरते मर्यादित न रहाता पशुधनाची अनुवंशीक सुधारणा करणे जास्त दुध उत्पादन, अंडी उत्पादन, मांस लोकर उत्पादन मिळवणे व त्या अनुषंगाने पशुसंगोपन व पशुपैदाशीची माहिती प्रशिक्षणाद्वारे पशुपालकांना देऊन, रोजगार निर्मिती करून याद्वारे तळागाळातील लोकांचा विकास करणे हे प्रमुख कार्य ठरते. त्यामुळे आता या खात्यामार्फत दिली जाणारी सेवा खेडया-पाडयापासून गरिबांच्या झोपडी पर्यंत जाऊन पोहोचली आहे.

पशुसंवर्धन हा शेतीला पुरक व्यवसाय असा आहे. शेतीचे काम ठराविक कालावधीत असते, व उर्वरित काळात त्यांना उद्योग मिळू शकत नाही. पशुसंवर्धन व्यवसायामुळे शेतक-यांना आता बाराही महिने पुरक व्यवसाय मिळणे शक्य असल्याने तसेच आपला आहार सकस व संतुलित असण्याच्या दृष्टीने दुध, अंडी व मांस अशासारखी पशुजन्य उत्पादने आवश्यक असल्याने पशुसंवर्धन जोडधंदा ऐवजी मुख्य व्यवसाय म्हणून पाहात आहे. त्यादृष्टीने पशुसंवर्धन खात्याने कुक्कुट पालन, संकरीत गायीची पैदास,

ओढ कामासाठी स्थानिक जातीच्या गोवंशामध्ये सुधारणा, शेळी, मेंढी विकास या कार्यक्रमावर भर देऊन शेतक-यांना आणि आर्थिक दुर्बल घटकातील लोकांचा तसेच सुशिक्षित बेरोजगारांना रोजगार उपलब्ध होण्याच्या दृष्टीने पशुसंवर्धन खात्याने यावर लक्ष केंद्रीत केले आहे.

पशुसंवर्धन विभागाचे काम एकूण-७ विभागामार्फत चालते. (पुणे/मुंबई/नाशिक/औरंगाबाद/लातूर/नागपूर/अमरावती) स्तर खालीलप्रमाणे :-

आयुक्त पशुसंवर्धन (राज्यस्तर)

प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त (विभागीयस्तर)

जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हास्तर)
पशुसंवर्धन खात्याची शतकातील वाटचाल.

पशुसंवर्धन खात्याची सुरुवात २० मे, १८९२ मुंबई प्रांताकरिता मुलकी पशुवैद्यक खाते म्हणुन झालेली होती. मुलकी पशुवैद्यक खात्याकडे अश्व पैदास पशुरोग नियंत्रण आणि पशुवैद्यकीय अध्यापन याप्रमाणे ३ प्रधान कार्य सोपविली गेली.

कलकत्ता येथे १८८३ मध्ये एका शासन नियुक्त समितीने अखिल भारतीय पातळीवर मुलकी पशुवैद्यक खात्याची रचना व्हावी असे सुचविले. पशुवैद्यकीय अध्यापनासाठी मुंबई (परळ) येथे पशुवैद्यकीय महाविद्यालयाची स्थापना १८८६ मध्ये करण्यात आली.

त्यावेळी कृषि, अश्व व पशुबाबतची अद्यावत माहिती लोकांना होण्याच्या उद्देशाने कृषि, अश्व व पशुप्रदर्शने आयोजित करण्यात येत होती. पहिले कृषि, अश्व व पशुप्रदर्शन १८८५-८६ सालात दख्खन प्रांतात अहमदनगर येथे आयोजित करण्यात आले होते. प्रथम पशुवैद्यकीय दवाखान्याची निर्मिती १ एप्रिल, १८९२ रोजी धुळे व नाशिक जिल्ह्यात झाली. १९१८ मध्ये पशुपैदास कार्यक्रम कृषि खात्याकडे हस्तांतरीत करण्यात आला.

१९२४ मध्ये अश्व पैदास कार्यक्रम मुलकी पशुवैद्यक खात्याकडून वेगळे करुन खात्याकडे केवळ पशुरोग नियंत्रणाचे कार्य सोपविले होते. सन १९३२ पासून अखिल भारतीय कृषि अनुसंधान परिषदेच्या अनुदानाने पशुरोग अन्वेषण कार्य मुंबई येथील पशुवैद्यक महाविद्यालयात जोडून करण्यात आले.

देशी गायी, गावठी गायी पासून सुधारित जातीच्या जनावरांची पैदास करण्याच्या उद्देशाने वळू योजना १९३१-३२ या वर्षापासून सुरु करण्यात आली. सदर योजनेअंतर्गत सुधारित देशी जातीच्या वळू पासून गावठी गायीशी संकर करुन सुधारित जातीची पैदास करण्यात येत असे. पशुसुधार करण्याच्या उद्देशाने दुसरी महत्वाची बाब म्हणजे उत्तम जातीच्या वळूंची वंशावळ तयार करुन, तसेच प्रमुख जातीच्या वळूंची नोंद करुन संपूर्ण माहिती ठेवण्यात येत असे.

सन १९३३ मध्ये मुंबई पशुसुधार कायदा करण्यात आला. या कायद्यान्वये पैदास वळू व्यतिरिक्त इतर सर्व वळूंचे खच्चीकरणाचे अधिकार प्रदान करण्यात आले. कृषि अनुसंधान परिषदेतर्फे १९

ऑक्टोबर, १९३६ मध्ये खडकी जिल्हा पुणे येथे कुक्कुट पैदासीच्या संशोधनाकरिता आर्थिक तरतूद करण्यात आली, व व्हाईट लेग-हॉर्न, -होड अयलॅन्ड रेड, ब्लॅक मिनॉर्क जातीच्या विदेशी कोंबड्या ठेवण्यात आल्या होत्या.

भारत सरकारच्या विद्यमानाने मे, १९३७ मध्ये पशुपालकांना सुधारित पशुंची पैदास करण्याच्या हेतुने जातीवंत वळू पुरविण्याची योजना सुरु करण्यात आली. या योजनेअंतर्गत सुधारित म्हशींची पैदास व वैरण विकास कार्यक्रमाचा सुध्दा समावेश करण्यात आला.

मुंबई अत्यावश्यक सामुग्री आणि पशु (नियंत्रण) कायदा १९४६ अन्वये उपयुक्त जनावरांच्या कत्तलीवर बंदी घालण्यात आली.

१९ जुलै, १९४७ मध्ये पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे येथे स्थापन करण्यात आली. या संस्थेमध्ये जनावरांच्या रोग प्रतिबंधक लसींचे उत्पादन केली जाते. मुंबई प्राणी संरक्षण कायदा १९४८ पासून लागू करण्यात आला. याच वर्षात रोग अन्वेषण कार्य राज्य शासनाकडे सुपूर्त करण्यात आले आहे. पशुपक्षांना होणा-या सासर्गिक रोग नियंत्रणाच्या परिणामकारक अंमलबजावणीसाठी मुंबई सासर्गिक पशुरोग नियंत्रण कायदा करण्यात आला. पशुरोग अन्वेषणाकरिता राज्यस्तर पुणे व विभागीय पातळीवर ६ ठिकाणी विभागिय पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा स्थापन करण्यात आले. विभागीय पातळीवरील संस्थांना तांत्रिक बाबीसाठी पुणे येथील संस्था मार्गदर्शनही करते.

कृत्रिम रेतनाद्वारे पशुपैदास कार्यास सन १९४८ मध्ये मंजूरी प्राप्त झाली. परंतु प्रत्यक्ष कार्यास १९५० पासून पुणे येथे सुरुवात झाली. जनावरांमध्ये दुग्ध उत्पादन वाढण्याच्या दृष्टीने देशी दुधाळ जातीच्या लालसिंधी, गीर व साहिवाल तसेच म्हैस वर्गात सुरती व मु-हा जातीच्या वळू/रेडयांचा कृत्रिम रेतनात वापर करुन पैदाशीद्वार गावठी जनावरांमध्ये सुधारणा करण्याकरिता वापर करण्यात येऊ लागला. तसेच ओढ कामास व शेती कामात उपयुक्त खिल्लार जातीचे वळू पासून कृत्रिम रेतन करुन उत्कृष्ट पैदास करण्यास सुरुवात करण्यांत आली.

कृत्रिम रेतन कार्यामध्ये सुरुवातीस द्रवविर्य वापरण्यात येत असे. दुग्ध उत्पादनात वाढ होण्याच्या दृष्टीने विदेशी दुधाळ जातीच्या होलस्टीन फ्रिजीयन व जर्सी जातीच्या वळू पासून गावठी गाईशी कृत्रिम रेतनाने संकर करुन संकरित गायीची पैदास करण्यास सन १९६७ मध्ये सुरुवात करण्यात आली. १९६८ पासून परदेशांतून आयात केलेल्या गोठविलेल्या रेतमात्रांचा उपयोग सुरु करण्यांत आला. गोठविलेले रेत वापरणे जास्त किफायतशीर व फलदायी असल्याने सन १९८० मध्ये पुणे येथे डॅनिडा मदतीखाली गोठीत रेत प्रयोगशाळा स्थापन करण्यांत आली. तसेच १९८५ मध्ये नागपूर येथे व १९९२ मध्ये औरंगाबाद येथे गोठीत रेत प्रयोगशाळा स्थापन करण्यांत आल्या.

मुंबई व्हेटरनरी प्रॅक्टीशनर्स ॲक्ट, १९५६ पासून लागू करण्यांत आला. कृषि खात्याशी संलग्नीत असलेल्या पशुसंवर्धन विभागाचे जुलै, १९५७ रोजी विभाजन करुन पशुसंवर्धन खाते असे नामभिदान आणि खातेप्रमुखाचे संचालक पशुसंवर्धन खाते असे संबोधन करण्यांत आले. तदनंतर संचालकांच्या ऐवजी आयुक्त, पशुसंवर्धन खाते असे दि.५/११/१९९३ पासून संबोधण्यात येत आहे. मुंबई व्हेटरनरी कॉन्सीलची स्थापना १९५७ मध्ये करण्यांत आली. १ मे, १९६० रोजी महाराष्ट्र राज्याची निर्मिती झाली.

लोकशाहीचे विकेंद्रीकरण १ मे, १९६२ रोजी करण्यात येऊन जिल्हा परिषद व पंचायत समित्यांची निर्मिती करण्यांत आली. पशुसंवर्धन खात्याच्या अखत्यारितील २० योजना जिल्हा परिषदांकडे हस्तांतरीत करण्यांत आल्या.

सन १९८४-८५ या वर्षी पशुसंवर्धन खात्याची प्रथमच पुनर्रचना करण्यांत आली. यात प्रामुख्याने सधन पशुसुधार प्रकल्प बंद करून त्या योजनेखालील पदे इतरत्र वर्ग करून जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक कार्यालय हे जिल्हा स्तरावरील प्रशासकीय कार्यालय सुरु करण्यात आले, व विभागीय स्तरावर प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहसंचालकाची पदे निर्माण केली तसेच तांत्रिक कामाचा वाढलेला व्याप सुलभपणे हाताळण्यासाठी पशुसंवर्धन संचालकांना (आयुक्त पशुसंवर्धन) सहाय्यक म्हणून अतिरिक्त संचालक हे पद निर्माण करण्यांत आले व त्यांच्याकडे कृत्रिम रेतन, वळू मुल्यमापन इत्यादी तांत्रिक कामाच्या सनियंत्रणाची जबाबदारी सोपविण्यात आली. यावेळी राज्यात कार्यरत असलेली आठ सधन पशुसुधार प्रकल्पाची मुख्यालये बंद करून तेथील उपसंचालकांची पदे जिल्हास्तरावर वर्ग करण्यांत आली. तालुकास्तरावरील पशुवैद्यकीय राजपत्रित अधिका-यांची पदे पशुवैद्यकीय दवाखान्यातून कमी करून विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्रांच्या मुख्यालयाी वर्ग करण्यात आली, व कृत्रिम रेतन कार्यावर भर देण्यात आला.

पशुसंवर्धन विभागाचा दर्जावाढ करून खात्याचे विभाग प्रमुख म्हणून आयुक्त पशुसंवर्धन हे पद १९९३ साली निर्माण करण्यांत आले.

यानंतर वित्त विभागाच्या निर्देशानुसार पशुसंवर्धन विभागातील सर्व योजना/संस्था व कार्यालयातील मंजूर व कार्यान्वीत पदांचा आढावा घेऊन अनावश्यक योजना बंद करणे, उपलब्ध कर्मचारी वर्गातून नविन पशुवैद्यकीय संस्था निर्माण करून पशुवैद्यकीय सेवा व सुविधांची व्याप्ती वाढविणे याकरिता पदांचे समायोजनासह पशुसंवर्धन विभागाची वर्ष २००४ मध्ये पुनर्रचना करण्यांत आली.(शासन निर्णय पसंप्र-१००१/प्र.क्र.२९/(भाग-४)/पदुम-१, दि.२५ मे,२००४ व दि.३०/६/२००५ अन्वये)

पशुसंवर्धन विभागाच्या पुनर्रचने अंतर्गत अतिरिक्त ठरलेले एकूण १५२७ पदे निरास करण्यांत आली, आणि ११२३ पदांचे समायोजन करून तालुकास्तरावर एकूण १७२ तालुका लघुपशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालये निर्माण करण्यांत आले. तसेच विभागाच्या एकूण ४३ योजनांपैकी ३४ योजना व त्याअंतर्गत एकूण ७६८४ पदे चालू ठेवण्यास शासनाने मान्यता दिली. तसेच समायोजनाद्वारे उपलब्ध मंजूर पदामधुन २०८ नविन पशुवैद्यकीय दवाखाने सुरु करण्यांत आली. समायोजनाद्वारे राज्यातील नवनिर्मित ४ जिल्हयांसाठी जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त व जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद ही पदे नविन कार्यालयासह निर्माण करण्यांत आली.

२) अधिकारी/ कर्मचा-यांची कर्तव्ये व जबाबदा-या :

(The Powers and Duties of its Officers and employees)

१. अतिरिक्त आयुक्त पशुसंवर्धन :

पशुसंवर्धन विभागाचे आयुक्तांच्या नियंत्रणाखाली राज्यातील पशुरोग नियंत्रण व पशुधन विकास तसेच अनुवंशिक सुधारणा कार्यक्रमाची प्रभारी अंमलबजावणी करण्याची व मा.आयुक्तांना तांत्रिक बाबींवर सहाय्य करण्याची जबाबदारी अतिरिक्त आयुक्त (रोग नियंत्रण व पशुधन विकास) यांची राहिल.

कर्तव्ये :- १. गोवंशीय, म्हैस वर्गीय जनावरे, शेळ्या-मेंढ्या, कुक्कुट पक्षी यांचा विकास घडवून आणणे व त्याद्वारे पशुधनाची अनुवंशिक सुधारणा करून उत्पादन क्षमता वाढविणे ह्या उद्दिष्टांची पूर्तता करण्यासाठी सर्वकष उपाययोजना आखून कार्यान्वीत करणे व संनियंत्रण करणे.

२. सुधारित पैदास विषयक धोरणांची आखणी व अंमलबजावणी.
३. कृत्रिम रेतन कार्याचे संनियंत्रण व कृत्रिम रेतन कार्याची गुणवत्ता वाढविण्यासाठी खालील बाबींची पूर्तता करणे.
  - अ) उत्तम अनुवंशिक वळूंची निवड करणे.
  - ब) पैदास चाचणी कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करणे.
  - क) पशुधन विकास मंडळाच्या तांत्रिक बाबींवर मार्गदर्शन करणे.
  - ड) महाराष्ट्र शेळी-मेंढी विकास महामंडळाला तांत्रिक मार्गदर्शन करणे.
  - इ) कुक्कुट विकास कार्यक्रमांची अंमलबजावणी करणे.
  - फ) केंद्र शासनामार्फत प्राप्त होणा-या निधीतून पशुसंवर्धन कार्यक्रम व योजना यांची अंमलबजावणी करणे.
४. पशुरोग नियंत्रण :- पशुधनाचे रोगराई पासून संरक्षण करणे व त्या दृष्टिकोनातून आवश्यक त्या उपाययोजना करणे. तसेच पशुपक्ष्यांपासून माणसांना होणा-या रोगाचे नियंत्रण करणे. त्याकरिता कार्यक्रम व योजनेची अंमलबजावणी करणे.
५. ग्रामीण भागातील शेतकरी पशुपालकांना पशुआरोग्याच्या सेवा सुविधा पुरविण्यासाठी पशुवैद्यकीय संस्था अंतर्गत पायाभूत सुविधा निर्माण करणे व बळकटीकरण करणे.
६. अद्यावत पशुरोग निदान करणेसाठी मुलभूत सुविधा पुरविणे.
७. राज्यात अनुशेषानुसार पशुवैद्यकीय संस्थांची निर्माती करण्यासाठी मास्टर प्लॅन तयार करणे.
८. देशाची पश्चिम विभागीय रोग अन्वेषण प्रयोगशाळा या संस्थेचे कामकाजावर सहनियंत्रण व पर्यवेक्षण करणे.
९. राज्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांना भेटी देऊन तपासणी करणे व पर्यवेक्षण करणे.
१०. केंद्र शासनाच्या अर्थसहाय्याने राबविण्यात येणा-या योजनांची उदा. राज्यात रोग मुक्त पट्टा करणे इत्यादी बाबतचे संनियंत्रण.
११. औषधे, हत्यारे व उपकरणे गोठित रेतमात्रा व कृत्रिम रेतन कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी लागणारे अनुषंगीक साहित्य खरेदी बाबत दर करार करणे. व या बाबी उच्च दर्जाच्या व विहित गुणवत्तेच्याच असतील याच संनियंत्रण करणे.
१२. महाराष्ट्र प्राणी संरक्षण अधिनियम १९७६ ची अंमलबजावणी करण्यासाठी पशुवधगृहांना भेटी देऊन तपासणी करणे.
१३. प्राणी छळ प्रतिबंधक कायद्याची अंमलबजावणी करणे व पशुरोग नियंत्रणासंबंधी कायद्याची अंमलबजावणी करणे.
१४. पशुसंवर्धन विभागासंबंधी योजनांची अर्थ संकल्प तयार करणे व खर्चावर नियंत्रण ठेवणे, तरतूदी वितरीत करणे, वार्षिक योजना तयार करणे.

१५. पशुगणनेच्या कामावर नियंत्रण ठेवणे.
१६. शेतकरी प्रशिक्षण योजना राबविणे.
१७. महाराष्ट्र पशुवैद्यकीय विद्यापीठ ,खाजगी संस्था व भारतीय कृषि संशोधन अनुसंधान संस्था यांचेमार्फत करण्यांत येणा-या संशोधनाचा उपयोग ग्रामीणस्तरावरून होण्यासाठी आवश्यक तांत्रिक कार्यप्रणाली व उपाययोजना करणे व याबाबत आवश्यक समन्वय ठेवणे.
१८. राज्यात पशुपैदास क्षेत्रे धोरणाची तसेच राज्यात उंचवंशावळीची जनावरे निर्मातीसाठी पशुपैदास धोरणाची अंमलबजावणी करणे व राज्याच्या मायभूमीतील गोवंशाची संगोपन व जपवणुक करणे.
१९. राज्यात पशुमधील वंध्यत्व निदान व उपचारासाठी पशुरोग निदान शिबीराचे आयोजन व सनियंत्रण.
२०. क्षेत्रिय कर्मचारीवर्गाला तांत्रिक मार्गदर्शन करणे व तांत्रिक कामकाजाची गुणवत्ता उच्च राहण्यासाठी नियंत्रण ठेवणे.
२१. राज्यात पशुप्रदर्शने, यात्रा, मेळावे, तांत्रिक परिसंवाद आयोजित करणे.
२२. राज्यातील तांत्रिक कर्मचा-यांसाठी आवश्यक प्रशिक्षण कोर्स तयार करून नियोजन करणे.
२३. पशु व पशुजन्य पदार्थ निर्माण व आयात निर्यात बाबत योजना आखणे व या करिताच्या पायाभुत सुविधांचे बळकटीकरण योजनांची अंमल बजावणी करणे.
२४. पशुसंवर्धन विभागाचे संगणिकरण व पशुवैद्यकीय संस्था यांची माहिती गोळा करणे.
२५. पशुसंवर्धन विभागाच्या क्षेत्रिय स्तरावरील संस्थाद्वारे पशुपालकांना देण्यात येणा-या सेवा सुविधांची गुणवत्ता उत्तम प्रतीची राखण्यासाठी सनियंत्रण करणे.
२६. पशुसंवर्धन विभागांतर्गत तसेच विभागाद्वारे मनुष्यबळ विकास साधण्यासाठी कार्यक्रम/ योजना आखणे व त्यांचे अंमलबजावणीवर सनियंत्रण ठेवणे.

२)सहआयुक्त पशुसंवर्धन (मुख्यालय):-

१. आयुक्त पशुसंवर्धन कार्यालयातील प्रशासकीय कामकाजातील पुर्ण नियंत्रण ठेवणे. तसेच सर्व कार्यासनामध्ये आवश्यक तो समन्वय ठेवण्याबाबतची कार्यवाही करणे.
२. पशुसंवर्धन विभागांतर्गत आस्थापना विषयक सर्व बाबींची विहित कालमर्यादेत निपटारा होण्यासाठी आवश्यक नियंत्रण ठेवणे. प्रशासकीय बाबीमध्ये मुख्यत्वे नियुक्ती, पदोन्नती, बदली, विभागीय चौकशी, निलंबन, बडतर्फ, परिविक्षा कालावधी, सेवा ज्येष्ठता, न्यायालयीन प्रकरणे, सेवाविषयक अभिलेख, विविध प्रकारचे अग्रिम मंजूरी व त्यांची वसुली, खात्याची विभागीय लेखा परिक्षा, खातेनिहाय लेखा परिक्षा इत्यादी बाबींचा समावेश होतो.
३. पशुसंवर्धन विभागाच्या वार्षिक तसेच पंचवार्षिक योजनांचा आराखडा तयार करणे, योजनांतर्गत तसेच योजनेत्तर योजनाकरिता आवश्यक निधी मंजूर होण्यासाठी पाठपुरावा करणे. योजनांतर्गत आणि योजनेत्तर तरतूदी मधुन होणा-या खर्चाचे व भौतिक साध्य पुर्तीचे सनियंत्रण करणे व याबाबतचे सर्व नियतकालिक अहवाल विहित कालमर्यादेत शासन तथा अन्य संबंधित प्राधिकरणांना सादर होतील याचे सनियंत्रण करणे.
४. लोकलेखा समिती, अंदाज समिती, पंचायत राज समिती, या विषयीच्या सर्व महत्वाच्या व तातडीच्या बाबींवर आवश्यक कार्यवाही तथा निपटारा करण्यासाठी पुर्ण नियंत्रण व समन्वय ठेवणे.
५. शासनाने विहित केलेल्या आर्थिक शिस्तीची उपाययोजना विभागातील सर्व कार्यालये व संस्था यांचेद्वारे काटेकोरपणे अंमलबजावधी करिता नियंत्रण ठेवणे.

६. सहआयुक्त मुख्यालय यांचे नियंत्रणाखाली आस्थापना विभाग, लेखा विभाग, लेखा परिक्षण विभाग, संघटन व कार्यपध्दती विभाग नियोजन व अर्थसंकल्प विभाग, प्रशासकीय कार्यवाही विभाग हे विभाग राहतील.
७. पशुसंवर्धन विभागाचे विनियोजन लेखे महालेखापाल यांना वेळेत सादर करणेबाबत नियंत्रण ठेवणे.
८. प्रशासकीय कामकाजामध्ये गतीमानता आणण्यासाठी आयुक्तालयातील सर्व कार्यासनांच्या कामकाजाची वेळोवेळी तसेच अचानक तपासणी करणे.
९. राजशिष्टाचार बाबत वेळेवर योग्य कार्यवाही करणे.
१०. अधिनस्त कार्यालय आणि संस्थांची प्रशासकीय तपासणी व मार्गदर्शन करणे.
११. नागरी संरक्षण योजना या संबंधीचा सनियंत्रण.
१२. विभागीय लेखा परिक्षा.
१३. राजपत्रित व अराजपत्रित पदांचे सेवाभरती नियम तयार करणेबाबत कार्यवाही.
१४. जेष्ठतासुची, निवडसुची, स्थायीकरण, विभागीय लेखापरिक्षा बाबत सनियंत्रण.
१५. दौरा दैनंदिनी, दौरा कार्यक्रम यांना मान्यता देणे व त्यावर निरीक्षण ठेवणे.
१६. सर्वप्रकारचे खात्याचे प्रशिक्षण/ पदव्युत्तर प्रशिक्षण/ आणि इतर अनेक अल्पकालीन प्रशिक्षण यांचा फायदा जास्तीतजास्त अधिका-यांना उपलब्ध करून देणेबाबत अंमलबजावणी व सनियंत्रण.

३) उपआयुक्त पशुसंवर्धन (नियोजन व अंदाज)

- १) राज्य योजनांतर्गत योजना, विशेष घटक योजना, नाविन्यपूर्ण योजना तसेच केंद्रपुरस्कृत योजनांची :-
  १. वार्षिक आखणी करणे / अर्थसंकल्प तयार करणे व शासनास तयार करणे.
  २. आवश्यक पुनर्विनियोजन प्रस्ताव तयार करणे व पुनर्विनियोजनाद्वारे वितरण करणे.
  ३. पूरक मागणी प्रस्ताव शासनास सादर करणे.
  ४. नविन लेखाशिर्ष प्रस्ताव सादर करणे.
  ५. आठमाही सुधारित अंदाज संकलित करणे व शासनास सादर करणे.
  ६. शासनाकडून प्राप्त अंतिम सुधारित तरतूद वितरण करणे.
  ७. तरतूद समर्पण अहवाल शासनास सादर करणे.
  ८. मासिक खर्चाचे अहवाल शासनास सादर करणे.

- २) जिल्हा सर्वसाधारण योजना, आदिवासी उपयोजना मासिक खर्चाचे अहवाल संकलन करणे व शासनास सादर करणे :-

१. अर्थसंकल्पीत तरतुदींचे बीडीएसवर वितरणासाठी पाठपुरावा करणे.
२. सर्व जिल्हा योजनांचे आर्थिक व भौतिक सनियंत्रण करणे.

- ३) विदर्भ विकास कार्यक्रम, मराठवाडा विकास कार्यक्रम, कोकण विकास कार्यक्रम, नाशिक विकास कार्यक्रम, नक्षलग्रस्त विकास कार्यक्रमाच्या खर्चाचे अहवाल संकलित करणे व शासनास सादर करणे.

४) योजनेतर योजनांचे

१. वार्षिक अर्थसंकल्प तयार करणे व शासनास तयार करणे.
२. अर्थसंकल्पीत तरतुदींचे बीडीएस वर वितरणासाठी प्रस्ताव तयार करणे.
३. आवश्यक पुनर्विनियोजन प्रस्ताव तयार करणे व पुनर्विनियोजनाद्वारे वितरण करणे.
४. चारमाही, आठमाही, दहामाही सुधारित अंदाज संकलित करणे व शासनास सादर करणे.
५. शासनाकडून प्राप्त अंतिम सुधारित तरतूद वितरण करणे.
६. तरतूद समर्पण अहवाल शासनास सादर करणे.
७. कमी/जादा खर्चाची कारणमीमांसा अहवाल संकलित करणे
८. २२३५- सामाजिक सुरक्षा योजनेचा निधी वितरित करणे.
९. ७६१०- कर्मचा-यांना कर्जे योजनेचे तरतूद वितरण करणे.

५) अधिवेशनासाठी आवश्यक पशुसंवर्धन विभागाची टिप्पणी तयार करणे व शासनास सादर करणे.

६) आय.टी.हब संदर्भातील सनियंत्रण करणे.

७) पशुसंवर्धन विभागातील पुणे येथील शासकीय निवासस्थानांचे वितरण करणे व राज्यातील शासकीय निवासस्थानांचे संदर्भातील पत्रव्यवहार करणे.

८) स्वेच्छा निधी अंतर्गत दुरुस्ती प्रस्ताव शासनास सादर करणे तसेच तरतूद वितरित करणे.

९) मा.पंतप्रधान पॅकेजविषयक पत्रव्यवहार, उच्च न्यायालयीन प्रकरणे हाताळणे.

१०) महाराष्ट्र कृषी स्पर्धाक्षम प्रकल्पविषयक पत्रव्यवहार.

११) महाराष्ट्र पशुधन विकास मंडळविषयक पत्रव्यवहार.

१२) राष्ट्रीय गुरे व महिष पैदास प्रकल्पविषयक पत्रव्यवहार

१३) पशु विमा योजनाविषयक कामकाज

१४) कृत्रिम रेतन कार्यक्रम, महाराष्ट्र पशुधन विकास मंडळविषयक पत्रव्यवहार.

१५) पशुपैदास धोरणविषयक पत्रव्यवहार.

१६) बोव्हाईन ब्रीडिंग ॲक्टविषयक पत्रव्यवहार.

१७) जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रविषयक पत्रव्यवहार.

१८) मायराविषयक पत्रव्यवहार

१९) कामधेनू दत्तक ग्राम योजनाविषयक पत्रव्यवहार.

२०) राष्ट्रीय कृषी विकास योजनांचे प्रस्ताव तयार करणे, शासन व राज्यस्तरीय मंजूरी समितीस ते मंजूरीस्तव सादर करणे, यासंबंधीचा शासन व क्षेत्रियस्तरावरचा सर्व पत्रव्यवहार (एकूण २० मंजूर योजना व नवीन सादर करावयाच्या योजना)

२१) राष्ट्रीय कृषी विकास योजनांचा मासिक प्रगती अहवाल सादर करणे.

२२) या योजनांचे संदर्भातील विविधस्तरावरील बैठकांना उपस्थित राहणे.

- २३) राष्ट्रीय कृषी विकास योजनांची माहिती RDMIS मध्ये भरणे.
- २४) संबंधीत विषयांचे अतारांकित व तारांकित प्रश्नांची उत्तरे तयार करून शासनास सादर करणे,त्यावरील चर्चेस उपस्थित राहणे.
- २५) नाविन्यपूर्ण योजना तयार करणे व मंजूरीनंतर त्याचे सनियंत्रण करणे.
- २६) **Key Result Areas** बाबत पत्रव्यवहार, शासनस्तरावर होणा-या बैठकांना उपस्थित राहून माहिती सादर करणे.
- २७) पशुसंवर्धन विभागाचे Vision Document तयार करणे, त्याबाबतचे Powerpoint Presentation शासनस्तरावर, मा.मंत्रिमहोदय यांना सादर करणे.
- २८) केंद्र पुरस्कृत योजनांचा एकत्रित आढावा, Video Conferencing इत्यादींचे अनुषंगाने माहितीचे संकलन करणे, शासनस्तरावर या संदर्भाने होणा-या बैठकांना उपस्थित राहून माहिती सादर करणे.
- २९) विवक्षित नेमून दिलेल्या विषयांवर team work चे स्वरूपात काम करणे.
- ३०) विनियोजन लेखे, महालेखापाल यांचेकडील अनुषंगिक पत्रव्यवहार, लोकलेखा समितीपुढे मा.सचिवांची साक्ष या अनुषंगाने माहिती संकलित करण्याबाबतची सर्व कार्यवाही याबाबत संबंधीत कार्यासनाशी (पीएसी शाखा) पूर्ण समन्वय ठेवणे.

४) प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त

१. पशुसंवर्धन विभागाचे विभागीय प्रमुख म्हणून संबंधित महसुल विभागातील सर्व पशुवैद्यकीय संस्थांवर तांत्रिक, प्रशासकीय व आर्थिक नियंत्रण ठेवणे व विभागांतर्गत शासकीय योजनांची व कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करणे.
२. विभागास दिलेल्या कामाचे उद्दिष्ट पूर्तता करण्याची जबाबदारी प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त यांची असून त्या संबंधी नियंत्रण व समन्वय. तसेच विभागांतर्गत पशुसंवर्धन विषयक प्रस्ताव तांत्रिक व वित्तीय प्रदान करणे.
३. जिल्हा परिषदे अंतर्गत पशुसंवर्धन विभागाच्या राबविणा-या योजना व कार्यक्रम यावर आर्थिक व तांत्रिक नियंत्रण ठेवणे.
४. विभागांतर्गत पशुरोगाचे नियंत्रण व सर्वेक्षण करून त्याबाबतच्या योजना तयार करणे.
५. विभागातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तांत्रिक व प्रशासकीय तपासणी करणे व त्यावर नियंत्रण ठेवणे.
६. विभागीय रोग अन्वेषण प्रयोगशाळांवर तांत्रिक व प्रशासकीय नियंत्रण ठेवणे.
७. विभागांतर्गत सर्व पशुवैद्यकीय संस्थांन मार्फत राबविण्यात येणा-या योजनांचे आर्थिक व भौतिक बाबींचे सनियंत्रण.
८. विभागातील सर्व पशुवैद्यकीय संस्थांद्वारे दिल्या जाणा-या सेवा व सुविधांची गुणवत्ता उत्तम दर्जाची राहिल यावर नियंत्रण ठेवणे.

९. शासनाने/ विभागाने प्रस्तावित केलेल्या पशुपैदाशीच्या धोरणाची विभागांतर्गत अंमलबजावणी करणे व या अंतर्गत अडीअडचणीची विभागीय स्तरावरच निराकरण करुन विभागातील क्षेत्रिय संस्था व कर्मचा-यांना मार्गदर्शन करणे.
१०. विभागांतर्गत योजनांतर्गत योजना तसेच योजनेत्तर योजनांच्या अंमलबजावणीसाठी आवश्यक अर्थसंकल्पीय अंदाजपत्रके/ सुधारित अंदाजपत्रके तयार करुन वरिष्ठ कार्यालयास सादर करणे. तसेच विभागांतर्गत योजनेत्तर व योजनांतर्गत खर्च आणि भौतिक साध्यपुर्ती निर्धारित उद्दिष्टानुसार होण्यासाठी समन्वय व सनियंत्रण ठेवणे.
११. लेखापरिक्षण (महालेखापाल व खात्याचे) तसेच प्रशासकीय व तांत्रिक कामकाजाचे सुयोग्य नियोजन करुन अंमलबजावणी विहित कालमर्यादेमध्येच होण्यासाठी संपूर्ण नियंत्रण व समन्वय ठेवणे.
१२. विभागाचा पशुसंवर्धन विषयक विकास आराखडा तयार करणे व त्यानुसार आवश्यक निधी उपलब्ध करुन घेण्यासाठी पाठपुरावा करणे.
१३. पशुधनातील अनुवंषिक सुधारणा कार्यक्रमाकरिता आवश्यक असलेल्या सर्व निविष्टांचा वेळवर तसेच पुरेसा पुरवठा सुरळीतपणे होण्यावर सनियंत्रण ठेवणे आणि या निविष्टांची गुणवत्ता उच्च, विहित मानकानुसार राहिल यावर नियंत्रण ठेवणे.
१४. विभागांतर्गत आस्थापना विषयक व लेखा विषयक सर्व बाबींवर त्यांना देण्यात आलेल्या अधिकाराचा वापर करणे.
१५. पशुसंवर्धन विभागाच्या मालकीच्या मत्तेचे संरक्षण करण्यासाठी पुर्ण दक्षतेने नियंत्रण ठेवणे.
१६. महाराष्ट्र प्राणी संरक्षण कायदा-१९७६ तसेच केंद्र शासनाच्या प्राणि छळ प्रतिबंधक कायद्याच्या अंमलबजावणीवर नियंत्रण ठेवणे.
१७. विभागांतर्गत प्राप्त होणा-या पशुवैद्यकीय सेवासुविधा मार्फत प्राप्त होणा-या महसुलात वाढ होण्यासाठी उपाययोजना करणे व त्यावर नियंत्रण ठेवणे.

५) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त :-

१. जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त हे पद प्रादेशिक सहआयुक्त पशुसंवर्धन यांचे सरळ नियंत्रणाखाली कार्यान्वित आहे.
२. जिल्हयाचे प्रशासकीय व तांत्रिक प्रमुख म्हणुन काम पाहण्याची जबाबदारी जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त यांची आहे, व जिल्हयातील संस्थांवर तांत्रिक व प्रशासकीय नियंत्रण राहिल.
३. जिल्हयातील रोगनियंत्रण व रोगसर्वेक्षण याबाबतच्या योजनांची अंमलबजावणी करणे ही जबाबदारी या पदाची आहे.
४. पशुसंवर्धन विभागाने/ शासनाने प्रस्तावित केलेल्या पशुपैदास विषयक धोरणाची अंमलबजावणी करणे, व बदलत्या शास्त्रीय दृष्टीकोनातून आवश्यकतेनुसार त्यामध्ये बदल सुचविणे.
५. पशुपैदाशीचे धोरण व राज्यात असलेले स्थानिक पशुधनाचे संगोपन करणे.
६. जिल्हयातील कृत्रिम रेतन कार्यावर नियंत्रण ठेवणे, व कृत्रिम रेतनाचे दिलेल्या उद्दिष्टानुसार पुर्तता करणेबाबत आवश्यक ते उपाययोजना करणे.
७. जिल्हयातील पशुसंवर्धन विषयक योजनांचा आराखडा तयार करुन जिल्हा नियोजन समितीस मंजूरीसाठी सादर करणे व पाठपुरावा करणे.

८. पशुधनामधील वंधत्व रोग निदानासाठी योजना तयार करणे. व वंधत्व निवारण शिबीराचे आयोजन करून त्याबाबत पाठपुरावा करणे.
९. जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांना औषध, पशुखाद्य, उपकरणे व हत्यारे, द्रवनत्र, गोठीत रेत मात्रा, कृत्रिम रेतन करताना लागणारे इतर साहित्य इत्यादीचा पुरवठाबाबत गुणवत्ता ठरवून शिफारशी सादर करणे.
१०. जिल्हयात पशुपैदास चाचणी कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करणे व सनियंत्रण ठेवणे.
११. जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांना पशुवैद्यकीय सुविधा व कृत्रिम रेतनाचे साहित्य पुरवठा वेळेवर होण्याबाबत, सनियंत्रण.
१२. जिल्हयामध्ये प्राणी संरक्षण कायदा १९७६ केंद्र शासनाचा प्राणी छळ प्रतिबंधक कायदा यावर सनियंत्रण व अंमलबजावणी करणे.
१३. जिल्हयातील पशुधनामधील रोग नियंत्रण बाबतच्या योजनांची अंमलबजावणी व योग्य ते सनियंत्रण व रोग सर्वेक्षण करणे.
१४. जिल्हयातील संसर्गजन्य रोगाचा रोग प्रादुर्भाव अहवाल खात्यास वेळेवर सादर करणे.
१५. जिल्हयात जनावरांची यात्रा, वासरांचे मेळावे, तांत्रिक परिसंवाद, प्रशिक्षण व प्रदर्शन इत्यादी आयोजन करणे व विस्तार विषयक माहितीपत्रक शेतक-यांना पुरविणे.
१६. महालेखापाल व खात्याचे लेखापरिक्षण विषयक बाबींची पुर्तता करणे.
१७. जिल्हयातील योजनांचे अर्थसंकल्पीय तरतूदीवर व खर्चावर नियंत्रण ठेवणे.
१८. जिल्हयातील अधिनस्त अधिकारी, कर्मचारी यांच्या आवश्यक प्रशिक्षणाबाबत अहवाल तयार करून खात्यास सादर करणे.
१९. जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांचे प्रशासकीय व तांत्रिक तपासणी करणे व पशुवैद्यकीय संस्थांचे संगणिकरण करणे.

६) उपआयुक्त पशुसंवर्धन (रोगनियंत्रण):-

राज्यातील पशुधन व कुक्कुट वर्गीय पक्ष्यांमध्ये उद्भवणा-या साथीच्या रोगांना वेळीच प्रतिबंधात्मक उपाय योजनाद्वारे प्रतिबंध करण्यासाठी रोग प्रादुर्भावाबाबतची माहिती उपलब्ध करून केंद्र शासनास सादर करणे व रोग प्रादुर्भाव नियंत्रण ठेवणे. (Disease Reporting and Control Monitoring System)

१. पशुवैद्यकीय सेवा पुरविणा-या संस्थांच्या संख्येमध्ये पशुधन घटकांच्या प्रमाणानुसार आवश्यक वाढ करण्यासाठी नविन पशुवैद्यकीय संस्था स्थापन करण्याचा बृहत आराखडा (मास्टर प्लॅन) तयार करणे व या आराखड्याची अंमलबजावणीचे सनियंत्रण करणे.
२. पशुवैद्यकीय सेवा पुरविणा-या संस्थांना आधुनिक यंत्रसामुग्री उपकरणे व किमान मुलभूत सुविधा पुरवून त्यांचे बळकटीकरण करणे व याद्वारे उत्तम दर्जाची पशुवैद्यकीय सेवा पशुपालकांना उपलब्ध होण्यासाठी उपाय योजनाकरणे व अंमलबजावणीचे सनियंत्रण करणे.
३. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार व त्यांचे अर्थसहाय्याने राबविण्यात येणा-या योजना उदा.राष्ट्रीय बुळकांडी निर्मुलन कार्यक्रम, एमएफडीसीपी, अॅस्कॅड अंतर्गत, पीपीआर, राणीखेत डीसीज, घटसर्प, फ-या इत्यादी रोगांचे नियंत्रण, नविन प्रादुर्भाव होण्याच्या (इमर्जींग डीसीज) बाहेरच्या देशातून, राज्यातून येणारे

नविन साथीचे रोग उदा. बर्ड फल्यू, मॅड काऊ डीसीज या रोगाचे प्रादुर्भाव होऊ नये याकरिता उपाययोजना व तांत्रिक परिसंवाद आयोजित करणे.

४. महाराष्ट्र प्राणि संरक्षण कायदा १९७६, केंद्र शासनाचा प्राणि छळ प्रतिबंधक कायदा, मुंबई सांसर्गीक पशुरोग कायदा व इतर अनुषंगिक कायदे याबाबत अंमलबजावणी व आवश्यक सुधारणा करून शासनास अहवाल सादर करणे.
५. पशुरोगाच्या सुविधा पुरविणा-या सर्व क्षेत्रिय संस्था व लस निर्मिती करणारी पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे आणि रोग निदानाचे कार्य करणारे रोग अन्वेषण विभाग या संस्थांचे कामकाजावर समन्वय व सनियंत्रण ठेवणे.
६. पशुवैद्यकीय सेवा पुरविणा-या राज्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांना लागणारी औषधे, हत्यारे उपकरणे, व लसमात्रा खरेदी बाबतचे राज्यस्तरीय दरकरार करण्याबाबतची कार्यवाही अंतिम करणे.
७. राज्यात परेदशातून आयात केल्याजाणा-या घोडयांची आयात करण्याबाबतची कार्यवाही करणे.
८. गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, मुंबई यांच्यामार्फत निर्यात होणारी पशुजन्य उत्पादने इत्यादी कामाबाबत आढावा घेऊन सनियंत्रण करणे तसेच बळकटीकरणाकरिता केंद्र शासन/ ऑपेडा या संस्थेस प्रस्ताव पाठविणे

७) उपआयुक्त पशुसंवर्धन (पशुधन):-

१. राज्यातील पशुपैदाशीच्या कार्यक्रमाची निश्चित केलेल्या धोरणानुसार अंमलबजावणी व सनियंत्रण करण्यासाठी आणि आयुक्त पशुसंवर्धन यांना सहाय्य करणे. तसेच पशुधन धोरणामध्ये आवश्यकते नुसार सुधारणा प्रस्तावित करणे.
२. पशुधन विकास मंडळ अकोला यांचेशी पशुधन विकासा संबंधी कामाबाबत समन्वय ठेऊन गोठीत रेतमात्रा, द्रवनत्र व इतर कृत्रिम रेतनाकरिता लागणारे साहित्य पुरवठा नियमित होण्याच्या दृष्टीने सनियंत्रण ठेवणे.
३. शेळी मेंढी विकास विषयक धोरणात्मक बाबीवर निर्णय घेण्यासाठी अतिरिक्त आयुक्त यांना सहाय्य करणे.
४. केंद्र शासन पुरस्कृत एकात्मिक दुग्ध विकास प्रकल्प, राष्ट्रीय मेंढी/ बोकड पैदास कार्यक्रमाच्या व राष्ट्रीय गुरे व म्हैस पैदास कार्यक्रम योजनेची अंमलबजावणी व सनियंत्रण करणे.
५. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार व त्यांच्याकडून उपलब्ध होणा-या निधीतून मध्यवर्ती अंडी उबवणी केंद्र व बदक पैदास केंद्र यांच्या पायाभुत सुविधांच्या विकासाच्या योजना राबविण्याचे सनियंत्रण करणे.
६. कुक्कुट पैदाशीच्या धोरणानुसार योजना व कार्यक्रमाचे अंमलबजावणीचे सनियंत्रण करणे.
७. राष्ट्रीय सहकार विकास निगम दिल्ली सहाय्यीत सहकारी कुक्कुट पालन संस्थांना दिलेल्या कर्जाचे वसूली बाबत सनियंत्रण व वाढीव अर्थसहाय्याबाबतची छाननी करून शिफारस करणे.
८. कुक्कुट पालन विकास योजनांच्या प्रगतीचा आढावा घेणे.
९. खाजगी/ व्यापारी कुक्कुट पालन संस्थांना कुक्कुट उत्पादने वाढविण्यासाठी तांत्रिक मार्गदर्शन करणे.
१०. ग्रामीण शेतक-यांकरिता परसातील कुक्कुट पालन योजना तयार करून सनियंत्रण करणे व या अंतर्गत नविन सुधारित देशी जातीच्या कुक्कुट पक्षांचा पुरवठा करणेबाबत कार्यवाही.
११. राज्यात कृत्रिम रेतनाच्या कार्याचे नियोजन अंमलबजावणी व उद्दिष्ट पूर्ततेबाबत सनियंत्रण करणे.
१२. राज्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांना भेटी देऊन कृत्रिम रेतन कार्याची तपासणी करणे.

८) उपसंचालक पशुसंवर्धन (वैरण विकास):-

१. राज्यातील पशुगणनेवर आधारीत आवश्यक वैरण आणि सर्व मार्गांनी उपलब्ध होणारी वैरण याबाबतची सांख्यिकी माहिती तयार करणे.
२. राज्यातील पशुधनाकरिता आवश्यक पुरेशी सकस हिरवी, वाळलेली वैरण व पशुखाद्य उपलब्ध होण्याच्या दृष्टीने योजना तयार करणे व मंजूर योजनांची अंमलबजावणी करणे.
३. पशुसंवर्धन विभागातील वैरण विकास योजनांचा नियमितपणे आढावा घेणे व वैरण विकास योजनांच्या अंमलबजावणीकरिता पशुसंवर्धन विभागातील क्षेत्रिय अधिका-यांना मार्गदर्शन करणे
४. कृषी, फलोत्पादन, कृषि विद्यापीठे, वन, सामाजिक वनीकरण, दुग्धव्यवसाय विकास इत्यादी विभागाशी समन्वय साधून वैरण विकास योजनांची व्याप्ती वाढविणे व वैरण उत्पादन वाढीकरिता प्रयत्न करणे.
५. टंचाई सदृश्य परिस्थितीत आवश्यक व उपलब्ध होण्याच्या दृष्टीने महसूल विभागास तांत्रिक सहाय्य करणे. वैरण उत्पादनवाढीकरिता नियोजन करणे व उपलब्धतेसाठी योजना तयार करणे/अंमलबजावणी करणे.
६. नैसर्गिक आपत्तीमध्ये (पूर, महापूर, भूकंप, वादळ, चक्रीवादळ, दुष्काळ ,टंचाई इ.राज्यातील पशुधनाची वैरण अभवी, उपासमार होणार नाही. यादृष्टीने उपाययोजनेसाठी विभागातील क्षेत्रीय अधिका-यांना मार्गदर्शन करणे.
७. राज्यात वैरण उत्पादन वाढीकरता केंद्र शासन पुरस्कृत वैरण लघुप्रात्याक्षिक योजने अंतर्गत विविध वैरण प्रजातीच्या क्षेत्रीयस्तरावर प्रसार करणे.
८. केंद्र पुरस्कृत विविध वैरण विकास योजनेच्या प्रस्तावाची छाणनी करून, परिपूर्ण प्रस्ताव राज्य शासनामार्फत केंद्र शासनास सादर करणे, मंजूरी प्राप्त करणे व योजनांची अंमलबजावणी करणे.
९. पशुपक्षी खाद्य वैरण/बियाणे आणि इतर (कडबाकुट्टी यंत्र, युरिया प्रक्रिया संच, इं) भावबंध दरकराराची प्रक्रिया पूर्ण करून शासनाची अंतीम मंजूरी प्राप्त करून दरकरार करणे.
१०. पाणलोट क्षेत्र विकास, पडीक जमीन विकास कार्यक्रम, पश्चिम घाट विकास योजना, सामाजिक वनीकरण, आत्मा, राष्ट्रीय कृषी विकास योजना, सामाजिक वनीकरण, आत्मा, राष्ट्रीय कृषी विकास कार्यक्रम, जिल्हा वार्षिक योजना इत्यादी सर्व योजनांमध्ये वैरण विकास योजनांचा समावेश होण्याबाबत सर्वतोपरी प्रयत्न करणे, तांत्रिक सहकार्य करणे व मंजूर योजनेची अंमलबजावणी करणे.
११. पशुखाद्य निर्मितीकरता मळीचा कोटा मंजूरीकरता व अखाद्य धान्य पशुधनाच्या आहाराकरिता उपलब्धेबाबत शिफारस करणे.
१२. वैरण विकासाबाबत (उत्पादन तंत्रज्ञान) पशुपालक, शेतकरी,/ क्षेत्रीय अधिकारी यांना प्रशिक्षण देणे.
१३. वैरण विकासाबाबत माहितीपत्रके, पुस्तिका प्रसिध्द करणे, लेख लिहीणे आकाशवाणी व दुरदर्शन कार्यक्रमात वैरण विकास विषयाबाबत सहभाग घेणे.
१४. विधानसभा/विधानपरिषद/लोकसभा/राज्यसभा/तारांकित/अतारांकित प्रश्न, लक्षवेधी सूचना, आश्वासन पूर्ती इत्यादीबाबत शासनास आवश्यक माहिती सादर करणे.
१५. लेखापरीक्षण आणि लोकलेखा समिती इत्यादी मधील लेखाआक्षेपास समर्पक अनुपालन अहवाल सादर करणे.
१६. राज्यातील वैरण विकासंदर्भातील आढावा सभा, कार्यशाळा चर्चासत्रे, प्रशिक्षण इत्यादी कार्यक्रमांना आयुक्ताच्या आदेशानुसार उपस्थित राहून विभागाचे प्रतिनिधीत्व करणे.
१७. मा. आयुक्त व अतिरिक्त आयुक्त यांच्या आदेशाप्रमाणे इतर सर्व जबाबदा-या पार पाडणे.
१८. शासनाकडे लोकप्रतिनिधीकडून प्राप्त होणा-या निवेदनावर शासन आदेशाप्रमाणे कार्यवाही करणे.

१९. माहितीचा अधिकार कायदयाअंतर्गत प्राप्त होणा-या अर्जांनुसार संबंधित अजर्दारास माहिती उपलब्ध करून देणे.
२०. अपारंपारिक/अप्रचलीत पदार्थांचा पशुखाद्यआहारासाठी उपयोगाबाबत प्रसार करणे.
२१. राज्यस्तरीय इतर स्तरावरील आयोजित केलेल्या प्रशिक्षण कार्यक्रमात प्रशिक्षणार्थींना वैरण विकास, पशुआहार विषयक व्याख्यान देणे.

९) उपसंचालक (सांख्यिकी):-

१. सांख्यिकी शाखेचे प्रमुख म्हणून काम पाहणे.
२. पशुगणनेच्या संदर्भात अधिकारी/कर्मचारी वर्ग यांना राज्यस्तर/जिल्हास्तर/तालुकास्तर प्रशिक्षण देणे.
३. क्षेत्रीय स्तरावर एकात्मिक पाहणी योजना, पशुगणना, सांख्यिकी अभिलेखे तपासणे तसेच सांख्यिकी संस्थांना मार्गदर्शन करणे.
४. हाती घेण्यात आलेल्या पाहणी/पशुगणनेच्या प्रपत्रांचा नमुना, सूचना पुस्तिका, तक्तीकरण, अहवाल लिहिणे व सांख्यिकी विश्लेषण करणे.
५. पशुगणनेसंबंधी राज्यातील जिल्ह्यांना सर्व प्रकारचे मार्गदर्शन/संनियंत्रण करणे.
६. एकात्मिक पाहणी योजनेसंबंधी तांत्रिक मार्गदर्शन / निरीक्षण करणे व नियंत्रण अधिकारी म्हणून काम पाहणे.
७. सांख्यिकी पुस्तिका / संसर्गजन्य रोगांचा अहवाल / मासिक कृत्रिम रेतन व जन्मलेल्या वासरांचा अहवाल / कत्तलखाना अहवाल / पशु व पशुजन्य पदार्थांचा बाजारभाव अहवाल / महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी या सर्व अहवालांचे सांख्यिकी आकडेवारीबाबत मार्गदर्शन व विहित वेळेत काम करून घेणे.
८. कार्यक्रम अंदाजपत्रक व वार्षिक प्रशासन अहवाल तयार करण्यासाठी मार्गदर्शन व नियंत्रण अधिकारी म्हणून काम पाहणे.

१०) सहाय्यक संचालक (लेखा):-

१. पशुसंवर्धन विभागांतर्गत आहरण होणा-या मुख्य लेखा शिर्षाखालील खर्चाचे महालेखापाल, मुंबई/ नागपूर व अधिदान व लेखा अधिकारी मुंबई यांचे कार्यालयाशी झालेल्या खर्चाचे ताळमेळाचे(लेखामेळ) काम करणे.
२. विनियोजन लेख्यांतर्गत कमी जास्त खर्चाची कारणे, लोक लेखा समितीस सादर करणे.
३. जिल्हा परिषदांना देण्यात येणा-या सहाय्यक अनुदानाचे निर्धारणाच्या कामाचे संनियंत्रण करणे.
४. आयुक्त कार्यालयातील आहरण व संवितरणाचे काम लेखा अधिकारी यांच्यामार्फत केले जाते. त्यांचेवर संपूर्ण नियंत्रण ठेवणे.
५. लोकलेखा समितीच्या स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापनाबाबत माहिती तयार करणे.
६. पशुसंवर्धन विभागाचे लेखापरिक्षणावर संपूर्ण नियंत्रण व महालेखापालाच्या लेखा परिक्षणातील प्रलंबित परिच्छेदांच्या अनुपालनासाठी पाठपुरावा तसेच लेखापरिक्षणाच्या उणिवा भविष्यात टाळल्या जातील व वित्तीय अनियमितता होणार नाही यावर नियंत्रण व लेखा परिक्षणातील प्रलंबित परिच्छेदांचे निपटारा होण्यासाठी कार्यक्रमाची आयोजन करून संनियंत्रण.

७. पशुसंवर्धन विभागातील निवृत्ती वेतन प्रकरणे महालेखापाल यांना सादर करणे व विभागातील अधिकारी कर्मचारी यांची सेवानिवृत्त प्रकरणे वेळीच महालेखापाल यांना सादर होतात किंवा नाही याबाबत नियंत्रण व खात्यातील सेवानिवृत्त होणारे अधिकारी/कर्मचारी यांची ना मागणी ना चौकशी प्रमाणपत्रे महालेखापाल यांना सादर करणे.
८. विभागांतर्गत आहरण व संवितरण अधिका-यांना सेवानिवृत्ती प्रकरणे निपटारा करणे बाबत मार्गदर्शन करणे.
९. विभागांतर्गत करण्यात येणा-या विविध दरकरारा बाबत वित्तीय मार्गदर्शन करणे.
१०. विभागांतर्गत अफरातफर, अपहार किंवा संशयीत प्रकरणे यांचे विशेष लेखापरिक्षण घेऊन जबाबदारी पूर्ण करणे. व या करिता मा. आयुक्तांना सहाय्य करणे व अहवाल सादर करणे.
११. लेखा विषयक नस्त्यांनवर आवश्यक त्या वेळी वित्तीय नियमांच्या आधारे अभिप्राय देणे.
१२. लोकलेखा समितीच्या होणा-या सभांना उपस्थित राहून आवश्यक तो अहवाल मा. आयुक्तांना सादर करणे.
१३. शासकीय निर्णय/वित्तीय शिस्त व वित्तीय नियमांचे पालन होते किंवा नाही याबाबतची आवश्यक पडताळणी करणे, तसेच वित्तीय निर्णय घेणे सुलभ होण्यासाठी व वित्तीय नियमांची वस्तुस्थिती लक्षात आणून देण्यासाठी मा. आयुक्त यांना सहाय्य करणे.

११) सहाय्यक आयुक्त (विस्तार व प्रशिक्षण):-

१. राज्यात शेतकरी प्रशिक्षण व संकरीत वासरांचे मेळावे आयोजित करणे.
२. राष्ट्रीय व राज्यस्तरावरील पशुप्रदर्शनामध्ये भाग घेणे.
३. आकाशवाणी व दूरदर्शन मार्फत पशुसंवर्धन विषयक विस्तार कार्यक्रमाची माहिती देणे.
४. राज्यातील/देशांतील पशुवैद्यकीय विद्यापीठ, कृषि विद्यापीठ यांचेकडून करण्यात येणा-या संशोधनाचा उपयोग ग्रामीण पातळीवर होण्यासाठी समन्वय ठेवणे व या कार्यक्रमास प्रसिध्दी देणे.
५. राज्यात आयोजित करण्यात येणा-या कृषि शिबीर , जनावरांच्या यात्रा, भारतीय व विभागीय पशुप्रदर्शन, शेतकरी प्रशिक्षण इ. बाबत आयोजन करणे व सनियंत्रण करणे.
६. पशुसंवर्धन विषयक विस्तार कार्यक्रमाकरिता घडी पत्रिका, तक्ते संचिका तयार करणे, पुस्तिका लिहिणे व प्रकाशित करणे.
७. पशुसंवर्धनाच्या विविध योजना राबविण्यासाठी शेतकरी मासिक व इतर संबंधीत मासिकामध्ये लेख प्रशिध्द करून शेतक-यांना माहिती देणे.
८. विविध प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करण्यासाठी अतिरिक्त आयुक्त यांना सहाय्य करणे.

१२) वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी (राजपत्रित अस्थापना):-

१. राजपत्रित अधिकारी सेवा वर्ग-१ (वरिष्ठ) व सेवा वर्ग-१ (कनिष्ठ), सेवा वर्ग-२ यांच्या पदोन्नतीसाठी निवडसमितीचे बैठकीचे संदर्भात सर्व पुर्व तयारी करणे.
२. सेवा वर्ग-१ (वरिष्ठ) व सेवा वर्ग-१ (कनिष्ठ), सेवा वर्ग-२ यांच्या बदल्या व पदोन्नती/वेतननिश्चिती प्रकरणे/रजा मंजूरी प्रकरणे.
३. राजपत्रित अधिका-यांची प्रतिनियुक्ती.
४. सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन/पशुधन विकास अधिकारी यांचे मागणीपत्र लोकसेवा आयोगास सादर करणे.

५. राजपत्रित अधिका-यांचे राजीनामे, इतर संस्थाकडे जाण्यासाठी आलेले अर्ज.
६. वयाच्या पुनर्विलोकनाचे संदर्भात माहिती गोळा करणे.
७. राजपत्रित अधिका-यांची सेवापुस्तके अद्ययावत ठेवणे.
८. न्यायालयीन प्रकरणे./तक्रार प्रकरणे.
९. कार्यासनातील कर्मचा-यांवर देखरेख ठेवणे. तसेच त्यांना वेळोवेळी मार्गदर्शन करणे. त्याचप्रमाणे प्रकरणे लवकरात लवकर कसे निकाली निघतील यासंबंधी मार्गदर्शन करून सल्ला देणे.

१३) प्रशासन अधिकारी (अराजपत्रित अस्थापना):-

१. अराजपत्रित वर्ग-३ व वर्ग-४ कर्मचा-यांचे संदर्भात आस्थापना विषयाची सर्व प्रकरणे उदा.नियुक्ती, बदली, पदोन्नती, वेतननिश्चिती, रजा, विशेष वेतन, राजीनामे, स्वेच्छासेवानिवृत्ती, वयाचे पुनर्विलोकन, सेवापुस्तके, न्यायालयीन प्रकरणे इत्यादी कामकाज हाताळणे व त्यावर नियमानुसार कार्यवाही करणे. तसेच नियतकालिक अहवाल शासनास पाठविणे.
२. आस्थापना शाखेतील अराजपत्रित कर्मचा-यांचे संदर्भात आस्थापना विषयाची प्रकरणे हाताळित असलेल्या कर्मचा-यांवर देखरेख ठेवणे. तसेच त्यांना वेळोवेळी मार्गदर्शन करणे. त्याचप्रमाणे प्रकरणे लवकरात लवकर कसे निकाली निघतील यासंबंधी मार्गदर्शन करून सल्ला देणे.

१४) प्रशासन अधिकारी (संघटन व कार्यपध्दती अधिकारी):-

१. कार्यासन क्रमांक-३ चे कामकाजावर सनियंत्रण, ज्येष्ठतासुची तयार करणे, सेवाभरती नियम, स्थायीकरण, विशेष वेतन, विभागीय लेखा परिक्षा, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाची परिक्षा, घरबांधणी व इतर अगीमधन मंजूरी, प्रशासकीय निरीक्षणे इत्यादी कामकाजाबाबत कार्यवाही व पर्यवेक्षण.
२. कार्यासन क्रमांक-८ चे कामकाजावर सनियंत्रण, प्रशासनासंबंधी सर्व कामे, सर्वसाधारण शाखेची कामे, वाहनाबाबत पत्रव्यवहार, भांडार व लेखन सामुग्री, अस्थाई पदे मंजूरी प्रस्ताव शासनास सादर करणे/पुनर्रचनेबाबत पत्रव्यवहार, मराठी /हिंदी भाषा परिक्षा सुट, हजेरीपट, माहिती अधिकार मासिक/वार्षिक अहवाल शासनास सादर/न्यायालयीन प्रकरणे माहिती संकलन करून शासनास सादर करणे/.तारांकित/अतारांकित प्रश्न-उत्तरे संकलन करून शासनास सादर करणे.कर्मचा-यांचे महावार उपस्थितीबाबत बायोमॅट्रीक प्रणालीवर हजेरीपट ठेवणे
३. कार्यासनातील कर्मचा-यांना वेळोवेळी मार्गदर्शन करणे. त्याचप्रमाणे प्रकरणे लवकरात लवकर कसे निकाली निघतील यासंबंधी मार्गदर्शन करून कार्यवाही करणे.
४. आयुक्तालयातील आवक-जावक शाखेवर व अभिलेख शाखेवर नियंत्रण ठेवणे.

१५) प्रशासन अधिकारी (लेखामेळ/निर्धारण):-

१. पशुसंवर्धन विभागांतर्गत आहरण होणा-या मुख्य लेखा शिर्षाखालील खर्चाचे महालेखापाल, मुंबई/ नागपूर व अधिदान व लेखा अधिकारी बांद्रा (मुंबई) यांचे कार्यालयाशी झालेल्या खर्चाचे ताळमेळाचे काम करणे.
२. मुख्या लेखाशिर्षांतर्गत सर्व उपलेखाशिर्षातील खर्चाच्या झालेल्या चुकीच्या नोंदींचा खाते बदल दर तिमाहीस महालेखापाल मुंबई/नागपूर आणि अधिदान व लेखा अधिकारी,बांद्रा यांना प्रस्तावीत करणे.

३. मुख्य लेखा शिर्षातर्गत सर्व उप लेखाशिर्षाचे प्रमाणक निहाय रक्कमांचा महालेखापाल मुंबई/नागपूर यांच्या लेख्याशी ऑनलाईन ताळमेळ पूर्ण करणे.
४. लेखामेळ कामाचा तिमाही अहवाल महालेखापाल मुंबई/नागपूर आणि अधिदान व लेखा अधिकारी बांद्रा यांना सादर करणे.

१६) प्रशासन अधिकारी (गोपनीय)

१. राजपत्रित व अराजपत्रित अधिकारी/कर्मचारी यांची विभागीय चौकशी प्रकरणे/लाचलुचपत प्रकरणे
२. शासन निर्णय दि.१/११/२०११ नुसार सर्व अधिकारी/कर्मचारी यांना वार्षिक गोपनीय अहवालाची संस्करण करून झेरॉक्स प्रत देणे व जतन करणे/गोपनीय अहवालाच्या अनुषंगाने प्राप्त अभिवेदनांवर कार्यवाही करणे.
३. शासन निर्णय दि.२/६/२०१४ नुसार अधिकारी/कर्मचारी यांचे दरवर्षी मत्ता व दायित्व विवरणपत्र प्राप्त करणे.
४. स्थावर व जंगम मालमत्ता खरेदीस परवानगी देणे.
५. निलंबनाची प्रकरणे हाताळणे, त्यासंबंधी न्यायालयीन प्रकरणे हाताळणे/माहितीचा अधिकार व लोक आयुक्त यांचेकडील प्रकरणे हाताळणे.
६. वर्ग-३ कर्मचा-यांच्या लाचलुचपत प्रकरणी न्यायालयात अभियोग दाखल करण्यास परवानगी देणे.

स्वीय सहाय्यक (मा.आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे):-

१. मा.आयुक्त पशुसंवर्धन यांनी सांगितलेली महत्वाची कामे करणे.
२. आयुक्तांकडे येणा-या सर्व नस्तींची तपासणी व नोंदणी.
३. आयुक्तांकडून आलेल्या नस्तींची तपासणी व त्यावरील आदेशानुसार कार्यवाही.
४. शासनाचे टपाल व इतर महत्वाचे टपाल पहाणे.
५. मा.आयुक्त यांचे दुरध्वनी संभाळणे./मा.आयुक्त यांना भेटावयास येणा-यांची चौकशी करणे व योग्य मार्गदर्शन करणे.
६. मा.आयुक्त यांच्या वैयक्तिक नस्त्या सांभाळणे./गोपनीय व महत्वाचे कागदपत्र सांभाळणे व पाहणे.
७. मा.आयुक्त यांच्या दौ-याबाबत सर्व कामे, दौरा दैनंदिनी, दौरा कार्यक्रम कळविणे, फिरती अग्रीम, सर्वप्रकारचे आरक्षण रेल्वे, विमान इत्यादी पाहणे.
८. या शिवाय मा.आयुक्तांचे गोपनीय/ महत्वाचे लघुलेखन व टंकलेखन करणे.

स्वीय सहाय्यक (अतिरिक्त आयुक्त पशुसंवर्धन) यांचे):-

१. मा.अतिरिक्त आयुक्त पशुसंवर्धन, यांनी दिलेले महत्वाचे कामे करणे.
२. मा.अतिरिक्त आयुक्तांकडे येणा-या सर्व संचिकाची तपासणी व नोंदणी.
३. मा.अतिरिक्त आयुक्तांकडून आलेल्या संचिकांची तपासणी व त्यावरील आदेशानुसार पुढील कार्यवाही.
४. शासनाकडून आलेले टपाल व इतर महत्वाचे टपाल पहाणे.
५. मा.अतिरिक्त आयुक्तांचे दुरध्वनी सांभाळणे./फॅक्स अहवाल तयार करणे व पाठविणे.

६. मा.अतिरिक्त आयुक्तांच्या वैयक्तिक संचिका सांभाळणे.
७. मा.अतिरिक्त आयुक्तांकडे भेटावयास येणा-यांची चौकशी करणे व मार्गदर्शन करणे.
८. गोपनीय व महत्वाचे कागदपत्र सांभाळणे व पाहणे.
९. मा.अतिरिक्त आयुक्तांच्या दौ-याबाबतची सर्व कामे, दौरा दैनंदिनी, दौरा कार्यक्रम कळविणे, दौरा अग्रीम, सर्व प्रकारचे आरक्षण रेल्वे,विमान इत्यादी पाहणे.
- १०.मा.अतिरिक्त आयुक्तांचे गोपनीय/ अतिमहत्वाचे बाबीवरील लघुलेखन व टंकलेखन करणे.

स्वीय सहाय्यक (सहआयुक्त पशुसंवर्धन,(मुख्यालय) यांचे):-

१. मा.सहआयुक्त पशुसंवर्धन, (मुख्यालय) यांनी दिलेले महत्वाचे कामे करणे.
२. सहआयुक्तांकडे येणा-या सर्व संचिकाची तपासणी व नोंदणी.
३. सहआयुक्तांकडून आलेल्या संचिकांची तपासणी व त्यावरील आदेशानुसार पुढील कार्यवाही.
४. शासनाकडून आलेले टपाल व इतर महत्वाचे टपाल पहाणे.
५. सहआयुक्तांचे दुरध्वनी सांभाळणे./सहआयुक्तांनी दिलेले फॅक्स अहवाल तयार करणे व पाठविणे.
६. सहआयुक्तांच्या वैयक्तिक संचिका सांभाळणे./ गोपनीय व महत्वाचे कागदपत्र सांभाळणे व पाहणे.
७. सहआयुक्तांकडे भेटावयास येणा-यांची चौकशी करणे व मार्गदर्शन करणे.
८. सहआयुक्तांच्या दौ-याबाबतची सर्व कामे, दौरा दैनंदिनी, दौरा कार्यक्रम कळविणे, दौरा अग्रीम, सर्व प्रकारचे आरक्षण रेल्वे,विमान इत्यादी पाहणे.
९. सहआयुक्तांचे गोपनीय/ अतिमहत्वाचे बाबीवरील लघुलेखन व टंकलेखन करणे.

(तीन) निर्णय प्रक्रियेमध्ये पर्यवेक्षणासाठी अस्तित्वात असलेली कार्यपद्धती व उत्तरदायित्व.

(III) the Procedure followed in the decision making process, including channels of supervision and accountability.

विकासात्मक योजना अंमलबजावणीबाबत निर्णय प्रक्रिया क्षेत्रिय स्तरावरून सुरु होते. यामध्ये जिल्हा वार्षिक योजनेचे प्रस्ताव जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त यांचे मार्फत जिल्हा नियोजन समितीला सादर केले जातात, यासाठी राज्यस्तरावर आयुक्त पशुसंवर्धन व विभागीय स्तरावर प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त यांचे मार्फत मार्गदर्शन केले जाते, हि प्रक्रिया राबविताना योजनांची अंमलबजावणी व्यापक, धोरणात्मक आहे, याची खात्री पंचवार्षिक योजना तसेच वार्षिक योजनांचे स्वरूप अंतिम करताना केली जाते. त्यानंतर गावपातळी, तालुकापातळी व जिल्हा पातळी स्तरावर योजनाची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी करताना योजनानिहाय, उपक्रमनिहाय व लाभार्थीनिहाय केली जाते. पशुसंवर्धन विभागाच्या विविध योजनांचे पर्यवेक्षणासाठी त्रिस्तरीय कार्यशाली समाविष्ट आहे. (राज्यस्तर, विभागीयस्तर व जिल्हास्तर/तालुकास्तर) या संनियंत्रण संस्था खालीलप्रमाणे.

राज्यस्तरीय संस्था	पशुसंवर्धन आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, औध पुणे-७
--------------------	---

	पशुवैद्यकिय जेव पदार्थ निर्मिती संस्था, औध पुणे-७
	रोग अन्वेषण विभाग, औध पुणे-७
	राज्यस्तरीय प्रशिक्षण केंद्र, गोखलेनगर, पुणे-१६
	लोकर विश्लेषण प्रयोगशाळा, पुणे-१६
	एकात्मिक पाहणी योजना पुणे-१६
	गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, मुंबई
प्रादेशिक स्तर	प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त (संबंधित विभाग)
	विभागीय रोग अन्वेषण प्रयोगशाळा
	मध्यवर्ती अंडी उबवणी केंद्र आणि बदक पैदास फार्म
जिल्हा स्तर	जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (सर्व जिल्हे)
	जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व जिल्हे)
	जिल्हा पशुवैद्यकिय सर्वचिकित्सालय (२८)
	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र (३०)
	सधन कुक्कुट विकास प्रकल्प (१६)
	कुक्कुट प्रशिक्षण केंद्र (६)
तालुका/गाव स्तर	लघुपशुवैद्यकिय सर्वचिकित्सालय (१६८)
	फिरता पशुवैद्यकिय दवाखाना जिल्हा परिषद (६५)
	पशुवैद्यकिय दवाखाना श्रेणी-१ जिल्हा परिषद (१६६४)
	पशुवैद्यकिय दवाखाना श्रेणी-२ (५८६)
	आधारभूत ग्रामकेंद्र श्रेणी-१ (५८)
	आधारभूत ग्रामकेंद्र श्रेणी-२ (३१०)
	लाल कंधारी विकास केंद्र गौळ, जि. नांदेड
	तपासणी नाका (१३)

The process of decision making in context of implementation of developmental schemes for Animal Husbandry sector gets initiated at district level wherein the annual plan proposals are submitted by District Deputy Commissioner of Animal Husbandry to the District Planning Committees. This decision making process is however guided by the state level apex body i.e. Commissionerate of Animal Husbandry and supervised by Regional Joint Commissioners at divisional level. It is ensured that this process is commensurate with the broad policy objectives that have been finalized by the state Government for the Animal Husbandry sector in five year plan & annual plan. Subsequent implementation of the developmental schemes and activities is primarily at the village, taluka and district levels depending upon the nature of the scheme/activities, type of beneficiaries etc. In Animal Husbandry department, the channels of supervision and accountability (including monitoring of the activities and schemes) include a three tier functional set up. This set up basically involves three levels (state, divisional and district/ taluka level). The supervisory institutions for this purpose are as enlisted below.

Commissionerate Animal Husbandry, M.S. Pune-1

Institute of Veterinary Biological Products, Pune-7

Disease Investigation Section, Pune-7

State Level Training Center, Pune-16

Feed Analysis Laboratory, Pune-16

Integrated Survey Scheme, Pune-16

State Level

Quality Control Laboratory, Mumbai,

Regional Joint Commissioners A.H. (respective regions)

Divisional Level Regional Disease Investigation Laboratories

Central Hatcheries & Duck Breeding Farm.

District Deputy Commissioners A.H. (all districts)

District Animal Husbandry Officers, Z.P. (all districts)

District Veterinary. Polyclinics (28)

District Artificial Insemination Centers (27)

Intensive Poultry Development Blocks, Z.P. (16)

District Level

Poultry Training Centers. (6)

Veterinary Mini Polyclinics .(172)

Mobile Veterinary Clinics, Z.P. (65)

Veterinary Dispensaries Grade- I, Z.P. (1376)

Veterinary Dispensaries Grade-I, State Sector. (83)

Veterinary Dispensaries Grade- II, Z.P. (2005)

Veterinary Dispensaries Grade- II, State Sector. (587)

Key Village Units Grade- I, Z.P. (58)

Key Village Units Grade- II, Z.P. (310)

Lal Kandhari Development Center, Gaul, Dist. Nanded

Taluka/Village Level

Check Posts. (13)

The flow charts depicting organizational set up and hierarchy in supervision are displayed

(चार) कामाचा निपटारा करण्यासाठी कर्मचा-यांकडून वापरले जाणारे किंवा कार्यालयाने ठरविलेले किंवा नियंत्रित केलेले अधिनियम मॅन्युअल्स व अभिलेख.

(IV) The norms set by it for the discharge of its functions

Animal Husbandry department is basically a service providing department. The service outlets of the department are mainly providing services in respect of health coverage, breeding facilities, training & Extension for improved and economic Livestock/ Poultry rearing and management. Besides this, inputs such as hatching eggs / pullets and day old chicks of improved poultry are also supplied on demand and as per availability by the central hatcheries and intensive poultry development blocks to the farmers / interested beneficiaries. Developmental schemes such as genetic improvement in Livestock & Poultry by induction of improved / cross breed livestock and poultry are also implemented as per the availability of funds.

The norms set by the department in respect of providing above mentioned services and inputs are indicated in the citizen charter. For quick reference, these norms are annexed herewith at statement- " A ". Wherein details about the type of service provided and charges for it, time taken to provide the service after demand is made, name of the office / institute providing service have been mentioned.

In respect of the offices who are monitoring and supervising the programme / activity implementation ; the department has set targets as envisaged in the performance budget. Review of the performance against set target is being taken at District, Regional and State level in the periodic review and co-ordination meetings.

अ.क्र.	विभागाकडून / कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा व आकारण्यात येणारे सेवाशुल्क	आवश्यक कागदपत्राची पूर्तता केल्या नंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी व कार्यालयाचे नांव	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्या कडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दुरध्वनी क्रमांक
१	२	३	४	५
१.	<p>आजारी जनावरांची तपासणी व उपचार प्रति जनावर-रु १०/- केसपेपर शुल्क.</p> <p>मोठया शस्त्रक्रियेसाठीशुल्क-</p> <p>१.कुत्री व मांजरे रु.१५०/- प्रति प्राणि.</p> <p>२. मोठी जनावरे रु.७०/-</p> <p>दारिद्र्यरेषेखाली लाभार्थिकरिता रु.५०/- प्रति जनावर</p> <p>३. वासरे, शेळी, मेंढी व इतर रुपये ५०/- दारिद्र्यरेषेखाली लाभार्थिकरिता रु.१०/- प्रति जनावर.</p> <p>लहान शस्त्रक्रियेसाठी शुल्क-</p> <p>१.कुत्री व मांजरे रु.१००/- प्रति प्राणि.</p> <p>२. मोठी जनावरे रु.५०/- प्रति जनावर</p> <p>(खच्चीकरण वगळून)</p>	<p>ही सेवा दवाखान्याच्या कामकाजाच्या वेळेत त्याच दिवशी पुरविली जाईल.</p> <p>सेवापूर्तीसाठी लाभार्थी/ पशुपालकांकडून कोणतेही कागदपत्रे आवश्यक नाहीत.</p>	<p>स्थानिक क्षेत्र :</p> <p>पशुधन पर्यवेक्षक /सहा. पशुधन विकास अधिकारी</p> <p>जनावरांचा दवाखाना-श्रेणी-२</p> <p>पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना-श्रेणी-१</p> <p>पशुधन विकास अधिकारी फिरता पशुवैद्यकीय दवाखाना.</p> <p>पशुधन पर्यवेक्षक /सहा. पशुधन विकास अधिकारी / पशुधन विकास अधिकारी आधारभुत ग्रामकेंद्रे</p> <p>राज्य क्षेत्र :</p> <p>पशुधन पर्यवेक्षक /सहा. पशुधन विकास अधिकारी</p> <p>राज्यस्तरीय पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-२</p> <p>पशुधन विकास अधिकारी</p> <p>राज्यस्तरीय पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-१</p> <p>सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन जिल्हा पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय</p> <p>सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय</p>	<p>पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार), पंचायत समिती</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद)</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद)</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद)</p> <p>सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन (तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय)</p> <p>सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन (तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय)</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त (जिल्हा)</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त (जिल्हा)</p>

अ.क्र.	विभागाकडून / कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा व आकारण्यात येणारे सेवाशुल्क	आवश्यक कागदपत्राची पूर्तता केल्या नंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी व कार्यालयाचे नांव	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्या कडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दुरध्वनी क्रमांक
१	२	३	४	५
४.	गायी म्हशींची वंध्यत्व तपासणी प्रति तपासणी -रु १०/-	ही सेवा दवाखान्याच्या कामकाजाच्या वेळात त्याच दिवशी सशुल्क पुरविली जाईल. दवाखाना कामकाजाच्या वेळा व्यतिरिक्त आत्यावश्यक कामकाजा नंतर सशुल्क सेवा पुरविली जाईल. सेवापुर्तीसाठी लाभार्थी/ पशुपालकांकडून कोणतेही कागदपत्रे आवश्यक नाहीत.	स्थानिक क्षेत्र पशुधन पर्यवेक्षक: सहा. पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना श्रेणी-२ पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना-श्रेणी-१ पशुधन विकास अधिकारी फिरता पशुवैद्यकीय दवाखाना. पशुधन पर्यवेक्षक:/ सहा. पशुधन विकास अधिकारी/ पशुधन विकास अधिकारी आधारभुत ग्रामकेंद्रे राज्य क्षेत्र : पशुधन पर्यवेक्षक: सहा. पशुधन विकास अधिकारी राज्यस्तरीय पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-२ पशुधन विकास अधिकारी राज्यस्तरीय पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-२ सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन जिल्हा पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय	पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार), पंचायत समिती जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन (तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय) सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन (तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा)

अ.क्र.	विभागाकडून / कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा व आकारण्यात येणारे सेवाशुल्क	आवश्यक कागदपत्राची पूर्तता केल्या नंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी व कार्यालयाचे नांव	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्या कडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दुरध्वनी क्रमांक
१	२	३	४	५
५.	जनावरांना / कोंबड्यांना लसीकरण प्रति जनावर प्रति लस-रु. १/- प्रति पक्षी प्रति लस-रु. १/-	ही सेवा दवाखान्याच्या कामकाजाच्या वेळात ठरवून दिलेल्या दिवशी सशुल्क पुरविली जाईल. खाजगी कुक्कुट प्रक्षेत्रावर दवाखान्याच्या वेळेव्यतिरिक्त सशुल्क सेवा उपलब्ध होईल. सेवापुर्तीसाठी लाभार्थी/ पशुपालकांकडून कोणतेही कागदपत्रे आवश्यक नाहीत.	स्थानिक क्षेत्र : पशुधन पर्यवेक्षक सहा. पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना-श्रेणी-२ पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना-श्रेणी-१ पशुधन विकास अधिकारी फिरता पशुवैद्यकिय दवाखाना. पशुधन विकास अधिकारी सघन कुक्कुट विकास गट पशुधन पर्यवेक्षक / सहा. पशुधन विकास अधिकारी / पशुधन विकास अधिकारी आधारभुत ग्रामकेंद्रे राज्य क्षेत्र : पशुधन पर्यवेक्षक /सहा. पशुधन विकास अधिकारी / राज्यस्तरीय पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-२ पशुधन विकास अधिकारी राज्यस्तरीय पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-१ सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन जिल्हा पशुवैद्यकिय सर्वचिकित्सालय सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय	पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार), पंचायत समिती जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन (तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय) सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन (तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा)

अ.क्र.	विभागाकडून / कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा व आकारण्यात येणारे सेवाशुल्क	आवश्यक कागदपत्राची पूर्तता केल्या नंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी व कार्यालयाचे नांव	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्या कडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दुरध्वनी क्रमांक
१	२	३	४	५
७.	पशुरूग्णांची रक्त ,शेण व मलमुत्र तपासणी अहवाल रक्त-प्रति तपासणी - रू १०/- रक्त काच पट्टया तपासणी-रू १०/- शेण,मुत्र- प्रति तपासणी - रू १०/-	ही सेवा दवाखान्याच्या कामकाजाच्या वेळेत पुरविण्यात येईल. नमुना मिळाल्या नंतर दूस-या दिवशी रोगाचे नमुने व मलमुत्र याचे तपासणी अहवाल पुरविला जाईल आणि रक्त काच पट्टया तपासणी अहवाल ८ दिवसा नंतर दिला जाईल. सेवापुर्तीसाठी लाभार्थि/ पशुपालकांकडून कोणतेही कागदपत्रे आवश्यक नाहीत.	स्थानिक क्षेत्र : पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना श्रेणी-१ पशुधन विकास अधिकारी आधारभूत ग्राम उपकेन्द्र राज्य क्षेत्र : सहाय्युक्त पशुसंवर्धन रोग अन्वेषण विभाग सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन विभागीय रोग अन्वेषण प्रयोगशाळा पशुधन विकास अधिकारी राज्यस्तरीय पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-१ सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन जिल्हा पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय	जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) आयुक्त पशुसंवर्धन जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा) सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन (तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा)

अ.क्र.	विभागाकडून / कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा व आकारण्यात येणारे सेवाशुल्क	आवश्यक कागदपत्राची पूर्तता केल्या नंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी व कार्यालयाचे नांव	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्या कडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दुरध्वनी क्रमांक
१	२	३	४	५
८.	<p>जनावरांना स्वास्थ्याचा दाखला देणे</p> <p>प्रति मोठे जनावर- रु ५०/-</p> <p>प्रति लहान जनावर- रु २०/-</p>	<p>जनावरांची प्रत्यक्ष तपासणी करून p पुढील दिवशी मागणी केल्यानुसार व देय सेवाशुल्क भरल्यानंतर. दाखला दिला जाईल.</p>	<p>स्थानिक क्षेत्र :</p> <p>पशुधन पर्यवेक्षक / सहा. पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना-श्रेणी-२ पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना-श्रेणी-१ पशुधन विकास अधिकारी फिरता पशुवैद्यकिय दवाखाना. पशुधन पर्यवेक्षक / सहा. पशुधन विकास अधिकारी आधारभूत ग्रामकेंद्रे पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार) पशुसंवर्धन विस्तार कक्ष पंचायत समिती स्तर</p> <p>राज्य क्षेत्र :</p> <p>पशुधन पर्यवेक्षक /सहा. पशुधन विकास अधिकारी / राज्यस्तरीय पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-२ पशुधन विकास अधिकारी राज्यस्तरीय पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-१ सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन जिल्हा पशुवैद्यकिय सर्वचिकित्सालय u सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय</p>	<p>पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार), पंचायत समिती</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद)</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद)</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद)</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद)</p> <p>सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन (तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय)</p> <p>सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन (तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय)</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा)</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा)</p>

अ.क्र.	विभागाकडून / कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा व आकारण्यात येणारे सेवाशुल्क	आवश्यक कागदपत्राची पूर्तता केल्या नंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी व कार्यालयाचे नांव	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्या कडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दुरध्वनी क्रमांक
१	२	३	४	५
१०.	जनावरे व कुक्कुट पक्ष्यांचे शव विच्छेदन करून तपासणी करणे व दाखला देणे. १.प्रति जनावर- रु.१००/-	शव विच्छेदनानंतर एका दिवसात दाखला दिला जाईल. सेवापूर्तीसाठी प्रसंगानुरूप लाभार्थी/ पशुपालकांकडून अर्ज घेणे आवश्यक आहे.	स्थानिक क्षेत्र : पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना-श्रेणी-१ पशुधन विकास अधिकारी फिरता पशुवैद्यकीय दवाखाना. पशुधन विकास अधिकारी आधारभूत ग्रामकेंद्रे -श्रेणी-१ राज्य क्षेत्र : सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन जिल्हा पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय पशुधन विकास अधिकारी राज्यस्तरीय पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-१	जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा) सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन (तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय)

अ.क्र.	विभागाकडून / कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा व आकारण्यात येणारे सेवाशुल्क	आवश्यक कागदपत्राची पूर्तता केल्या नंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी व कार्यालयाचे नांव	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्या कडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दुरध्वनी क्रमांक
१	२	३	४	५
१२.	<p>लाभार्थीना कुक्कुटपालनाचे प्रशिक्षण देणे</p> <p>१५ दिवसांचा- रू १००/- १ महिना - रू २००/- ६ महिने - रू ५००/- (प्रति लाभार्थी)</p>	<p>आयोजित केलेल्या शिबिराच्या कार्यक्रमानुसार नोंदणी केल्या नंतर १५ दिवसात प्रशिक्षण दिले जाईल. नोंदणी केल्यानंतर सुरु होणाऱ्या पहिल्या/दुसऱ्या तुकडी मध्ये प्रशिक्षण दिले जाईल. लाभार्थीचा अर्ज, आवश्यकतेनुसार जातीचा दाखला, शालांत परिक्षा उत्तीर्ण झाल्याचा दाखला, ही कागदपत्र आवश्यक. एकूण लाभार्थीपैकी ३० टक्के लाभार्थी महिला असतील याची निश्चिती करण्यात येईल.</p>	<p>स्थानिक क्षेत्र :</p> <p>पशुधन विकास अधिकारी सघन कुक्कुट विकास गट.</p> <p>राज्य क्षेत्र :</p> <p>पशुधन विकास अधिकारी १.कुक्कुट प्रशिक्षण केंद्र मुरुड जि. लातूर. पशुधन विकास अधिकारी २.कुक्कुट प्रशिक्षण केंद्र कणकवली जि. सिंधुदूर्ग . पशुधन विकास अधिकारी ३. कुक्कुट प्रशिक्षण केंद्र पुणे जि. पुणे. पशुधन विकास अधिकारी ४.कुक्कुट प्रशिक्षण केंद्र कोल्हापूर जि. कोल्हापूर. पशुधन विकास अधिकारी ५.कुक्कुट प्रशिक्षण केंद्र अमरावती जि. अमरावती. पशुधन विकास अधिकारी ६.कुक्कुट प्रशिक्षण केंद्र नागपूर जि. नागपूर.</p>	<p>जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद)</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त लातूर</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त सिंधुदूर्ग</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त पुणे.</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त कोल्हापूर.</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त अमरावती.</p> <p>जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त नागपूर.</p>

अ.क्र.	विभागाकडून / कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा व आकारण्यात येणारे सेवाशुल्क	आवश्यक कागदपत्राची पूर्तता केल्या नंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी व कार्यालयाचे नांव	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्या कडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दुरध्वनी क्रमांक
१	२	३	४	५
१३.	सुशिक्षित बेरोजगार युवकांना स्वरोजगारीसाठी प्रशिक्षण देण्याच्या कार्यक्रमा अंतर्गत १.दुधाळ जनावरांचे व्यवस्थापन (१आठवडा) २.शेळी/मेंढी पालन (१ आठवडा) ३.कुक्कुट पालन (१ आठवडा) ४.बदक पालन आठवडा) ५.ससा पालन (१ आठवडा) ६.वराह संवर्धन (१ आठवडा) ७.वैरण उत्पादन (२ आठवडे) ८.कृत्रिम रेतन प्रशिक्षण (१ महिना) अ.क्र. १ ते ६ साठी प्रशिक्षण शुल्क रु.२००/-प्रति प्रशिक्षणार्थी (अमागास) व रु.१००/- प्रति	इच्छुक व्यक्तींनी संबंधित प्रशिक्षण आयोजित करणा-या अधिका-याशी संपर्क साधून नियोजित बॅचमध्ये नावांची नोंदणी करावी. सदर प्रशिक्षण ग्रामीणस्तर किंवा तालुका (पंचायत समिती) स्तरावर पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालये/ जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त कार्यालय / मध्यवर्ती अंडी उबवणी केंद्रे/ सधन कुक्कुट विकास गट येथे देण्यात येईल. प्रशिक्षणार्थीचे वय १८ ते ३५ दरम्यान असावे, सेवायोजन कार्यालयात नांव नोंदणी केलेली असावी. आणि शिक्षण किमान इयत्ता चौथी पासून पुढे असावे. प्रत्येक तुकडी	स्थानिक क्षेत्र : पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना-श्रेणी-१ पशुधन विकास अधिकारी आधारभूत ग्राम केंद्रे, श्रेणी-१. पशुधन विकास अधिकारी सधन कुक्कुट विकास गट राज्य क्षेत्र : पशुधन विकास अधिकारी राज्यस्तरीय पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-१ सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन जिल्हा पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन मध्यवर्ती अंडी उबवणी केंद्र जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा)	जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन (तालुका पशुवैद्यकीय लघुसर्वचिकित्सालय) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (जिल्हा) प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त

अ.क्र.	विभागाकडून / कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा व आकारण्यात येणारे सेवाशुल्क	आवश्यक कागदपत्राची पूर्तता केल्या नंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी व कार्यालयाचे नांव	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्या कडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दुरध्वनी क्रमांक
१	२	३	४	५
१४.	पशु व कुक्कुट खाद्य विश्लेषण विश्लेषण घटकानुसार रू २०/- ते रू २५०/- पर्यंत शुल्क आकारण्यात येईल	विश्लेषण नमुने प्राप्त झाल्यानंतर १५ दिवसात अहवाल दिला जाईल.	राज्य क्षेत्र : सहाय्यक आयुक्त, पशुसंवर्धन विश्लेषण प्रयोगशाळा, पुणे-१६	प्रदेशिक सहआयुक्त पशुसंवर्धन पुणे

अ.क्र.	विभागाकडून / कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा व आकारण्यात येणारे सेवाशुल्क	आवश्यक कागदपत्राची पूर्तता केल्या नंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी व कार्यालयाचे नांव	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्या कडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दुरध्वनी क्रमांक
१	२	३	४	५
१५	जनावरांना केलेल्या लसीकरणाचा दाखला मोफत दिला जाईल	ही सेवा दवाखान्याच्या कामकाजाच्या वेळात मागणी नुसार दुस-या दिवशी पुरविली जाईल. सेवापूर्तीसाठी लाभार्थी/ पशुपालकांकडून कोणतेही कागदपत्रे आवश्यक नाहीत.	स्थानिक क्षेत्र : पशुधन पर्यवेक्षक सहा. पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना-श्रेणी-२ पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना-श्रेणी-१ पशुधन विकास अधिकारी/ पशुधन पर्यवेक्षक / सहा. पशुधन विकास अधिकारी आधारभूत ग्रामकेंद्र राज्य क्षेत्र : पशुधन पर्यवेक्षक /सहा. पशुधन विकास अधिकारी /पशुधन विकास अधिकारी पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-२ पशुधन विकास अधिकारी जनावरांचा दवाखाना-श्रेणी-१ सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन तालुका लघुपशुचिकीत्सालय .	पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार), पंचायत समिती जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (जिल्हा परिषद) सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन तालुका लघुपशुचिकीत्सालय . सहाय्यक आयुक्त,पशुसंवर्धन तालुका लघुपशुचिकीत्सालय . जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त(जिल्हा) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त(जिल्हा)

(पाच) कामाचा निपटारा करण्यासाठी कर्मचा-याकडून वापरल्या जाणारे किंवा कार्यालयाने ठरविलेले किवा नियंत्रीत केलेले अधिनियम मॅन्युअल्स व अभिलेख.

(V) The Rules, Regulations, Instructions, Manuals and Records held by it or under its control or used by its employees for discharging its functions.

Animal Husbandry Department being a State Government department is following the standing instructions issued by Government of Maharashtra for implementing and carrying out various procedures in context of discharge of duties and functions. The Maharashtra Civil Services Rules, Bombay Financial Rules, Maharashtra Treasury Rules and Contingent Expenditure Rules 1965 are being followed in the offices and institutions of Animal Husbandry Department. Accordingly, relevant documents and records are being maintained in the offices and institutions. For carrying out specific duties and responsibilities, such as writing off the losses due to mortality in Livestock and Poultry (at Government farms), the prescribed procedures (as approved by Government of Maharashtra) are being followed. In context of purchase of medicines, machinery and equipment's, Liquid Nitrogen and cryocans, fodder seeds etc.; the prescribed procedure of executing rate contracts by inviting competitive bids is being followed. Government of Maharashtra's standing instructions and also the instructions given by Government from time to time are being followed in this regard.

The manual of office procedure for the offices / institutions of Animal Husbandry Department has been initially framed in the year 1967 and has been in use since then. Reorganization of Animal Husbandry Department was done in the year 1984 and again in the year 2005. Thus, there has been a need to revise the manual of office procedure which was initially framed in the year 1967 . In consideration of this, revision in the manual is under way.

For discharging duties in context of the provisions of THE PREVENTION OF CRUELTY TO ANIMALS ACT , 1960 (as amended by Central Act 26 of 1982) ; rules have been framed by Animal Welfare Board of India (Ministry of Environment & Forests, Government of India.). These Rules are mentioned separately under the category **Acts & Rules**

In context of discharging duties for controlling and curbing the incidence and outbreaks of contagious diseases of livestock and poultry ; the rules framed by the then Government of Bombay in 1951 under Bombay Animal Contagious Diseases [control] Act 1948 are being followed . For quick reference, these Rules are mentioned separately under the category **Acts & Rules**

The Maharashtra Animal Preservation Act, 1976 which prohibits slaughter of cows and makes provisions for preservation of other animals suitable for milch, breeding draught or agricultural purposes is in force in the State. This Act has been modified up to 25 th May 1992. For quick reference , the said Act has been displayed separately under the category **Acts & Rules**. As per the provisions of the Act, State Government has declared the Competent Authority for certifying the animals as fit for slaughter and the jurisdiction for such Competent Authority. The Act also imposes total ban on slaughter of cows and restrictions on slaughter of scheduled animals [bulls, bullocks, female buffaloes and buffalo calves] especially when they are found economical for the purpose of

- 1] draught or any kind of agricultural operations,
- 2] breeding
- 3] giving milk or bearing of spring .

Pre slaughter/ Ante-mortem examination of the animals is being carried out by the designated staff of Animal Husbandry Department as per the provisions of the said Act. The Maharashtra Keeping and Movement of Cattle in Urban Areas (Control) Act, 1976 which provides in public interest, for licensing and regulating of prohibiting keeping and movement of cattle in urban areas in the state is in force. Please refer to the details mentioned separately under the category **Acts & Rules**

(सहा) कार्यालयाने ठेवलेले किंवा नियंत्रित केलेले अभिलेख्यांची वर्गवारी तक्ते.

(IV) STATEMENT OF THE CATEGORIES OF DOCUMENTS THAT ARE HELD BY IT OR UNDER THE CONTROL)

अ. क्र.	विषय	दस्तऐवजाचा प्रकार नस्ती/मस्टर/ नोंदपुस्तक/	प्रमुख बाबीचा तपशील	सुरक्षित ठेवायाचा कालावधी
------------	------	---	---------------------------	---------------------------------

		व्हाऊचर इ.		
१	२	३	४	५
१.	सर्व विषयांच्या स्थायी आदेश नस्ती	नस्ती	आस्थापना	अ
२.	नेमणूक (नियुक्ती)	नस्ती	आस्थापना	अ
३.	बदली बढती	नस्ती	आस्थापना	क
४.	वार्षिक वेतनवाढ नोंदणी	नोंदपुस्तक	आस्थापना	क
५.	स्थाईकरण,पदावनती,फेरनेमणुक,आणि प्रतिनियुक्ती	नस्ती	आस्थापना	क
६.	गैरवर्तणूक,खात्याची चौकशी,अफरातफरी प्रकरणे	नस्ती	गोपनीय /आस्थापना	ब
७.	अफरातफरीच्या वसुल्या	नस्ती	लेखा/ आस्थापना	क
८.	बढतर्फी,राजीनामा,दोषारोप	नस्ती	आस्थापना	क
९.	सर्व प्रकारच्या रजा (किरकोळ रजा सोडून)	नस्ती	आस्थापना	क
१०.	हजेरीपत्रक	मस्टर	आस्थापना	क
११.	कार्यभार हस्तांतरण	नस्ती	आस्थापना	क
१२.	जमानतपत्र	नोंदवही	आस्थापना	ब
१३.	जेष्ठतासुची (सर्व)	नस्ती	आस्थापना	ब
१४.	पदनिर्मिती	नस्ती	आस्थापना	अ
१५.	मासिक/त्रैमासिक/सहामाही/वार्षिक अहवाल	नस्ती	आस्थापना	क
१६.	चौकशी	नस्ती	आस्थापना	क
१७.	सेवापुस्तक (कार्यरत अधिकारी/कर्मचारी)	नस्ती	आस्थापना	अ
१८.	सेवापुस्तक (राजिनामा दिलेल्या व कमी केलेल्या कर्मचा-यांची)	नोंदवही	आस्थापना	ब

१९.	वैद्यकीय प्रमाणपत्रे	नस्ती	आस्थापना	ब
२०.	उमेदवारांचे अर्ज	नस्ती	आस्थापना	ड
२१.	टेबल तपासणी	नस्ती	आस्थापना	क
२२.	अराजपत्रित लिपीक वर्गाच्या व चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांच्या नेमणुकांची व आदेशाची नोंद सेवापुस्तकात केल्यानंतर (आदेशनस्ती)	नस्ती	आस्थापना	ड
२३.	राखिव जागांचे अनुशेष	नस्ती	आस्थापना	क
२४.	विशेष कामाबद्दल त्वरीत मानधन	नस्ती	आस्थापना	क
२५.	अपंगाना सेवेमध्ये प्राधान्य	नस्ती	आस्थापना	क
२६.	मागास भागात शासकीय कर्मचा-यांच्या बदल्या	नस्ती	आस्थापना	क
२७.	शासकीय कर्मचा-यांची कर्तव्य जबाबदा-या	नस्ती	आस्थापना	ब
२८.	सार्वजनिक/ राजकीय कार्यक्रमांमध्ये शासकीय कर्मचा-यांचा सहभाग	नस्ती	आस्थापना	ब
२९.	सेवा भरती नियम	नस्ती	आस्थापना	अ
३०.	विभागीय लेखा परिक्षा	नस्ती	आस्थापना	ब
३१.	महाराष्ट्र लोक सेवा आयोगाची लेखा परिक्षा	नस्ती	आस्थापना	क
३२.	घर बांधणी अग्रीम, वाहन खरेदी अग्रीम	नस्ती	आस्थापना	ब
३३.	कार्यालयीन सुचना व कार्यालयीन तपासणी	नस्ती	आस्थापना	क
३४.	लेखा प्रशिक्षण	नस्ती	आस्थापना	क
३५.	राजपत्रित व अराजपत्रित अधिकारी/कर्मचा-यांचे गोपनीय अहवाल	नस्ती	आस्थापना/ गोपनीय	अ
३६.	तक्रार, खातेनिहाय चौकशी	नस्ती	आस्थापना	ब
३७.	जादा वेतनवाढी	नस्ती	आस्थापना	ब
३८.	मत्ता व दायित्व प्रमाणपत्रे	नस्ती	आस्थापना	ब

३९.	पगारबिले	नस्ती	लेखा	अ
४०.	रोकड वही,	नोंदवही	लेखा	अ
४१.	मुद्रांक वही, बिल रजिस्टर, प्रमाणके- लेखा परिक्षानंतर	नोंदवही	लेखा	ब
४२.	तपशिलवार बिल, प्रवासभत्ता बिल, आकस्मिक बिले, पुरवणी बिले, कायमठेव, ठेवी बदल पावती पुस्तके, प्रतिपुर्ती औषध बिले, पगार बिले,	नोंदवही/नस्ती	लेखा परिक्षानंतर	क
४३.	प्रवास बिल पथ पावती	नोंदवही/ नस्ती	लेखा परिक्षानंतर	ब
४४.	प्रवास दैनंदिनी	नोंदवही/ नस्ती	लेखा परिक्षानंतर	क
४५.	वैद्यकीय प्रमाणपत्र जोडलेली बिले	नस्ती	लेखा	अ
४६.	अग्रीमधन	नस्ती	लेखा	ब
४७.	आहरण अधिका-यांची व नियंत्रण अधिका-यांची कर्तव्ये	नस्ती	स्थायी आदेश	अ
४८.	आयकर प्रमाणपत्रे	नस्ती	लेखा	क
४९.	शेवटचे पगार प्रमाणपत्र	नस्ती	लेखा	ब
५०.	जमानत ठेव	नस्ती/ नोंदवही	लेखा	ब
५१.	सर्व प्रकारचे लेखा रजिस्टर	नोंदवही	लेखा	क
५२.	शाळा व महाविद्यालयाचे परिक्षेस बसण्यासाठी परवानगी	नस्ती	लेखा	क
५३.	स्वग्राम प्रवास सवलत भत्ता	नस्ती	लेखा	क
५४.	सेवानिवृत्ती नस्ती	नस्ती	लेखा	ब
५५.	अंदाजपत्रकांच्या अटी व अंदाजपत्रकांच्या	नस्ती/नोंदवहय	लेखा	ड

	नोंदवहया	T		
५६.	मासिक खर्चाचे विवरणपत्र	नस्ती/ नोंदवही	लेखा	ब
५७.	सेवानिवृत्तीचे पुनरावलोकन	नस्ती	लेखा	ब
५८.	जमा रकमांचे नोंदवही व दावे प्रदानांची नोंदवही	नोंदवही	लेखा	क
५९.	जमा रकमांचा व प्रदानांचा एकत्रित अहवाल	नस्ती	लेखा	क
६०.	गट विमा योजनेचे वर्गणीबाबत वार्षिक विवरणपत्र	नस्ती	लेखा	क
६१.	सेवानिवृत्ती वेतन	नस्ती	लेखा	क
६२.	लोकलेखा समिती, अंदाज समिती, पंचायत राज समिती इत्यादी	नस्ती	लेखा	क
६३.	पीएलए	नस्ती/ नोंदवही	लेखा	ब
६४.	खर्चाचे रकमेच्या लेखा मेळयाचे काम	नस्ती/ नोंदवही	लेखा	क
६५.	कुक्कुट/गाय व इतर कर्जवसुली	नस्ती/ नोंदवही	लेखा	ब
६६.	जमेच्या लेखा मेळयाचे काम	नस्ती/नोंदवही	लेखा	क
६७.	जिल्हा परिषद अनुदानांचे निर्धारण	नस्ती/ नोंदवही	लेखा	क
६८.	सर्वसामान्य काम (जीएनएल)	नस्ती/ नोंदवही	लेखा	क
६९.	एडीएम (प्रशासना संबंधी)	नस्ती/ नोंदवही	प्रशासन	ब
७०.	खात्यातील सर्व संस्थांचे लेखापरिक्षण	नस्ती	लेखा	ब
७१.	मराठी/हिंदी परिक्षा सुट	नस्ती	प्रशासन	ब
७२.	वाहन पत्रव्यवहार नस्ती	नस्ती	सर्वसामान्य	ब
७३.	वार्षिक प्रशासन अहवाल	नस्ती/ नोंदवही	तांत्रिक	ब
७४.	कार्यक्रम अंदाजपत्रक व पशुगणना	नोंदवही	तांत्रिक	क
७५.	योजनांतर्गत योजनेत्तर योजना	नस्ती	नियोजन	क
७६.	आदिवासी उपयोजना, विशेष घटक योजना,	नस्ती	नियोजन	क

	पश्चिम घाट व माढा योजना			
७७.	कत्तलखाने	नस्ती	तांत्रिक	क
७८.	वार्षिक भावबंद करार	नस्ती	तांत्रिक	क
७९.	दक्षता पथके, तपासणी नाके	नस्ती	तांत्रिक	ब
८०.	पशु आरोग्य व पशुरोगाचे नियंत्रण	नस्ती	तांत्रिक	क
८१.	बुळकांडी निर्मुलन योजना	नस्ती	तांत्रिक	क
८२.	शासकीय अधिका-यांना प्रशिक्षणास हजर राहण्यास सवलत	नस्ती	प्रशिक्षण	ब
८३.	पदव्युत्तर प्रशिक्षणास प्रतिनियुक्ती	नस्ती	प्रशिक्षण	ब
८४.	महाराष्ट्र पशुवैद्यकीय संघटना/ तांत्रिक कर्मचारी संघटना	नस्ती	तांत्रिक	क
८५.	कृत्रिम रेतन प्रशिक्षण	नस्ती	तांत्रिक	ब
८६.	पशुपैदास प्रक्षेत्रे, गोकुळ ग्राम	नस्ती	तांत्रिक	क
८७.	जिल्हा वळू योजना, पैदाशीचे धोरण	नस्ती	तांत्रिक	ब
८८.	जिल्हा कृत्रिम रेतन/आधारभूत ग्रामकेंद्र	नस्ती	तांत्रिक	ब
८९.	गोठविलेले विर्य पत्रव्यवहार	नस्ती	तांत्रिक	क
९०.	पांजरापोळ संस्था	नस्ती	तांत्रिक	क
९१.	शेळी व मेंढी विकास महामंडळ पत्रव्यवहार	नस्ती	तांत्रिक	क
९२.	वळू मुल्यमापन	नस्ती	तांत्रिक	क
९३.	कुक्कुट प्रकल्प, कुक्कुट विकास योजना	नस्ती	तांत्रिक	क
९४.	कुक्कुट प्रशिक्षण	नस्ती	तांत्रिक	ब
९५.	अंडी उबवणी केंद्र	नस्ती	तांत्रिक	क
९६.	बदक पैदास केंद्र	नस्ती	तांत्रिक	क
९७.	सहकारी कुक्कुट संस्था	नस्ती	तांत्रिक	क

९८.	वराह योजना व वराह सहकारी संस्था पत्रव्यवहार	नस्ती	तांत्रिक	ब
९९.	पशुवैकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था	नस्ती	तांत्रिक	ब
१००	रोग अन्वेषण विभाग, गुणनियंत्रण	नस्ती	तांत्रिक	ब
१०१.	वैरण विकास कार्यक्रम	नस्ती	तांत्रिक	क
१०२	दुष्काळ पशुखाद्य	नस्ती	तांत्रिक	क
१०३	विस्तार, प्रकाशन व प्रसिध्दी	नस्ती	तांत्रिक	क
१०४	प्रदर्शन, शिबीर कार्य महिमा व मेळावे	नस्ती	तांत्रिक	क

(सात) अस्तित्वात असलेल्या कोणत्याही ठरावावर सल्ला घेणे किंवा विचारार्थ मांडणे याकरिता जनसंपर्कातील लोकप्रतिनिधींचा सहभाग घेऊन प्रशासकीय धोरणाचे सुसूत्रिकरण करणे.

(VII) The particulars of any arrangement that exists for consultation with or representation by the member of the public in relation to the formulation of its policy or administration there of:

राज्यामध्ये पशुधनाला संरक्षण देणे व पशुधनावर होणारे अत्याचार/पशुधनाचा छळ यास प्रतिबंध करण्यासाठी अस्तित्वात असलेल्या कायदांची सुयोग्य अंमलबजावणी होण्याचे दृष्टीने आवश्यक उपाय योजना अंमलात आणण्यासाठी शासनाला सल्ला देण्याचे काम महाराष्ट्र प्राणी कल्याण मंडळ करते.

शासन कृषि व पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग निर्णय क्र.एपीए-२११६/३५६६३/प्र.क्र.२०२/पदुम-३, दिनांक २४/८/२००४ अन्वये राज्यात कार्यान्वीत असलेल्या महाराष्ट्र प्राणी कल्याण मंडळाची पुनर्रचना करण्यात आली आहे व यानुसार एकूण १९ सदस्यांच्या नियुक्तीसह मा.मंत्री पशुसंवर्धन महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षतेखाली मंडळ पुढील ३ वर्षांच्या कालावधीकरिता कार्यान्वीत करण्यांत आले आहे. परंतु यानंतर शासन निर्णय क्र.एपीए-२११६/३५६६३/प्र.क्र.२० २/पदुम-३ दिनांक १० जानेवारी २००५ अन्वये प्रस्तुत सदस्यापैकी १३ अशासकीय सदस्यांच्या नेमणूका शासनाने रद्द केल्या आहेत.

मंडळाची कार्ये व उद्दिष्टे खालीलप्रमाणे निर्धारित करण्यांत आलेली आहेत.

१. प्राणी कल्याणासाठी प्रयत्न करणे आणि त्यांना अनावश्यक होणा-या वेदनापासून संरक्षण देणे.

२. राज्यामध्ये प्राणी क्लेष प्रतिबंधक कायदा करण्यासाठी राज्य सरकारला मार्गदर्शन करणे. तसेच प्राण्यांच्या वाहतुकीमध्ये त्यांना होणारी वेदना किंवा त्यांच्या बंदिस्त अवस्थेस प्रतिबंध करणे इत्यादी संबंधी सल्ला देणे.
३. माल वाहतुकीच्या गाडयामुळे प्राण्यांना कमीत कमी त्रास व्हावा या दृष्टीने वाहनाच्या रचनेमध्ये सुधारणा करण्यासाठी शासन किंवा स्थानिक प्राधिका-यांना मार्गदर्शन करणे.
४. जनावरांना योग्य निवारा, पाणी, वैद्यकीय उपचार इत्यादी उपलब्ध व्हावे. यादृष्टीने योग्य मार्गदर्शन करणे.
५. प्राण्यांची कत्तल करतांना होणा-या प्राथमिक अनावश्यक वेदना टाळण्यासाठी कत्तलखान्यांच्या रचनेमध्ये सुधारणा करण्याकरीता शासनास किंवा स्थानिक संस्था यांना मार्गदर्शन करणे जेणेकरून जनावरांना कमीत कमी त्रास होईल.
६. अनावश्यक व अयोग्य जनावरांची स्थानिक संस्थाकडून विल्हेवाट लावण्यासाठी कार्यवाही केली जात असताना अशा प्राण्यांना कमीत कमी त्रास/वेदना होतील यासाठी मार्गदर्शन करणे.
७. राज्यातील पांजरपोळ, गुरांच्या छावण्या, सार्वजनिक गोठे इत्यादी संस्थाना प्राणी कल्याण विषयक योजना कार्यान्वित करण्यासाठी आर्थिक सहाय्य करण्याबाबत शिफारस करणे.
८. राज्यामध्ये स्थापन झालेल्या प्राणी प्रतिबंध समिती व संस्थांचे नियंत्रण करणे, त्यांना मार्गदर्शन करणे.
९. प्राणी कल्याण संस्थांना अर्थसहाय्याची शिफारस करणे व अशा प्राणी कल्याण संस्था स्वतःच्या नियंत्रणाखाली स्थापन करण्यास उत्तेजन देणे.
१०. सेवाभावी संस्थामार्फत चालविल्या जाणा-या पशुवैद्यकीय दवाखान्यामध्ये देण्यात येणा-या पशुवैद्यकीय उपचारासंदर्भात राज्य शासनास सल्ला देणे. आणि जेव्हा आवश्यक वाटेल तेव्हा पशुवैद्यकीय दवाखान्यांना अर्थसहाय्य करण्यास शिफारस करणे.
११. प्राण्यांवर दया करणे, त्यांचा छळ केला जाऊ नये याकरीता लोकांमध्ये जागृती निर्माण करणे त्याकरीता मेळावे, प्रशिक्षण शिबीरे आयोजित करणे, पुस्तकांची छपाई करणे, दुरसंचार माध्यमाद्वारे प्रसार करणे.

यानंतर शासन कृषि व पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग निर्णय क्र. एसएलटी-१००५/१०१३८/प्र.क्र.२२५(भाग-२)/पदुम-३, दिनांक ५ डिसेंबर, २००५ अन्वये शासनाने राज्यातील प्राणी कल्याण कायद्यांचे सनियंत्रण करण्यासाठी निवृत्त न्यायमुर्ती श्रीयुत चंद्रशेखर धर्माधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली खाली नमुद केलेल्या सदस्यांच्या सहभागाने समिती स्थापन केली आहे.

१. अपर मुख्य सचिव (गृह) किंवा त्यांनी नामनिर्देशन केलेले वरिष्ठ अधिकारी.
२. पोलीस आयुक्त, मुंबई किंवा त्यांनी नामनिर्देशित केलेले उपआयुक्त दर्जाहून निम्नस्तर नसलेले अधिकारी.

३. संबंधित महापालिकांचे आयुक्त किंवा त्यांनी नामनिर्देशित केलेले वरिष्ठ अधिकारी तसेच नगर परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
४. श्रीमती सुधा पाटकर रा.मुंबई.
५. अॅड. राज पंजवाणी, रा.दिल्ली.
६. श्रीयुत केसरीचंद एस मेहता, रा.नाशिक.
७. श्रीयुत आर.के.जोशी, रा.मुंबई.

प्रस्तुत समितीची कार्ये खालीलप्रमाणे निर्धारित करण्यात आलेली आहेत.

१. कायदाची परिणामकारक अंमलबजावणी होण्यासाठी कायदेशीर व प्रशासकीय साधनांचा व मार्गांचा विचार करून शिफारस करणे. तसेच सध्याच्या कार्यपध्दतीमध्ये, नियमांमध्ये सुधारणा सुचविणे.
२. अनाधिकृत कत्तलीशिवाय प्राणी कल्याण कायद्यातील तरतूदींचा भंग होत असल्यास, अशी गुन्हेगारी शोधून काढण्यासाठी व त्यास प्रतिबंध करण्यासाठी विशेष पथक नियुक्त करणे.
३. प्राणी कल्याण कायद्यातील तरतूदींबाबत जागरुकता निर्माण करण्यासाठी गृहखाते, पशुसंवर्धन खाते तसेच पोलीस अधिकारी यांना मार्गदर्शन करण्यासाठी विहित कार्यक्रम राबविणे.
४. महाराष्ट्र प्राणी क्लेष कायदा १९६० कलम ३५ नुसार अर्जामध्ये इर्फमरीज स्थापन करण्यासाठी शिफारस करणे व यासाठी योग्य गोशाळा/ पांजरपोळ यांची निवड करणे अशा इर्फमरीजसाठी शासकीय जमीन उपलब्ध करण्याच्या दृष्टीने शासनाला शिफारस करणे.
५. आवश्यकतेनुसार मानद प्राणी कल्याण अधिका-यांची नियुक्ती करणे व त्यांच्या आर्हतेबाबत निर्णय घेणे. समिती ४ महिन्यांच्या कालावधीत उपरोक्त बाबींवर न्यायालयास अहवाल सादर करावयाचा आहे.

(आठ) ज्या मध्ये सल्ला देण्याकरिता दोन किंवा अधिक व्यक्तींचे घटक असणा-या मंडळात, परिषदेत, समितीत अथवा इतर संस्थामध्ये त्या मंडळाच्या, परिषदेच्या, समितीच्या बैठका त्याचे इतिवृत्त जनतेसाठी खुले आहेत.

(VIII) A statement of the boards, councils, committees and bodies consisting of two or more persons constituted as its part or for the purpose of its advise, and as to whether meeting of those boards, councils, committees and other bodies are open to the public or theminutes of such meetings are accessible for public.

पशुसुंवर्धन विभागांतर्गत खाली नमुद केलेले मंडळ/महामंडळ/परिषद तसेच समित्या कार्यान्वित आहेत.

अ. क्र.	मंडळ /परिषदेचे नांव	सदर प्राधिकरणास मंजूरीचा तपशिल	सदर प्राधिकरणाचे मुख्य कार्य उद्दिष्ट
१	महाराष्ट्र पशुधन विकास मंडळ, अकोला.	शासन कृषि व पदुम विभाग निर्णय क्रमांक सीडीएस - १०२००१/ (प्र.क्र.५९)/पदूम -४, दिनांक २ एप्रिल २००२	राज्यातील गोपैदास तसेच म्हैस पैदास कार्यक्रमाद्वारे पशुधनातील अनुवंशिकता सुधारणेच्या का पशुसुंवर्धन विभाग, सहकारी दुध संघ, सेवाभावी संस्था आणि पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ यांच्या समन्वीत सहभागाने संनियत्रण करणे.
२	महाराष्ट्र राज्य पशुवैद्यक परिषद, नागपूर.	शासन कृषि व पदुम विभाग निर्णय क्रमांक एमएसडीसी-१०९९/ २१३३७/(प्र.क्र.७४)/ ९९/पदुम-३, दिनांक ३१ मार्च, २००१	भारतीय पशुचिकीत्सा परिषद अधिनियम १९८४, राज्यात लागू करण्यात आल्या नुसार पशुवैद्यकीय सेवेचा दर्जा आणि पशुवैद्यक शास्त्रातील मलुभूत प्रशिक्षणाचा दर्जा विहित मानकानुसार राहण्याकरिता परिषदेमार्फत आवश्यक उपाय योजना करणे व शासनाला या बाबत सल्ला

			देणे तसेच अस्तित्वातील उपाय योजनांची परिणामकारकरित्या अंमलबजावणी होण्यासाठी संनियंत्रण व समन्वयन करणे.
३	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ, पुणे-१६	कृषि व सहकार विभाग शासन निर्णय क्र. एसडीएस-१० ७८/१४३ (१८३४)/५-एडीएफ, दि.२२/२/७८	राज्यात शेळी व मेंढी पालनासाठी विविध योजना व कार्यक्रम राबविणे तसेच धनगरांच्या उन्नतीसाठी विकासात्मक योजना व कार्यक्रम राबविणे. लोकर प्रक्रिया करून लोकरीच्या वस्तूंची विक्री तसेच लोकर विणकरांना प्रशिक्षण देणे.
४	महाराष्ट्र पशुधन विकास मंडळ, नागपुर याची उपसमिती (राज्यस्तरीय)	शासन निर्णय क्र.एलव्हीएस-१०/२००३/प्र.क्र.३३७ / पदुम-४, दि.४/९/२००३	मंडळामार्फत राबविण्यात येणा-या योजना व कार्यक्रमांचे नियोजन व अंमलबजावणी या संदर्भाने धोरणात्मक बाबींवर निर्णय घेऊन मंडळाच्या कार्यकारी समितीकडे सादर करणे.
५	प्राणी क्लेश प्रतिबंधक जिल्हा स्तरीय समिती.	शासन कृषि व पदुम विभाग निर्णय क्रमांक एमएसडीसी-२०००/ प्र.क्र.१०७/पदुम-३, दिनांक १९ सप्टेंबर २०००	केंद्र शासनाचा प्राणी क्लेश प्रतिबंधक कायदा १९६० आणि महाराष्ट्र राज्याचा प्राणी संरक्षण कायदा १९७६ यांची प्रभावी अंमलबजावणी होण्याचे दृष्टीने सतर्क राहून शासकीय यंत्रणाना या करिता सल्ला देणे. प्राण्यांची वाहतूक

			करताना, कत्तलीस योग्य प्राण्यांची कत्तल करण्यापूर्वी या प्राण्यांना वेदना होण्याजोगी वर्तणुक होणार नाही या बाबीकडे जाणीव पूर्वक व सजगतेने लक्ष्य देणे.
६	राज्यातील कुक्कुट पैदास केंद्राना अर्थ सहाय्य देण्याच्या केंद्र पुरस्कृत योजनेची अंमल बजावणी करण्यासाठी अ) राज्यस्तरीय तांत्रिक संनियंत्रण समिती. ब) विभागिय तांत्रिक संनियंत्रण समिती.	आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे आदेश क्रमांक कुक्कुट- २/२५५/११३८/पसं- १३, दि.८/११/२००५.	राज्यातील कुक्कुट पैदास केंद्रे पूर्ण क्षमतेने कार्यरत राहतील याबाबीकडे सातत्यपूर्वक लक्ष देऊन सुधारित जार्तीच्या कुक्कुट वर्गीय पक्षी आणि जपानीज क्वेल यांच्या क्षेत्रीय मागणीनुसार उबविण्याची अंडी यांत्रिक उबवणी करुन पैदाशीच्या पक्ष्यांचा पुरवठा होईल याकडे लक्ष देणे. तसेच केंद्र शासनाच्या सुचनांनुसार योजनेच्या अंमलबजावणीचे संनियंत्रण करणे.

वरील नमूद सर्व प्राधिकरणांच्या कार्यकारी समिती /संचालक मंडळाच्या बैठकामध्ये घेण्यात येणारे निर्णय तसेच आयोजित होणा-या बैठकीचे इतिवृत्त सर्व सामान्य जनतेसाठी खुले नाही.

पशुसंवर्धन आयुक्तालय महाराष्ट्र राज्य, औंध पुणे-६७ या कार्यालयातील संवर्गनिहाय मंजूर पदांची माहिती

पदनाम : अतिरिक्त आयुक्त पशुसंवर्धन

अ. क्र.	अधिका-यांचे नाव	कार्यरत ठिकाण	पद स्थायी/ अस्थायी	जन्मदिनांक	प्रथम नेमणूक दिनांक	सध्याच्या पदावरील दिनांक	सध्याच्या ठिकाणी केव्हापासून कार्यरत आहेत	जिल्ह्यात केव्हापासून कार्यरत आहेत	स्वग्राम	जात	शिक्षण	सेवानिवृत्ती दिनांक
१	रिक्तपद											

पदनाम : सहआयुक्त पशुसंवर्धन (मु.), गट-अ

अ. क्र.	अधिका-यांचे नाव	कार्यरत ठिकाण	पद स्थायी/ अस्थायी	जन्मदिनांक	प्रथम नेमणूक दिनांक	सध्याच्या पदावरील दिनांक	सध्याच्या ठिकाणी केव्हापासून कार्यरत	जिल्ह्यात केव्हापासून कार्यरत	स्वग्राम	जात	शिक्षण	सेवानिवृत्ती दिनांक
---------	-----------------	---------------	--------------------	------------	---------------------	--------------------------	--------------------------------------	-------------------------------	----------	-----	--------	---------------------

.			अस्थायी				कार्यरत आहेत	आहेत				
१.	प्रकाश अहिरराव	आयुक्तालय	स्थायी	०१.०५.१९७६	०७.१०.१९९९	१२.१०.२०२३	१२.१०.२०२३	१२.१०.२०२३	जळगाव	हिंदू-सोनार	एम टेक	३०.०४.२०३४

पदनाम : उपआयुक्त पशुसंवर्धन, गट-अ

अ. क्र.	अधिका-रतांचे नाव	कार्यरत ठिकाण	पदस्थायी / अस्था	जन्मदिनांक	प्रथम नेमणूक दिनांक	सध्याच्या पदावरील दिनांक	सध्याच्या ठिकाणी केव्हापासून कार्यरत	जिल्ह्यात केव्हापासून कार्यरत आहेत	स्वग्राम	जात	शिक्षण	सेवानिवृत्ती दिनांक
---------	------------------	---------------	------------------	------------	---------------------	--------------------------	--------------------------------------	------------------------------------	----------	-----	--------	---------------------

			यी				आहेत					
डॉ.प्रशांत दयाराम भड, उपआयुक् ट पशुसंवर्ध ट (कुक्कुट)	पशुसंवर्ध न आयुक्ताल य, म.रा.औध ट, पुणे- ७	स्थायी	२८/०८/१ ९७१	१६/९/१९ ९६	१७/१२/२ ०२१	१७/१२/२ ०२१	२२/०८/२ ००६	अकोल ट	माळ ी	एम.व्ही.एस सी.	३१/०८/२ ०२९	
डॉ. शैलेश श्रीकांतरा व केंडे, उपआयुक् ट पशुसंवर्ध ट (अंदाज व नियोजन)	पशुसंवर्ध न आयुक्ताल य, म.रा.औध ट, पुणे- ७	स्थायी	०१/१०/१९ ७३	०८/११/१ ९९९	०८/०४/२ ०१९	१२/०८/२ ०२०	१२/०८/२ ०२०	बीड	हिंदु- ब्राम्ह ण	एम.व्ही.एस सी	३१/१०/२ ०३१	
डॉ. देवेंद्र सुरेश जाधव, उपआयुक् ट	पशुसंवर्ध न आयुक्ताल य, म.रा.औध	स्थायी	२२/१२/१९ ७४	१८/१०/१ ९९९	०९/०३/२ ०१९	२२/०९/२ ०२१	०९/०३/२ ०१९	रत्नागि री	मराठ ट	एम.व्ही.एस सी	३१/१२/२ ०३२	

पदनाम : सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, गट-अ

अ. क्र.	अधिका-टांचे नाव	कार्यरत ठिकाण	पद स्थायी / अस्थायी	जन्मदिनांक	प्रथम नेमणूक दिनांक	सध्याच्या पदावरील दिनांक	सध्याच्या ठिकाणी केव्हापासून कार्यरत आहेत	जिल्ह्यात केव्हापासून कार्यरत आहेत	स्वग्राम	जात	शिक्षण	सेवानिवृत्ती दिनांक
१.	डॉ. राजु मुकुंदराव कोलते, सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, पसं-६	पशुसंवर्धन आयुक्तालय, म.रा.औध, पुणे-६७	स्थायी	२०/११/१९६८	०३/१०/१९९४	०६/१२/२०२१	०६/१२/२०२१	२७/०६/२०१३	बुलढाण	लेवापाटील	एम.व्ही.एससी-	३०/११/२०२६
२.	डॉ. भागवत विश्वनाथ देशमुख, सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, पसं-१२	पशुसंवर्धन आयुक्तालय, म.रा.औध, पुणे-६७	स्थायी	१३/१२/१९६६	१७/१०/१९९४	०९/०६/२०२३	०९/०६/२०२३	०३/०९/२०१८	बीड	हिंदु - ब्राह्मण	एम.व्ही.एससी-	३१/१२/२०२४

६.	सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन आयुक्तालय, म.रा.औध आयुक्तालय, पुणे- ६७	पशुसंवर्धन आयुक्तालय, म.रा.औध आयुक्तालय, पुणे- ६७	रिक्त									
----	---	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

पदनाम : पशुधन विकास अधिकारी, गट-अ

अ. क्र.	अधिका-यांचे नाव	कार्यरत ठिकाण	पद स्थायी/अस्थायी	जन्मदिनांक	प्रथम नेमणूक दिनांक	सध्याच्या पदावरील दिनांक	सध्याच्या ठिकाणी केव्हापासून कार्यरत आहेत	जिल्ह्यात केव्हापासून कार्यरत आहेत	स्वग्राम	जात	शिक्षण	सेवानिवृत्ती दिनांक
१	डॉ. स्मिता शामसुंदर नेरूरकर पशुधन विकास अधिकारी	पशुसंवर्धन आयुक्तालय, म.रा.औध आ, पुणे-६७	स्थायी	१३/११/१९८३	०४/०५/२०१२	०४/०५/२०१२	१४/०८/२०१९	१४/०८/२०१९	पुणे	हिंदु-मराठा	एम.व्ही.एस् सी-	३०/११/२०४१

	पसं-१२											
२	डॉ. स्नेहा अविनाश काळे, पशुधन विकास अधिकारी , पसं-६	पशुसंवर्ध न आयुक्ता लय, म.रा.औध ा, पुणे- ६७	अस्था यी	२७/०१/१ ९८६	०७/०५/२ ०१२	०७/०५/२ ०१२	१६/०८/२ ०१९	०१/०७/२ ०१५	पुणे	चांभ ार	एम.व्ही.एस सी-	३१/०१/२० ४४
३	डॉ. वैभवी विजय पवार पशुधन विकास अधिकारी , पसं-६	पशुसंवर्ध न आयुक्ता लय, म.रा.औध ा, पुणे- ६७	स्थाय ी	१२/०१/१९ ८३	२६/०७/२ ०१३	२६/०७/२ ०१३	१४/०९/२ ०२०	१४/०९/२ ०२०	सोला पूर	हिंदु- मराठ ा	एम.व्ही.एस सी-	३१/०१/२० ४१
४	डॉ. सतिशकु मार	पशुसंवर्ध न आयुक्ता	स्थाय ी	२१/०६/१ ९७४	२८/०७/२ ००८	२८/०७/२ ००८	०१/०६/२ ०२३	२४/०८/२ ०१८	साता रा	मांग	बी.व्ही.एस सी	३०/०६/२ ०३२

	बळवेत मोरे पशुधन विकास अधिकारी , पसं- ११	लय, म.रा.औध ा, पुणे- ६७										
५	डॉ. सुभाष श्रीहरी बोरकर पशुधन विकास अधिकारी , पसं- १३	पशुसंवर्ध न आयुक्ता लय, म.रा.औध ा, पुणे- ६७	स्थाय ी	१२/०३/१ ९७१	२२/१०/१९ ९९	२२/१०/१९ ९९	०१/०६/२ ०२३	०१/०६/२ ०२३	लातूर	धनग र	बी.व्ही.एस सी	३१/०३/२ ०२९
६	डॉ. गायत्री दिनेश औटी पशुधन विकास अधिकारी , पसं-	पशुसंवर्ध न आयुक्ता लय, म.रा.औध ा, पुणे- ६७	स्थाय ी	१५/०४/१ ९८०	२०/०४/२ ०१८	२०/०४/२ ०१८	०८/१०/२ ०२१	२०/०४/२ ०१८	पुणे	ब्राम्ह ण	एम.व्ही.एस सी-	३०/०४/२ ०३८

१३												
----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

पदनाम : वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी, गट-अ

अ. क्र.	अधिका-यांचे नाव	कार्यरत ठिकाण	पद स्थायी/अस्थायी	जन्मदिनांक	प्रथम नेमणूक दिनांक	सध्याच्या पदावरील दिनांक	सध्याच्या ठिकाणी केव्हापासून कार्यरत आहेत	जिल्हयात केव्हापासून कार्यरत आहेत	स्वग्राम	जात	शिक्षण	सेवानिवृत्ती दिनांक
१.	श्री.गोरखसिंग दिवानसिंग गिरासे, वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी	पशुसंवर्धन आयुक्तालय, म.रा.औध, पुणे-७	स्थायी	१/६/१९६६	१२/१२/१९९१	२८/०२/२०१९	२८/०२/२०१९	१५/७/२००२	धुळे	हिंदू-राजपूत	एम.कॉम	३१/५/२०२४

पदनाम : उप संचालक(वैरण विकास), गट-अ

अ. क्र.	अधिका-यांचे नाव	कार्यरत ठिकाण	पद स्थायी/अस्थायी	जन्मदिनांक	प्रथम नेमणूक दिनांक	सध्याच्या पदावरील दिनांक	सध्याच्या ठिकाणी केव्हापासून कार्यरत आहेत	जिल्हयात केव्हापासून कार्यरत आहेत	स्वग्राम	जात	शिक्षण	सेवानिवृत्ती दिनांक
१.	श्री. गणेश यादवराव देशपांडे,	पशुसंवर्धन आयुक्तालय,	स्थायी	२/७/१९६७	१७/९/१९९१	०३/१०/२०१६	०३/१०/२०१६	५/५/२०१०	बीड	हिंदू-ब्राह्मण	बी.एस्सी . (अॅग्री)	३१/०७/२०२५

	पसं-०१	म.रा.औध, पुणे-७										
२.	श्रीमती स्मिता गजबरे प्रशासन अधिकारी, पसं-०४	पशुसंवर्धन आयुक्तालय , म.रा.औध, पुणे-७	स्थायी	१७/१२/१९७ १	१९/०८/१९९३	१७/०५/२०१ ७	१०/०८/२०२ १	३१/०१/१९९ ७	रायगड	हिंदू- धनग र	बी.कॉम	३१/१२/२०२९
३.	श्री.दगडू बुला मराठे प्रशासन अधिकारी, पसं-०७	पशुसंवर्धन आयुक्तालय , म.रा.औध, पुणे-७	स्थायी	०१/०६/१९६ ६	०६/०४/१९९ २	०७/१२/२०२१	०७/१२/२०२ १	११/०२/२०१ ६	नंदुरबार	हिंदू- मराठा	बी.ए.	३१/०५/२०२ ४
४.	प्रशासन अधिकारी, पसं-०८	पशुसंवर्धन आयुक्तालय , म.रा.औध, पुणे-७	रिक्त									

पदनाम : स्विय सहाय्यक, गट-ब

अ. क्र.	अधिका-यांचे नाव	कार्यरत ठिकाण	पद स्थायी/अस्थायी	जन्मतारीख	प्रथम नेमणूक	सध्याच्या पदावरील दिनांक	सध्याच्या ठिकाणी केव्हापासून काम करीत आहे.	जिल्हयात केव्हापासून काम करीत आहे	स्वग्राम	जात	शिक्षण	सेवानिवृत्ती दिनांक
१.	श्री.वा.गो. मडावी, स्वीय सहाय्यक	पशुसंवर्धन आयुक्तालय, म.रा.औध, पुणे-७	अस्थायी	१७/१०/१९६७	२२/२/१९९१	११/११/१९९८	११/११/१९९८	११/११/१९९८	चंद्रपूर	गोंड	एस.एस.सी	३१/१०/२०२५
२.	सौ. अनिमा राजेंद्र कनिचे. स्वीय सहाय्यक	पशुसंवर्धन आयुक्तालय, म.रा.औध, पुणे-७	अस्थायी	१०/०६/१९६७	११/१२/१९८९	२९/०८/२०१९	२९/०८/२०१९	११/०९/२०१५	सातारा	भोई	बी. कॉम	३१/१२/२०२५

पदनाम : लेखा अधिकारी,गट-ब.

अ. क्र.	अधिका-यांचे नाव	कार्यरत ठिकाण	पद स्थायी/अस्थायी	जन्मतारीख	प्रथम नेमणूक	सध्याच्या पदावरील दिनांक	सध्याच्या ठिकाणी केव्हापासून काम करीत आहे.	जिल्ह्यात केव्हापासून काम करीत आहे	स्वग्राम	जात	शिक्षण	सेवानिवृत्ती दिनांक
१.	श्री. संतोष प्रमोद कापडणी लेखा अधिकारी, गट-ब	पशुसंवर्धन आयुक्तालय, म.रा.औध, पुणे-७	अस्थायी	०३/०४/१९६९	१५/०८/१९८८	०८/१०/२०२१	०८/१०/२०२१	०९/०७/२०१२	नाशिक	शिंपी	एस.एस.सी.	३०/०४/२०२७

पदनाम : लेखा परिक्षा अधिकारी, गट-ब.

अ. क्र.	अधिका-यांचे नाव	कार्यरत ठिकाण	पद स्थायी/अस्थायी	जन्मतारीख	प्रथम नेमणूक	सध्याच्या पदावरील दिनांक	सध्याच्या ठिकाणी केव्हापासून काम करीत आहे.	जिल्ह्यात केव्हापासून काम करीत आहे	स्वग्राम	जात	शिक्षण	सेवानिवृत्ती दिनांक
१.	रिक्तपद	पशुसंवर्धन आयुक्तालय, म.रा.औध, पुणे-७	रिक्त									

पदनाम : संशोधन अधिकारी

अ. क्र.	अधिका-यांचे नाव	कार्यरत ठिकाण	पद स्थायी/ अस्थायी	जन्मतारीख	प्रथम नेमणूक	सध्याच्या पदावरील दिनांक	सध्याच्या ठिकाणी केव्हापासून काम करीत आहे.	जिल्हयात केव्हापासून काम करीत आहे	स्वग्राम	जात	शिक्षण	सेवानिवृत्ती दिनांक
१.	श्रीमती मोना सुर्यकांत पवार संशोधन अधिकारी	पशुसंवर्धन आयुक्तालय, म.रा.औध, पुणे-७	अस्थायी	०९/११/१९८९	०३/०२/२०१६	०६/०६/२०१९	०६/०६/२०१९	०६/०६/२०१९	सातारा	मराठा	एम.एस्सी	३०/११/२०४५

आयुक्तालयातील वर्ग-३ आणि वर्ग-४ कर्मचाऱ्यांचा सदयस्थिती अहवाल- २०२४

अ.	कर्मचा-याचे नांव	शैक्षणिक	जन्मतारीख	जात	प्रथम नेमणुक	सध्याच्या	जिल्हयात	स्थायी	स्वग्राम
----	------------------	----------	-----------	-----	--------------	-----------	----------	--------	----------

क्र.		पात्रता			दिनांक	पदावर केंव्हापासु न	केंव्हापासुन	/ अस्था यी	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
अधिकृषक वर्ग-३									
१	श्री. तु. बु.निर्मळ	एच.एस.सी.	३.१.१९६७	अनु.जमाती	३०.०३.१९९३	२८.६.२०२२	३०.३.१९९३	अस्था यी	पुणे
२	श्री. गुरुराज वि. येरी	एच.एस.सी	२३.६.१९६७	खुला	७.१०.१९८८	२८.६.२०२२	७.१०.१९८८	स्थायी	कर्नाटक
३	श्री नितीन बा. इंगळे	बी.ए. एम.एस.डब्ल्यु	०४.११.१९७४	हिंदु-मांग	३१.०८.२००७	२८.६.२०२२	१४.०२.२०१३	अस्था यी	सातारा
४	श्री.एस.जी.सोनवणे	एस.एस.सी.	६.६.१९६७	खुला	११.११.१९९१	२८.६.२०२२	११.११.१९९९	स्थायी	पुणे
५	श्री.वै.ल.गायकवाड	बी.कॉम	०१.०८.१९८१	खुला	०१.१०.२००७	०१.०४.२०२१	२१.०६.२०१६	स्थायी	सातारा
६	श्रीमती.ए.इ.जावळी कर	बी.ए.	०३.०२.१९८०	हिंदु.कोल्हा टी	१०.१०.२००३	०१.०६.२०१६	१०.१०.२००३	स्थायी	पुणे
७	श्री.गोवर्धन बांेकाडे	एचएससी	०५.१२.१९६७	हिंदु कुणबी	२७.०४.१९९२	२७.०२.२०२१	२७.०२.२०२१	स्थायी	भंडारा
८	श्री अशोक आवसे	बी.कॉम	३१.०५.१९७२	हिंदु लिगायत	०१.०३.१९९४	२०.३.२०२१	२०.०३.२०२१	स्थायी	सोलापुर
वरिष्ठ सहाय्यक									
१	कु. प्रियंका भा. भगत	बी.ए.बी.एड.	६.१.१९८६	हिंदु-महार	१.६.२०१३	१.६.२०१३	१.६.२०१३	अस्था	यवतमाळ

								यी	
२	कु.सुजाता वि.कुलकर्णी	बी. एस. सी	२९.६.१९८१	हिंदू-ब्राम्हण	१५.४.२०१३	१५.४.२०१३	१५.४.२०१३	अस्थायी	अहमदनगर
३	श्री.मनेश जाधव	बी.ए.	०२.०७.१९८३	हिंदु	२२.०१.२०१३	२७.०९.२०२१	२७.०९.२०२१	स्थायी	सातारा
४	श्री गणेश सांवत	एचएससी	१३.०४.१९८२	खुला	३१.०३.२००८	२४.०९.२०२१	३१.०३२००८	स्थायी	पुणे
५	श्री अतुल कदम	बी.ए.	०५.०५.१९८३	हिंदु-महार	१६.०३.२००८	१७.०९.२०२१	१६.०३.२००८	स्थायी	पुणे
६	श्री योगेश सांवत	बीएसस्सी	२०.०५.१९८३	खुला	१६.०१.२०१३	२७.०९.२०२१	२७.०९.२०२१	स्थायी	सातारा
७	श्री दत्तात्रय वाघमोडे	बीएसस्सी	०१.०६.१९८०	हिंदु-धनगर	१७.०३.२००८	२७.०९.२०२१	२७.०९.२०२१	स्थायी	सोलापुर
८	श्री पी.एल राक्षे	एमएबीएड	१५.०४.१९८३	हिंदु-परिट	१५.०१.२०१३	२०.०९.२०२१	२०.०९.२०२१	स्थायी	धाराशीव
९	श्री लीला लांघी	बी.ए.	०६.०२.१९७०	हि.म.कोळी	१८.०३.२००८	१७.०९.२०२१	१८.०३२००८	स्थायी	पुणे
१०	अतुल जगताप	एचएससी	०९.०९.१९८९	खुला	२४.०७.२००९	१६.०६.२०२३	१६.०६.२०१३	स्थायी	पुणे
११	श्री बाबा अहिरे	११ वी	१५.०८.१९८६	हिंदु महार	१९.०३.२००८	२०.०९.२०२१	२०.०९.२०२१	स्थायी	लातुर
१२	श्री बाबासो पाटील	बी.ए.	२२.०३.१९७९	खुला	१८.०३.२००८	१७.०९.२०२१	१८.०३.२००८	स्थायी	कोल्हापुर

१३	श्रीमती योगिता मांगुळकर	बी.ए.	०२.०७.१९७५	हिंदु कासार	०५.०४.२००७	११.१०.२०२१	११.१०.२०२१	स्थायी	नगर
वरीष्ठ लिपीक									
१	सौ. राजश्री रा. कदम	बी.एस.सी	३१.५.१९८४	खुला हिंदु-मराठा	२५.७.२०१३	२५.७.२०१३	२५.७.२०१३	अस्थायी	सातारा
२	श्री.एस.आर.मेंढे	बी.ए.	२७.०४.१९८७	महार	१४.०२.२०१३	०२.०६.२०१६	०२.०६.२०१६	अस्थायी	चंद्रपुर
३	श्रीमती सीमा खरे	बीएससी	१३.०२.१९७५	खुला	२५.१०.२०१३	०४.०८.२०२१	२५.१०.२०१३	स्थायी	नागपुर
४	श्री रविंद्र जगताप	एसएससी	१०.०१.१९७१	हिंदु महार	२८.०५.१९९२	०६.०६.२०२२	०६.०६.२०२२	स्थायी	नगर
५	श्री प्रमोद घुगे	बी.ए	१०.०१.१९८८	हिंदु वंजारी	३१.०१.२०१३	१०.०८.२०२१	३१.०१.२०१३	स्थायी	वाशिम
६	श्री सुभेदारसिंग गहिलोत	१२ वी	१९.१०.१९७०	हिंदु राजपुत	१०.०६.१९९७	२६.०५.२०२२	२६.०५.२०२२	स्थायी	धाराशीव
७	श्री संजय जाधव	बीएससी	०४.१२.१९७०	खुला	०५.०६.१९९१	२५.०५.२०२२	२५.०५.२०२२	स्थायी	यवतमाळ
८	श्रीमती मंजुषा जाधव	बीसरए	०९.०५.१९८८	हिंदु बंजारा	०५.०६.२०१३	०७.०८.२०२१	०५.०६.२०१३	स्थायी	यवतमाळ
९	श्री.भारत पंढरीनाथ कांबळे	बारावी	१०.०६.१९७६	हिंदु महार	१६.११.२०१६	२३.११.२०२३	२३.११.२०२३	स्थायी	लातुर
१०	श्री.विनोद वासुदेव गुरव	बारावी	१६.०६.१९८५	हिंदु मराठा	१५.११.२०१६	११.१०.२०२३	१५.११.२०२३	स्थायी	पुणे

लिपीक-टंकलेखक									
१	श्री. अमरसिंह कुंभार	बी.ए	०६.०१.१९९६	इमाव-हिंदु कुंभार	२२.०८.२०१९	२२.०८.२०१९	२२.०८.२०१९	अस्थायी	सांगली
२	श्री. चंद्रकांत बाळकृष्ण चव्हाण	बीकॉम	१२.०१.१९७५	हिंदु मराठा	२७.०८.१९९७	७.११.२०१९	७.११.२०१९	स्थायी	पुणे
३	श्री. अजय सहादू बेंद्रे	बीकॉम	०१.०६.१९७१	हिंदु मराठा	१७.०९.२०१०	११.११.२०१९	११.११.२०१९	स्थायी	नंदुरबार
४	श्रीमती मानसी विलास बधान	बीए	२९.०९.१९९०	इमाव वाणी	०५.०३.२०२०	०५.०३.२०२०	०५.०३.२०२०	अस्थायी	
५	श्री. खेमकर संजय विठठल	१२ वी	०९.०६.१९६७	इमाव-भाचसार शिंपी	१४.०९.१९९५	०७.११.२०१९	०७.११.२०१९	स्थायी	पुणे
६	श्री.आकाश अशोक जुनवणे	बीकॉम	०६.११.१९९९	खुला	०१.०७.२०१४	३०.०५.२०२२	०१.०७.२०१४	स्थायी	पुणे
७	श्री. अभिजीत उत्तम कोरे	एमए	०२.०५.१९९५	विमाप्र-कोळी	०१.०२.२०२१	०१.०२.२०२१	०१.०२.२०२१	अस्थायी	पुणे
८	श्री. अशोक तुकाराम कोठूळे	बीए	०२.०६.१९९०	खुला	१५.०५.२०१७	३०.०५.२०२२	१५.०५.२०१७	स्थायी	uबीड
९	दादासाहेब गणपत बो-हूडे	बीए	१३.०५.१९९०	इमाव	११.०५.२०१७	३०.०५.२०२२	११.०५.२०१७	स्थायी	नगर
१०	श्री. अक्षय रावसाहेब शेजूळ	बीकॉम	११.१०.१९९५	भज-कधनगर	०१.०२.२०२१	०१.०२.२०२१	०१.०२.२०२१	अस्थायी	सांगली

१२	श्री. रितेश बबनराव वन्हाडे	uबीकॉम	२८.०६.१९८८		५.०३.२०२०	५.०३.२०२०	५.०३.२०२०	अस्थायी	अमरावती
१३	श्री. विश्वजीत अशोक गायकवाड	बीएससी	२०.१०.१९८५	नवबौद्ध	०१.०२.२०२१	०१.०२.२०	०१.०२.२०२१	अस्थायी	उस्मानाबाद
१४	श्री. महेश अशोकराव खैरे	uबीए	१७.०३.१९९२	खुला	०१.०६.२०१७	३०.०५.२०२२	०१.०६.२०१७	स्थायी	
१५	श्री. विशाल संपत नेवसे		२०.०६.१९९१	इमाव	०९.०५.२०१७	१.०६.२०२२	०९.०५.२०१७	स्थायी	
१६	श्री. स्वप्नील घायवट	बीए	१८.०७.१९८५	हिंदु महार	१३.११.२०१९	१३.११.२०१९	१३.११.२०१९	अस्थायी	ठाणे
लघुलेखक (निम्नश्रेणी)									
१	श्री. एस. एफ. हुसेनी	एच.एस.सी.	१५.४.१९७७	मुस्लीम	७.९.२००६	०१.०९.२०१४	०१.०९.२०१४	अस्थायी	कर्नाटक
वाहन चालक									
१	श्री. प्रकाश कुलकर्णी	बी.ए.	२०.०७.१९७४	हिंदु-ब्राम्हण	२५.०५.२०१७	२५.०७.२०१७	२५.०५.२०१७	स्थायी	बीड
२	श्री. पंजाब रा जानकर	नववी	१.०६.१९७३	हिंदु-धनगर	३१.०५.१९९५	१.१०.२०१५	३१.०५.१९९५	अस्थायी	सांगली
३	श्री. रमेश नि कादबाने	नववी	२१.०५.१९७४	हिंदु-माळी	६.०२.२००३	१.१०.२०१५	१५.०६.२००७	अस्थायी	पुणे
४	श्री. शकील खान	दहावी	२८.१२.७१	हिंदु मुस्लीम	३१.१२.१९९१	१५.०९.२०१५	३१.१२.१९९२	स्थायी	हैद्राबाद
संशोधन सहाय्यक									

१.	श्रीमती सा.पां.साबळे	१० वी	०१.०६.१९७९	खुला	१४.१२.२००९	०१.०९.२०२१	१४.१२.२००९	स्थायी	नगर
सांख्यिकी सहाय्यक									
१	श्री.राजीव चं.म्हसवडे	बी.कॉम, एमबीए	२१.०९.१९८२	हिंदु-ब्राम्हण	६.०३.२०१४	१९.०८.२०१५	६.०३.२०१४	स्थायी	पुणे
२	श्री.रा.ब.केंकले		०१.०२.१९८६	हि.म.को.	२९.०२.२००८	०३.०१.२०१२	३०.०६.२०१२	स्थायी	पुणे
३	श्रीमती मि.सं.भालारे	१० वी	०२.०६.१९६७	हि.रावळ	०१.०६.२००४	३१.१२.२०२१	०९.०६.२००६	स्थायी	पुणे
४	श्री.पी.एस.जंगले	एच.एस.सी	२५.११.१९८६	हिंदु-कोळी	३०.११.२००९	२६.०७.२०१६	१.०७.२०१२	स्थायी	पुणे
५	श्रीमती मोनाली गजभार	बीएससी	०५.०२.१९८९	हि महार	०९.०६.२०१७	०९.०४.२०२२	०९.४.२०२२	स्थायी	पुणे
६	श्रीमती प्र.दा.खेडेराव	बी.ए.	१७.०७.१९८७	हि.महार	१९.०३.२०१८	२९.१२.२०२२	१९.०३.२०१८	स्थायी	अकोला
७	श्री.है.वि.मांडवे	बी.ए	११.०८.१९९१	खुला	१२.१०२०१२	२९.१२.२०२२	१३.०६.२०१९	स्थायी	सातारा
नाईक- वर्ग-४									
१	श्रीमती. एम आर. किरवे	७ वी	१६.१०.१९७९	महादेव-कोळी	२९.०४.२०१०	०१.०३.२०१५	२९.०४.२०१०	अस्थायी	पुणे
दप्तरबंद/रोनिओ ऑपरेटर									
१	श्री.अ.मु.साळवे	बी.ए.डी.एड	२७.०२.१९८८	हिंदु-महार	३१.०८.२०१७	३१.०८.२०२०	३१.०८.२०१९	अस्था	जालना

			६	अ.जा.		१७	७	यी	
शिपाई									
१	श्रीमती.एस.जे.सोनवणे	८ वी पास	४.९.१९६९	अ.जा.	२.१२.२०००	२.१२.२०००	१.०७.२००६	स्थायी	रायगड
२	श्री. अ.ल. शिंदे	४ थी पास	१५.३.१९७४	अ.जा.	२९.८.१९९७	२९.८.१९९७	२९.८.१९९७	स्थायी	पुणे
३	श्री. बी. जे. गोसावी	६ वी पास	१६.०५.१९७३	गोसावी	२९.०५.१९९५	२९.०५.१९९५	२९.०५.१९९५	स्थायी	पुणे
४	श्रीमती रेणुका नडगिरे	बी.कॉम	१२.०९.१९९०	हिं.महार	०१.०६.२०१७	०१.०६.२०१७	०१.०६.२०१७	स्थायी	पुणे
५	श्री राहुल केदारी	९वी	०३.०१.१९७४	हिं.माळी	३१.०७.१९९८	३१.०७.१९९८	३१.०७.१९९८	स्थायी	पुणे
६	श्रीमती शु.सं.सुपे	एचएससी	१०.०५.१९८८	हि.म..कोळी	२९.०९.२०२०	२९.०९.२०२०	२९.०९.२०२०	अस्थायी	पुणे
७	श्री.सं.तु.गवारे	९ वी	१२.०९.१९८८	खुला	२९.०९.२०२०	२९.०९.२०२०	२९.०९.२०२०	अस्थायी	पुणे
८	श्री कु.अ.कांबळे	७ वी	१५.०१.१९८९	हि.महार	२१.०६.२०१६	२१.०६.२०१६	२१.०६.२०१६	अस्थायी	पुणे
९	श्री भा.दे.कांबळे	१० वी	०६.०७.१९७३	हि.महार	२४.०८.२००९	१७.०९.२०२०	१७.०९.२०२०	स्थायी	पुणे

कार्यालय - पशुसंवर्धन आयुक्तालय, [हाराड] राज्य, औंध, पुणे-७

अ.क्र.	शासकीय कार्यालयाचे/ उपकार्यालया चे नाव व पत्ता	शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांचे नाव/पत्ता/मो.नं.	शासकीय कर्मचाऱ्याचे पदनाम
		श्री.तुकाराम निर्मळ	अधिक्षक
		श्री. गुरुराज येरी	अधिक्षक
		श्री नितीन इंगळे	अधिक्षक
		श्री.श्रीकांत सोनवणे	अधिक्षक
		श्री.वै.ल.गायकवाड	अधिक्षक
		श्रीमती.आदिती जावळीकर	अधिक्षक
		श्री.गोवर्धन बांेकाडे	अधिक्षक
		श्री अशोक आवसे	अधिक्षक
		श्री.एस.एफ.हुसैनी	लघुलेखक (निम्नश्रेणी)
		कु. प्रियंाका भगत	वरिष्ठ सहाय्यक
		कु.सुजाता कुलकर्णी	वरिष्ठ सहाय्यक
		श्री.मनेश जाधव	वरिष्ठ सहाय्यक
		श्री गणेश सांवत	वरिष्ठ सहाय्यक
		श्री अतुल कदम	वरिष्ठ सहाय्यक
		श्री योगेश सांवत	वरिष्ठ सहाय्यक
		श्री दत्तात्रय वाघमोडे	वरिष्ठ सहाय्यक
		श्री.पांडुरंग राक्षे	वरिष्ठ सहाय्यक
		श्रीमती लीला लांघी	वरिष्ठ सहाय्यक
		श्री.अतुल जगताप	वरिष्ठ सहाय्यक
		श्री बाबा अहिरे	वरिष्ठ सहाय्यक
		श्री बाबासो पाटील	वरिष्ठ सहाय्यक
		श्रीमती योगिता मांगुळकर	वरिष्ठ सहाय्यक
		सौ. राजश्री कदम	वरिष्ठ लिपिक
		श्री.सुभाष मेंडे	वरिष्ठ लिपिक
		श्रीमती सीमा खरे	वरिष्ठ लिपिक
		श्री रविंद्र जगताप	वरिष्ठ लिपिक
		श्री प्रमोद घुगे	वरिष्ठ लिपिक
		श्री सुभेदारसिंग गहिलोत	वरिष्ठ लिपिक

	श्री संजय जाधव	वरिष्ठ लिपिक
	श्रीमती मंजुषा जाधव	वरिष्ठ लिपिक
	श्री.विनोद वासुदेव गुरव	वरिष्ठ लिपिक
	श्री.भारत पंढरीनाथ कांबळे	वरिष्ठ लिपिक
	श्री.अमरसिंह कुंभार	कनिष्ठ लिपिक
	श्री. चंद्रकांत चव्हाण	कनिष्ठ लिपिक
	श्री. अजय बेंद्रे	कनिष्ठ लिपिक
	श्रीमती मानसी बधान	कनिष्ठ लिपिक
	श्री. संजय खेमकर	कनिष्ठ लिपिक
	श्री.आकाश अशोक जुनवणे	कनिष्ठ लिपिक
	श्री. अभिजीत उत्तम कोरे	कनिष्ठ लिपिक
	श्री. अशोक तुकाराम कोठूळे	कनिष्ठ लिपिक
	श्री. दादासाहेब गणपत बो-हूडे	कनिष्ठ लिपिक
	श्री. अक्षय रावसाहेब शेजूळ	कनिष्ठ लिपिक
	श्री. रितेश बबनराव वऱ्हाडे	कनिष्ठ लिपिक
	श्री. विश्वजीत अशोक गायकवाड	कनिष्ठ लिपिक
	श्री. महेश अशोकराव खैरे	कनिष्ठ लिपिक
	श्री.विशाल संपत नेवसे	कनिष्ठ लिपिक
	श्री. स्वप्नील घायवट	कनिष्ठ लिपिक
	श्री.राजु केंकले	सांख्यिकी सहाय्यक
	श्रीमती मिना.सं.भालारे	सांख्यिकी सहाय्यक
	श्री.प्रेमकुमार.एस.जंगले	सांख्यिकी सहाय्यक
	श्रीमती मोनाली गजभार	सांख्यिकी सहाय्यक
	श्रीमती प्रणिता.दा.खेडेराव	सांख्यिकी सहाय्यक
	श्री.हैबतराव.वि.मांडवे	सांख्यिकी सहाय्यक
	श्रीमती सारिका.पां.साबळे	संशोधन सहाय्यक
	श्रीमती. एम आर. किरवे	नाईक
	श्रीमती संजिवनी सोनवणे	शिपाई
	श्री. अजय.ल. शिंदे	शिपाई
	श्री. बापू गोसावी	शिपाई
	श्रीमती रेणुका नडगिरे	शिपाई
	श्री राहुल केदारी	शिपाई
	श्रीमती शुभांगी.सं.सुपे	शिपाई
	श्री.संजय गवारे	शिपाई
	श्री कुणाल.अ.कांबळे	शिपाई

		श्री भागवत.दे.कांबळे	शिपाई
		श्री.अनिल साळवे	दप्तरबंद

(१०) नियमांतर्गत तरतूदीच्या आधारे अधिकारी व कर्मचारी यांना मिळणारे मासिक वेतन व भत्ते

(The Monthly Remuneration Received by each of its Officers and employees including the system of compensation as provided in its regulations)

१	HEMENT SHARACHCHANDRA VASEKAR	A	Commissioner AH	३७४००-६७०००-Grade Pay(१००००)	S_११	१३०१००
२	PRAKASH NATTHU AHIRRAO	A	Jc(hq)/ Rjc_२०)(Head of Office)	१५६००-३९१००-Grade Pay(७६००)	S_२५	११२४००
३	Devendra Suresh Jadhav	A	Dc(ah)/principal/ddc/dc(qc)	१५६००-३९१००-Grade Pay(६६००)	S_२३	११५५००
४	Prashant Dayaram Bhad	A	Dc(ah)/principal/ddc/dc(qc)	१५६००-३९१००-Grade Pay(६६००)	S_२३	१२२६००
५	SHAILESH SHRIKANTRAO KENDE	A	Dc(ah)/principal/ddc/dc(qc)	१५६००-३९१००-Grade Pay(६६००)	S_२३	११५५००
६	Sushma Vinodkumar Jadhav	A	Joint Director (statistics)	१५६००-३९१००-Grade Pay(६६००)	S_२३	८०९००
७	Ganesh Yadavrao Deshpande	A	Dy Director (Fodder Dev.)	१५६००-३९१००-Grade Pay(६६००)	S_२३	९९५००
८	Bhagawat Vishwanathrao Deshmukh	A	Asstt Comm Ah / Daho (zp)	१५६००-३९१००-Grade Pay(५८००)	S_२२	१२६१००
९	Raju Mukundrao Kolte	A	Asstt Comm Ah / Daho (zp)	१५६००-३९१००-Grade Pay(५८००)	S_२२	११८८००
१०	Sulekha Vinod Kamdi	A	Asstt Comm Ah / Daho (zp)	१५६००-३९१००-Grade Pay(५८००)	S_२२	११५३००
११	Pandurang Devidas Bansode	A	Asstt Comm Ah / Daho (zp)	१५६००-३९१००-Grade Pay(५८००)	S_२२	१११९००
१२	Subhash Shrihari Borkar	A	livestock Developemnt Officer	१५६००-३९१००-Grade Pay(५८००)	S_२२	१०८६००
१३	GAYATRI DINESH AUTI	A	livestock Developemnt Officer	१५६००-३९१००-Grade Pay(५४००)	S_२०	६५०००
१४	Satishkumar Balawant More	A	livestock Developemnt Officer	१५६००-३९१००-Grade Pay(५८००)	S_२२	८८३००
१५	SMITA SHYAMSUNDAR	A	livestock Developemnt Officer	१५६००-३९१००-Grade	S_२२	७८४००

	NERURKAR			Pay(५८००)		
१६	VAIBHAVI VIJAY PAWAR	A	livestock Developemnt Officer	१५६००-३९१००-Grade Pay(५४००)	S_२०	५६१००
१७	SNEHA AVINASH KALE	A	livestock Developemnt Officer	१५६००-३९१००-Grade Pay(५८००)	S_२२	७८४००
१८	SUNITA RAJENDRA KESKAR	A	asstt Director (accounts)	१५६००-३९१००-Grade Pay(५४००)	S_२०	८००००
१९	GORAKHSING DIWANSING GIRASE	A	Senior Administrative Officer	१५६००-३९१००-Grade Pay(५४००)	S_२०	८२४००
२०	SANTOSH PRAMOD KAPADNI	B	Accounts Officer	९३००-३४८००-Grade Pay(४४००)	S_१६	७००००
२१	DAGADU BULA MARATHE	B	Administrative Officer	९३००-३४८००-Grade Pay(४४००)	S_१५	६९१००
२२	Anita Rajendra Kaniche	B	personnel Assistant_	९३००-३४८००-Grade Pay(५०००)	S_१८	१०९२००
२३	SMITA SANDEEP GAZBARE	B	Administrative Officer	९३००-३४८००-Grade Pay(४४००)	S_१५	५७९००
२४	Vasudev Govind Madavi	B	personnel Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay (४८००)	S_१७	१०२८००
२५	MONA SURYAKANT PAWARWAGHAVKAR	B	research Officer	९३००-३४८००-Grade Pay(४४००)	S_१५	५१५००
२६	Raju Baban Kengale	BnGz	Res. Asstt. / Stat Investigat	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_१४	४७५००
२७	SHEETALSACHIN SONAWANE	BnGz	Res. Asstt. / Stat Investigat	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_१४	५०४००
२८	VAIBHAV LAXMAN GAIKWAD	BnGz	superintendent	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_१४	४६१००
२९	Ambadas Kashinath Rathod	BnGz	steno Grapher (lower Grade)	९३००-३४८००-Grade Pay(४६००)	S_१६	६०४००
३०	ASHOK SHANKARRAO AWASE	BnGz	superintendent	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_१४	४७५००
३१	Gowardhan Pandhari Bokade	BnGz	superintendent	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_१४	५०४००
३२	Gururaj Vithal Yeri	BnGz	superintendent	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_१४	६०३००
३३	SYEDFARIDULLA SHAFIULLA HUSSAINI	BnGz	steno Grapher (lower Grade)	९३००-३४८००-Grade Pay(४४००)	S_१५	५३०००

३४	Aditi Eknath Jawalikar	BnGz	superintendent	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_९४	५६८००
३५	NITINKUMAR BALKRISHNA INGALE	BnGz	superintendent	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_९४	४६९००
३६	SHRIKANT GULABRAO SONAWANE	BnGz	superintendent	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_९४	५८५००
३७	Tukaram Budha Nirmal	BnGz	superintendent	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_९४	५३५००
३८	Yatish Dattatray Motadoo	BnGz	superintendent	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_९४	५३५००
३९	Meena Sanjay Bhalare	BnGz	Res. Asstt. / Stat Investigat	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_९४	४२२००
४०	Sarika Pandurang Sabale	BnGz	Res. Asstt. / Stat Investigat	९३००-३४८००-Grade Pay(४३००)	S_९४	४६९००
४१	Dattatray Shivaji Waghmode	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
४२	Ganesh Baban Sawant	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
४३	Babasaheb Ishwar Ahire	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
४४	ATUL BALU JAGTAP	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
४५	Atul Ranjit Kadam	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
४६	Babasaheb Shripati Patil	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
४७	MANESH RAMESH JADHAV	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
४८	PRIYANKA BHAURAO BHAGAT	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
४९	Leela Dnyaneshwar Langhi	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
५०	SUJATA VITTHAL KULKARNI	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
५१	YOGESH PRAKASH SAWANT	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
५२	Yogita Sudhakar Mangulkar	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
५३	PANDURANG LAXMAN RAKSHE	C	senior Assistant	९३००-३४८००-Grade Pay(४२००)	S_९३	३७६००
५४	HAIBATRAO VILAS MANDAVE	C	statistical Assistant	५२००-२०२००-Grade Pay(२८००)	S_९०	३०९००
५५	MONALI ASHOK GAJBHAR	C	statistical Assistant	५२००-२०२००-Grade Pay(२८००)	S_९०	२९२००
५६	PRANITA DAMODAR KHANDERAO	C	statistical Assistant	५२००-२०२००-Grade Pay(२८००)	S_९०	३०९००
५७	MANJUSHA NARAYAN SONAWANE	C	statistical Assistant	५२००-२०२००-Grade Pay(२८००)	S_९०	३७०००

५८	Premkumar Shantaram Jangale	C	statistical Assistant	५२००-२०२००-Grade Pay(२८००)	S_१०	३५९००
५९	MANJUSHA WAMANRAO JADHAO	C	senior Clerck	५२००-२०२००-Grade Pay(२४००)	S_८	२८७००
६०	PRAMOD VITTHALRAO GHUGE	C	senior Clerck	५२००-२०२००-Grade Pay(२४००)	S_८	२८७००
६१	Ravindra Nivrutti Jagtap	C	senior Clerck	५२००-२०२००-Grade Pay(२४००)	S_८	३८६००
६२	RAJASHREE RAJESH KADAM	C	senior Clerck	५२००-२०२००-Grade Pay(२४००)	S_८	२७९००
६३	SEEMA AJAY KHARE	C	senior Clerck	५२००-२०२००-Grade Pay(२४००)	S_८	२७९००
६४	SUBHASH RAJESHWAR MENDHE	C	senior Clerck	५२००-२०२००-Grade Pay(२४००)	S_८	२७९००
६५	Subhedarsing Shivsing Gahilot	C	senior Clerck	५२००-२०२००-Grade Pay(२४००)	S_८	३६४००
६६	Sanjay Vishnu Jadhav	C	senior Clerck	५२००-२०२००-Grade Pay(२४००)	S_८	३९८००
६७	BHARAT PANDHRINATH KAMBLE	C	senior Clerck	५२००-२०२००-Grade Pay(२४००)	S_८	२५५००
६८	VINOD VASUDEV GURAV	C	senior Clerck	५२००-२०२००-Grade Pay(२४००)	S_८	२५५००
६९	Sanjay Vitthal Khemkar	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	३८३००
७०	VISHWAJIT ASHOK GAIKWAD	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२११००
७१	VISHAL SAMPAT NEVASE	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२०५००
७२	AKASH ASHOK JUNAWANE	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२०५००
७३	AMARSINHA MAHENDRA KUMBHAR	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist_	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२२४००
७४	AKSHAY RAVSAHEB SHEJUL	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२११००
७५	AJAY SAHADU BENDRE	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२३१००
७६	ASHOK TUKARAM KOTHULE	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२०५००
७७	ABHIJIT UTTAM KORE	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२११००
७८	BHAGWAT PARASHRAM LAD	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२०५००
७९	Chandrakant Balkrishna Chavan	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	३६१००
८०	DADABHAU GANPAT BORHUDE	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२०५००
८१	MANASI VILAS BADHAN	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२१७००
८२	RITESH BABANRAO VARHADE	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२१७००
८३	SWAPNIL DATTATRAY GHAYWAT	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२२४००

८४	MAHESH ASHOKRAO KHAIRE	C	jr. Clerck / Jr.cl.cum Typist	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	२०५००
८५	Ramesh Nivruti Katbane	C	driver/jeep/truck	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	३२०००
८६	SHAKEEL AHMAD KHAN	C	driver/jeep/truck	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	४१८००
८७	KULKARNI PRAKASH MANIKRAO	C	driver/jeep/truck	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	४०६००
८८	Panjab Rama Jankar	C	driver/jeep/truck	५२००-२०२००-Grade Pay(१९००)	S_६	३५०००
८९	ANIL MURLI SALWE	D	Daptarband__	४४४०-७४४०-Grade Pay (१६००)	S_३	१९२००
९०	Bhagvat Deu Kamble	D	naik	४४४०-७४४०-Grade Pay (१६००)	S_३	२३६००
९१	KUNAL ASHOK KAMBLE	D	naik	४४४०-७४४०-Grade Pay (१६००)	S_३	१९२००
९२	MANGALA RAMADAS KIRVE	D	naik	४४४०-७४४०-Grade Pay (१६००)	S_३	२३६००
९३	RENUKA BASAPPA NADGIRE	D	Peon	४४४०-७४४०-Grade Pay(१३००)	S_१	१७०००
९४	Rahul Murlidhar Kedari	D	Peon	४४४०-७४४०-Grade Pay(१३००)	S_५	३४४००
९५	Sanjivane Jaywant Sonawane	D	Peon	५२००-२०२००-Grade Pay(१८००)	S_५	३१५००
९६	SHUBHANGI SANJAY SUPE	D	Peon	४४४०-७४४०-Grade Pay(१३००)	S_१	१६५००
९७	SANDEEP TUKARAM GAWARE	D	Peon	४४४०-७४४०-Grade Pay(१३००)	S_१	१६५००
९८	Ajay Laxman Shinde	D	Peon	५२००-२०२००-Grade Pay(१३००)	S_१	३०६००
९९	Bapu Jayram Gosavi	D	Peon	५२००-२०२००-Grade Pay (१६००)	S_३	३३७००

(११) कार्यालयातील प्रत्येक विभागाला ठरवून दिलेले अंदाजपत्रक त्यामध्ये प्रत्येक योजनेचा तपशील प्रस्तावित खर्च व वितरणाचा तपशील असावा.

(xi) The budget allocated to each of its agency, indicating the particulars of all plans, proposed expenditures and reports on disbursements made.

योजनांतर्गत योजना

वार्षिक योजना २०१५-१६ करिता पशुसंवर्धन उपक्षेत्रासाठी रु.११५६१५.१५ लाख एवढा एकूण नियतव्यय मंजूर झाला आहे. या नियतव्ययापैकी रु.११५६१५.१५ लाख निधी अर्थसंकल्पामध्ये समाविष्ट झाला आहे, याबाबतचा योजना प्रवर्गनिहाय तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

(रु.लाखात)

अ.क्र.	प्रवर्ग	मंजूर नियतव्यय	अर्थसंकल्पीय तरतुद	अर्थसंकल्पविरहित I नियतव्यय
१	राज्यस्तरीय योजना	४८८७.६५	४८८७.६५	०.००
	केंद्र पुरस्कृत योजनांकरिता राज्य हिस्सा	४७७.९०	४७७.९०	०.००
	राज्यस्तरीय योजना	५३६५.५५	५३६५.५५	०.००
२	जिल्हास्तरीय योजना			
अ	विशेष घटक योजना	-	-	-
ब	आदिवासी योजना	६१०५.९५	६१०५.९५	०.००
क	आदिवासी क्षेत्राबाहेरील आदिवासी योजना	३१११.५३	३१११.५३	०.००
ड	बिगर आदिवासी जिल्हा योजना	५१३.८२	५१३.८२	०.००
	एकूण जिल्हास्तरीय योजना	२९७७५.७९	२९७७५.७९	०.००
३	केंद्र पुरस्कृत योजना	११५७१.४८	११५७१.४८	०.००
	एकूण वार्षिक योजनांतर्गत योजना (राज्यस्तरीय + जिल्हास्तरीय + केंद्र पुरस्कृत)	४६७१२.८२	४६७१२.८२	०.००
	जिल्हा परिषद	२८६४१.४७	२८६४१.४७	०.००
	राज्य	४०२६०.८६	४०२६०.८६	०.००
४	योजनेत्तर योजना	६८९०२.३३	६८९०२.३३	०.००
	एकूण वार्षिक योजनांतर्गत योजना (राज्यस्तरीय + जिल्हास्तरीय + केंद्रपुरस्कृत + योजनेत्तर योजना)	११५६१५.१५	११५६१५.१५	०.००

वार्षिक योजना २०१५-१६ योजनेत्तर योजना

पशुसंवर्धन विभागांतर्गत वर्ष २०१५-१६ करीता योजनेत्तर योजनेमध्ये राज्यक्षेत्रासाठी एकूण रुपये ४०२६० लाख व भारीत तरतुद रु २.०० लाख एवढी तरतुद मंजूर करण्यात आली आहे. व जिल्हा परिषद स्थानिक क्षेत्रासाठी रु.२८६४१.४७ लाख या तरतुदीमधून ज्या महत्वाच्या योजनेत्तर योजनांवर खर्च करण्यात येणार आहे, त्या योजनांच्या तरतुदीचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र	योजना	अर्थसंकल्पातील I मंजूर तरतुद
१	महाराष्ट्र पशु व मत्स्यविज्ञान विद्यापीठाला अर्थ सहाय्य	९१०४.२१
२	महाराष्ट्र पशुधन विकास मंडळाला अर्थसहाय्य	१५९१.४७
३	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळाला अर्थसहाय्य	९५८.८५
४	पशुसंवर्धन आयुक्तालय, प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त कार्यालये, जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त कार्यालय आणि जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद कार्यालये व पंचायत समिती विस्तार कक्ष आणि गुण नियंत्रण प्रयोगशाळा, मुंबई या कार्यालयाची आस्थापना	६३१०.५७
५	जिल्हा परिषदांतर्गत पशुवैद्यकिय दवाखान्यांची आस्थापना, पशुवैद्यकिय सर्वचिकित्सालये आणि लघुपशुवैद्यकिय सर्वचिकित्सालयांची आस्थापना, पशुवैद्यकिय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे आस्थापना, रोग अन्वेषण विभाग आणि विभागिय रोग अन्वेषण प्रयोगशाळांची आस्थापना आणि अंतरराज्य सिमेवरील पशुवैद्यकिय तपासणी नाक्यांची आस्थापना	१९६०३.६८
६	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रांची आस्थापना, पशुपैदास प्रक्षेत्र, हेटीकुंडी आस्थापना आणि जिल्हा परिषदांकडे हस्तांतरीत झालेल्या आधारभूत ग्राम उपकेंद्रांची आस्थापना	१६५९.८३
७	४ मध्यवर्ती अंडी उबवणी केंद्रे आणि बदक पैदास केंद्र तसेच १६ प्रकर्षित कुक्कुट विकास गट (जिल्हा परिषदांकडे हस्तांतरीत) यांची आस्थापना पक्ष्यांचे संगोपन आणि त्यांचे ठिकाणी असलेल्या कुक्कुट पक्ष्यांचे संगोपन.	५६४.८१
८	लोकर व खाद्य विश्लेषण प्रयोगशाळा पुणेची आस्थापना	३२.३७
९	राज्यस्तरीय प्रशिक्षण केंद्र तसेच कुक्कुट पालन प्रशिक्षण केंद्र आणि महाराष्ट्र राज्य पशुवैद्यकिय परिषद यांची आस्थापना तसेच पशुसंवर्धन अरयुक्तालयातील विस्तार कक्षाची आस्थापना आणि पुणे व सातारा येथील प्रत्येकी एका अशा २ फिरत्या प्रात्याक्षिक केंद्राची आस्थापना	१७१.६३
१०	एकात्मिक सर्व्हेक्षण योजनेंतर्गत मुख्यालयातील तसेच क्षेत्रीय स्तरावरील आस्थापनेचा खर्च	२६३.४४
११	एकूण राज्यक्षेत्र योजना	४०२६०.८६
१२	जिल्हा परिषद अनुदान वेतन	२७४९७.५३
१३	जिल्हा परिषद अनुदान वेतनोत्तर	११४३.९४
१४	एकूण स्थानिक क्षेत्र	२८६४१.४७

(१२) सहाय्यभू कार्यक्रम कार्यान्वित करण्याची कार्यपद्धती त्यामध्ये ठरविण्यात आलेला खर्च हा त्या अंतर्गत संबंधित योजनेचा लाभ दर्शविणारा तक्ता.

(xii) The manner of execution of subsidy programme, including the amounts allocated and the details of beneficiaries of such programme.

१) पशुवैद्यकीय सेवा व पशुआरोग्य :

राज्यातील पशुपालकांकडील पशुधनास पशुवैद्यकीय सेवा पुरविण्यासाठी एकूण ४८६१ पशुवैद्यकीय संस्था कार्यरत आहेत यामध्ये ३२ पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालये राज्याच्या प्रत्येक जिल्ह्यात कार्यरत आहेत. तसेच १६८ तालुक्यांचे ठिकाणी तालुका लघुपशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालये कार्यरत असून १७४८ पशुवैद्यकीय दवाखाने श्रेणी-१, व २८४८ पशुवैद्यकीय दवाखाने श्रेणी-२ कार्यरत आहेत. तसेच दुर्गम, डोंगराळ भागातील पशुपालकांना पशुवैद्यकीय सेवा पुरविण्यासाठी ६५ फिरती पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालये कार्यरत असून त्यांचे मार्फत डोंगराळ भागातील पशुपालकांना पशुवैद्यकीय सेवा पुरविण्यासाठी आठवड्यातील ठराविक दिवशी व नेमून दिलेल्या वेळी फिरत्या पशुवैद्यकीय दवाखान्यामार्फत पशुवैद्यकीय सेवा थेट त्यांचे गावात पुरविल्या जातात.

याशिवाय परराज्यातून येणा-या जनावरांमार्फत कुठल्याही सांसर्गिक रोगाचा प्रादुर्भाव राज्यातील जनावरांना होऊ नये म्हणून परराज्यातून राज्यात जनावरांची वाहतुक करणा-या प्रमुख १३ मार्गावर तपासणी नाके कार्यरत असून परराज्यातून येणा-या जनावरांची सांसर्गिक रोगाची तपासणी करूनच त्यांना राज्यात प्रवेश दिला जातो.

या सर्व पशुवैद्यकीय दवाखान्यामार्फत आजारी जनावरांवर उपचार करणे, या जनावरांपासून उत्तम प्रतीची संकरीत पैदास निर्माण होणेसाठी कृत्रिम रेतन सुविधा पुरविणे तसेच विविध सांसर्गिक रोगाचा प्रादुर्भाव होऊ नये म्हणून महत्वाच्या सांसर्गिक रोगांविरुद्ध प्रतिबंधक लसीकरण करणे ही महत्वाची कामे केली जातात या सर्व सेवां सशुल्क असून त्यासाठी शासनाने मान्य केलेल्या नाममात्र दराने शुल्काची आकारणी केली जाते.

या सेवा पुरविण्यासाठी पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-१ येथे पदवीधर पशुवैद्यक कार्यरत असून त्यांचेकडून त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील पशुपालकांच्या पशुधनास पशुवैद्यकीय सेवा पुरविल्या जातात तसेच त्यांच्या नजिकच्या पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-२ अंतर्गत काम करणा-या पशुधन पर्यवेक्षक/ सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी यांना रोग निदान व रोग उपचाराबाबत मार्गदर्शन करणे या व्यतिरिक्त तालुका लघुपशुवैद्यकीय सर्वचिकित्साय व जिल्हा स्तरीय पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालयामध्ये तज्ञ पदवीधर पशुवैद्यक कार्यरत असून या संस्थामध्ये रोगनिदानासाठी व उपचारासाठी आधुनिक यंत्रसामुग्रीच्या सुविधा उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत त्यामुळे तालुक्यातील/जिल्ह्यातील काही अवघड शस्त्रक्रिया/ रोगनिदान

या सुविधांच्या सहाय्याने पशुरुग्णांवर उपचार केले जातात. जिल्हास्तरीय पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालयात अंतरुग्ण कक्षाची सुविधा असून त्यामार्फत अत्यवस्थ पशुरुग्णांवर २४ तास तज्ञ पशुवैद्यकांच्या देखरेखीखाली उपचार पुरविले जातात.

विविध प्रकारच्या सांसर्गिक रोगांमध्ये रोग निदानाची निश्चिती करणेसाठी जिल्हास्तरावर पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालयामध्ये रोग नमूने तपासण्याची सुविधा आहे. तसेच प्रत्येक विभागात रोग निदानासाठी विभागीय रोग अन्वेषण प्रयोगशाळा कार्यान्वित असून याठिकाणी सांसर्गिक रोग प्रादुर्भावात प्राप्त होणारे रोग नमूने, ऊती नमूने याची सखोल तपासणी करण्यासाठी आवश्यक सुविधा उपलब्ध आहेत. येथील अधिकारी गरजेप्रमाणे प्रत्यक्ष रोग प्रादुर्भावाचे ठिकाणी भेट देऊन आवश्यक रोग नमूने, ऊती नमूने गोळा करून रोग निदान व अनुषंगिक उपचाराबाबत मार्गदर्शन करतात.

रोग अन्वेषण विभाग ही राज्य स्तरीय रोग निदान करणारी प्रयोगशाळा पुणे येथे कार्यरत आहे. सदर प्रयोगशाळेत देशातील पश्चिम विभागातील विविध राज्यातील जनावरांमध्ये उदभवणा-या विविध रोगांचे निदान करणेसाठी तसेच त्या अनुषंगाने संबंधीत राज्यातील क्षेत्रिय अधिका-यांना मार्गदर्शन/प्रशिक्षण देणेसाठी पश्चिम विभागीय रोग निदान संदर्भ प्रयोगशाळा हा दर्जा केंद्र शासनाने प्रदान केला आहे. या प्रयोगशाळेमार्फत महाराष्ट्र राज्यासह गोवा, मध्यप्रदेश, छत्तीसगड, गुजरात, राजस्थान तसेच दादरा नगर हवेली या केंद्र शासीत प्रदेशातील पशुरुग्णांमधील सांसर्गिक रोगाबाबत मार्गदर्शन केले जाते तसेच क्षेत्रिय अधिका-यांनी केलेल्या प्राथमिक रोग निदानाची निश्चितीही केली जाते. पशुपक्षी व जनावरांतील असाधारण मर्तुकीबाबत निदान करून उपचार सुचविले जातात.

याच प्रयोगशाळेत जनावरांमधील विविध रोग प्रादुर्भावाबाबत अंदाज बांधण्यासाठी एक स्वतंत्र कक्ष कार्यरत असून सदर कक्ष आयसीएआर यांचे मार्गदर्शनाखाली काम करीत आहे. सदर कक्षात अॅडमास कक्ष असे संबोधण्यात येते. या कक्षामार्फत राज्यात गेल्या काही वर्षात उदभवलेल्या विविध रोग प्रादुर्भावांचा अभ्यास केला जातो. सदर रोग प्रादुर्भावाचे काळातील हवामान, पर्जन्यमान, भौगोलिक परिस्थिती याचा साकल्याने विचार करून भविष्यात उदभवणा-या रोग प्रादुर्भावाचे अंदाज बांधले जातात. यामुळे त्या त्या भागातील पशुपालक तसेच पशुवैद्यकीय सर्तक राहून रोग प्रादुर्भाव आटोक्यात ठेवणेसाठी आवश्यक प्रतिबंधक कार्यवाही करू शकतात.

पशुवैद्यकीय जैव पदार्थ निर्मिती संस्था ही राज्यस्तरीय लसनिर्मिती करणारी संस्था असून या संस्थेमार्फत पशुपक्षी व जनावरांमध्ये उदभवणा-या विविध सांसर्गिक रोगाचा प्रतिबंध करणेसाठी लस निर्मिती केली जाते. या संस्थेमार्फत विविध १७ प्रकारच्या रोग प्रतिबंधक लसींची निर्मिती केली जाते. यामध्ये घटसर्प, फ-या आंत्रविषार तसेच बक-यांमधील पीपीआर तर कोंबडयांमधील राणीखेत व देवी या महत्वाचा लसींचा अंतर्भाव आहे. या व्यतिरिक्त अॅन्थ्रॅक्स, शीप पॉक्स, मरेक्स, स्वाईन फीवर, स्वाईन पॉक्स, ब्रुसेल्ला अॅन्टीजन अशा महत्वाच्या सर्व लसी तुलनेने कमी संसर्ग होणा-या रोगांच्याही लसी उत्पादीत केल्या जातात. श्वानदंश ही मानवाच्या आरोग्याच्या दृष्टीने महत्वाची प्रतिबंधक लस ही उत्पादीत केली जाते. या लसीचे उत्पादनामुळे व पशुवैद्यकीय दवाखान्यामार्फत योग्य वेळी लसीकरण केल्यामुळे या रोगाचे प्रादुर्भाव आटोक्यात राहून राज्यातील पशुधनाचे आरोग्य आबाधीत राहण्यास तसेच पशुपालकांची आर्थिक स्थिती सुधारण्यास मदत होते.

केंद्र सहाय्यित व केंद्र पुरस्कृत योजनांची माहिती

१. लाळ खुरकृत रोगमुक्त पटटे निर्माण करणे (१०० टक्के)

राज्यातील जनावरे लाळयाखुरकृत रोगमुक्त रहाण्यासाठी केंद्र शासनाच्या १००/. अर्थसहाय्यातून सर्व गायवर्गीय व म्हैसवर्गीय जनावरांचे लाळयाखुरकृत रोग प्रतिबंधक लसीकरण सन २०११-१२ पासून करण्यात येत आहे. आतापर्यंत लसीकरणाच्या ८ फे-या पुर्ण करण्यात आहे. या फे-यांमधुन सरासरी २०० लक्ष जनावरांचे दर सहा महिन्यांनी लसीकरण करण्यात येत आहे. सदर लसीकरणाचा कार्यक्रम राबविल्यामुळे या क्षेत्रातील लाळयाखुरकृत रोगाचे संसर्ग कमी झाले असून, जनावरांतील दुग्ध उत्पादनाचे प्रमाण वाढल्याचे पहाणीत आढळून आले आहे.

२. अॅस्कॅड योजना:-

या योजनेमध्ये खालील बाबींचा समावेश आहे.

१) आर्थिकदृष्ट्या महत्वाच्या रोगाचे लसीकरण :- (७५ : २५)

मोठ्या जनावरांतील घटसर्प, व फ-या तसेच शेळ्या मेंढ्यांमधील आंत्रविषार आणि कुक्कुट पक्षातील राणीखेत या आर्थिकदृष्ट्या महत्वाच्या रोगांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी राज्यातील सर्व जिल्ह्यांत या विविध रोगांचे प्रतिबंधक लसीकरण केले जाते.

२) प्रशिक्षण व कार्यशाळा आयोजित करणे :- (१०० टक्के)

राज्यातील पशुधन विकास अधिकारी व पशुधन पर्यवेक्षक यांना पशुसंवर्धन विभागातील राबविण्यांत येणाऱ्या योजनांची योग्य प्रकारे अंमलबजावणी करणे, जनावरांचे विविध रोग प्रादुर्भाव, त्या अनुषंगाने करण्यात येणारे उपाययोजना, सर्वेक्षण करणे, लसीकरण इ.बाबतची अद्यायावत माहिती देणे यासाठी प्रशिक्षण वर्ग आयोजित करण्यात येतात

३) सर्वेक्षण, सनियंत्रण व पुर्व अंदाज बांधणे :- (७५ : २५)

राज्यात विविध रोगांचे प्रादुर्भावाच्या अनुषंगाने तेथील सर्वेक्षण करून रक्तजल, व उती नमुने संकलीत करून रोग अन्वेषण विभाग,पुणे येथे तपासणी करण्यात येते. तसेच राज्यातील विविध भागांतही नियमितपणे सर्वेक्षण करून त्या ठिकाणांची भौगोलिक परिस्थिती व हवामानाची स्थिती लक्षात घेऊन रोग प्रादुर्भावाचे पुर्व अंदाज बांधले जातात.

४) माहिती व जनसंपर्क मेळावे आयोजित करणे :- (७५ : २५)

जिल्हास्तरीय व तालुकास्तरीय शेतक-यांना व पशुपालकांना जनावरांमधील विविध रोगांची माहिती, त्याचे नियंत्रण व निर्मुलन करणेसाठी करावयाच्या उपाययोजना, जनावरांमधील रोग प्रतिबंधक लसीकरण तसेच पशुसंवर्धन विभागांतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या विविध योजनांची माहिती प्रसिध्दी माध्यमांद्वारे जाहिरात/प्रसिध्द करून, तसेच तालुका व जिल्हा स्तरावर संपर्क मेळावे आयोजित करून पशुपालकांमध्ये व शेतक-यांमध्ये जागृती निर्माण करणे हा या योजनेचा उद्देश आहे.

३. पीपीआर रोगाचे नियंत्रण करणेसाठीचा राष्ट्रीय कार्यक्रम (१०० टक्के)

पीपीआर हा शेळया/मेंढयांमध्ये आढळून येणारा विषाणूजन्य रोग असून, या रोगामुळे शेंळया/मेंढयांमध्ये ताप येणे, डोळयातून व नाकातून पाणी गळणे, न्यूमोनिया, डायरिया, गर्भपात यासारखी लक्षणे दिसून येतात. या रोगामुळे बाधित शेंळया/मेंढयांमध्ये ५०-८० टक्के मर्तुक होवून पशुपालकांचे मोठया प्रमाणात आर्थिक नुकसान होते. पीपीआर रोगप्रतिबंधक लसीकरणामुळे शेंळया/मेंढयांमध्ये तीन वर्षापर्यंत रोग प्रतिकारशक्ती टिकून राहते. सदर योजनेअंतर्गत दरवर्षी सरासरी ३५ ते ४० लक्ष शेंळया/मेंढयांना पीपीआर रोगप्रतिबंधक लसीकरण करण्यात येत आहे.

४. नॅशनल कंट्रोल प्रोग्राम ऑन ब्रुसेलोसीस (१०० टक्के)

गाई व म्हशीमध्ये ब्रुसेलोसीस या रोगामुळे होणारे गर्भपात व वंध्यत्व यामुळे शेतकऱ्यांचे मोठया प्रमाणात आर्थिक नुकसान होते. रोगाचा संसर्ग मानवासही होवू शकतो. या रोगाचा प्रादुर्भाव जनावरास झाल्यास अशी जनावरे आयुष्यभर या रोगाचा प्रसार करतात. या योजनेअंतर्गत ४ ते ८ महिने वयोगटातील गाय व म्हैसवर्गीय मादी वासरांना ब्रुसेलोसीस रोग प्रतिबंधक लसीकरण करण्यात येत आहे.

५. राष्ट्रीय बुळकांडी निर्मुलन योजना (१०० टक्के)

८ व्या पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत देशातून बुळकांडी रोगाचे उच्चाटन करणेसाठी गायवर्गीय व म्हैसवर्गीय जनावरांना १००%. बुळकांडी रोगप्रतिबंधक लसीकरण करण्यात आले. तसेच शेळया मेंढयामधील या रोगाचे प्रतिबंधक लसीकरण करण्यात आले.यासाठी केंद्र शासनाकडून १०० टक्के अनुदान उपलब्ध करून देण्यात आले होते. त्यामुळे १९९९ पासून राज्यात मोठया वा लहान जनावरांत बुळकांडी रोगांचा प्रादुर्भाव झालेला नाही.

सद्यस्थितीत केंद्र शासनाच्या सुचनेप्रमाणे या रोगाचे सर्वेक्षण करण्यात येते. यामध्ये पशुवैद्यकीय संस्थातील पशुरुग्णांचे सर्वेक्षण,सर्व गावातील जनावरांचे सर्वेक्षण व राज्यातील पशु वाहतुकीच्या महत्वाच्या मार्गावरील गांवातील जनावरांचे सर्वेक्षण करण्यात येते.

अॅडमास योजना

राज्यातील जनावरांमध्ये रोग प्रादुर्भावाचे सर्वेक्षण करण्यात येते व रोग प्रादुर्भावाचा अभ्यास करून आर्थिक विश्लेषण करण्यात येते. जनावरांतील रोग प्रादुर्भावाच्या अनुषंगाने रोगसंसर्ग शास्त्रीय माहितीचे विश्लेषण करण्यात येते. रोग प्रादुर्भाचे अनुषंगाने भौगोलिक परिस्थिती, हवामान, पर्जन्यमान या बाबींची पडताळणी करून सद्यस्थितीत कुठल्या रोगाचे प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता आहे याची पडताळणी केली जाते. व त्यावरून रोग प्रादुर्भावाचे अंदाज संबंधित जिल्हयातील पशुपालकांना व पशुवैद्यकीयांना कळविण्यात येतात. त्यामुळे रोग प्रादुर्भावाच्या अनुषंगाने प्रतिबंधक उपाययोजना करणे शक्य होवून शेतकऱ्यांचे आर्थिक नुकसान टाळण्यास मदत होते.

पश्चिम विभागीय रोग अन्वेषण संदर्भ प्रयोगशाळा (१०० टक्के)

पुणे येथील रोग अन्वेषण विभाग या संस्थेस केंद्र शासनाने देशातील महाराष्ट्र, गुजरात, मध्यप्रदेश, छत्तिसगड, गोवा, दमन दिव आणि दादरा नगर हवेली या केंद्र शासित प्रदेशातील रोग प्रादुर्भावात निदान, उपचार व प्रशिक्षण या साठी देशाची पश्चिम विभागीय रोग अन्वेषण संदर्भ प्रयोगशाळा म्हणून घोषित केले आहे.

पश्चिम विभागातील सर्व राज्यातील अनाकलणीय रोग प्रादुर्भावाबाबत संबंधित राज्यातील पशुवैद्यकांना मार्गदर्शन केले जाते व प्रशिक्षण दिले जाते. तसेच या राज्यातील रोग निदानाची अचूक निश्चिती केली जाते.

नॅशनल ॲनिमल डिजीज रिपोर्टिंग सिस्टीम (१०० टक्के)

विविध पशुरोगांचे प्रादुर्भावांचे संनियंत्रण, सर्वेक्षण, प्रभावी रोग प्रादुर्भाव नियंत्रण व अहवालांचे सादरीकरण इ. बाबी या योजनेमध्ये अंतर्भूत आहे. केंद्र शासनाने या योजनेमध्ये वेब आधारित पोर्टल विकसित केले असून त्याच्या उपयोगाने रोग प्रादुर्भाव / नियंत्रण विषयक माहितीचे ऑन लाईन सादरीकरण करण्यात येते या पोर्टलला तालुकास्तरापर्यंत ॲक्सेस उपलब्ध करून

देण्यात आला आहे व त्या स्तरापर्यंतच्या पशुवैद्यकिय संस्थांचे/विस्तार युनिटस्चे संगणकीकरण करून योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे.

गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा :-

गोरेगांव मुंबई येथे पशुसंवर्धन गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा कार्यरत आहे. राज्यातून निर्यात होणारी जनावरे, मांस, मांसजन्य पदार्थ, दुग्धजन्य पदार्थ यांची तपासणी करून निर्यात प्रमाणपत्र देण्याचे अधिकार या संस्थेस शासनाने बहाल केलेले आहेत. जागतीक व्यापार संघटना व गेट यांच्या करारानुसार जागतीक बाजारपेठेत टिकून राहणेसाठी प्रयोगशाळेचे आधुनिकीकरण व बळकटीकरण करणे आवश्यक आहे. तसेच मांस व मांसजन्य पदार्थांची निर्यात युरोपियन देशात करणेसाठी सदर देशांकडील मागणीप्रमाणे मांस व मांसजन्य पदार्थांच्या आधुनिक चाचण्या घेणे गरजेचे आहे. त्यासाठी अपेडा या संस्थेकडून सदर तपासण्या करण्यासाठी लागणा-या आवश्यक व आधुनिक उपकरणाची खरेदी करणेसाठी १७२.०० लक्ष रुपयांचे अनुदान मंजूर करण्यात आले आहे. तसेच सदर प्रयोगशाळेचे आधुनिकीकरण करण्यास बांधकामासाठी राज्य शासनाकडून रु.२४५.२६ लाख निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

राष्ट्रीय पशुधन अभियान
वैरण व पशुखाद्य उपअभियान
योजनानिहाय अनुज्ञेय अनुदानाचा तपशील

अ. क्र.	योजनेचे नांव	केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा	लाभार्थी हिस्सा	शेरा	अनुदानाची अधिकतम मर्यादा
१	वनक्षेत्र नसलेल्या ओसाड जमिन/ पडित जमिन/ गवती व चरावू कुरण यामधून वैरण उत्पादित करणे	७५९	--	२५९	---	रु. ३०,०००/- ते रूपये १.०० लक्ष प्रति हेक्टर
२	वनक्षेत्रात वैरण उत्पादित करणे	७५९	२५९	--	--	रूपये ६५,०००/- प्रति हेक्टर
३	वैरण बियाणे उत्पादन, प्रापण व वितरण	७५९	२५९	--	--	रूपये १५००/- प्रति हेक्टर (वैरण बियाणे स्वरूपात)
४	हस्तचलित कडबाकुट्टी यंत्राचे वितरण	७५९	--	२५९	--	रूपये ३७५०/- प्रति यंत्र प्रति लाभार्थी
५	विद्युतचलित कडबाकुट्टी यंत्राचे वितरण	५०९	--	५०९	--	रूपये १५०००/- प्रति यंत्र प्रति लाभार्थी
६	वैरणीच्या विटा तयार करण्याचे (उच्च क्षमतेचे) युनिट स्थापन करणे	५०९	-	५०९	खाजगी उद्योगाकरित ।	रूपये ७५.०० लक्ष प्रति युनिट
		७५९	२५९	-	शासकीय	
		७५९	--	२५९	सहकारी संस्था	
७	लघूक्षमतेच्या, ट्रक्टरला जोडता येणा-या वैरणीच्या विटा तयार करण्याच्या युनिट /गवताचे	५०९	-	५०९	खाजगी उद्योगाकरित ।	रूपये १०.० ०लक्ष प्रति युनिट

	गठठे तयार करणा-या मशीन/वैरण कापणी यंत्राचे वितरण	७५५	२५५	-	शासकीय	
		७५५	--	२५५	सहकारी संस्था	
८	मुरघास तयार करण्याचे युनिट स्थापन करण्याकरिता अर्थसहाय्य	७५५	---	२५५	---	रूपये ५०,०००/- ते रूपये १.० लक्ष प्रति युनिट
९	बायपास प्रोटीन/ फॅट तयार करणा-या केंद्राची स्थापना	२५५	--	७५५	खाजगी उद्योगाकरिता	रूपये २००.०० लक्ष प्रति युनिट
		७५५	२५५	--	शासकीय	
		७५५	--	२५५-	सहकारी संस्था	
१०	क्षेत्रनिहाय विवक्षित क्षारमिश्रण / पशुखाद्य कांडी व पशुखाद्य निर्मिती केंद्राच्या स्थापनेकरिता अर्थसहाय्य	२५५	--	७५५	खाजगी उद्योगाकरिता	रूपये २००.०० लक्ष प्रति युनिट
		७५५	२५५	--	शासकीय	
		७५५	--	२५५	सहकारी संस्था	
११	पशुखाद्य विश्लेषण प्रयोगशाळांचे स्थापना /आधुनिकीकरण करणे	७५५	२५५	--	शासकीय संस्था, व विद्यापिठ	रूपये २००.०० लक्ष प्रति युनिट

टिप :- सदर योजनांचे अनुदान जिल्हास्तरीय कार्यालयांना वितरीत करण्यात येत असून, वितरीत अनुदानाचा तपशील, खर्च केलेल्या अनुदानाचा तपशील व लाभार्थींची यादी जिल्हास्तरीय कार्यालयामध्ये जतन करण्यात येते.

मुद्दा १३ :- योजनेच्या सवलती मिळणा-या लाभार्थींचा तपशील, परवाने किंवा प्रदान करण्यात आलेले प्राधिकार

(xiii) Particulars of recipients of Concession, Permits or authorizations granted by it.

राज्यातून परदेशात मुख्यत्वेकरून म्हशीच्या मासास मागणी आहे. ही मागणी पुर्ण करणेसाठी निर्यात होणा-या मांसाची तपासणी करणे आवश्यक असते. यासाठी गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा,गोरेगांव या राज्यस्तरीय संस्थेस शासनाने निर्यात करणा-या मासाची निर्यातपुर्व तपासणीचे अधिकार प्रदान केलेले आहेत. त्याप्रमाणे निर्यात होणा-या मासांतील जिवाणूंच्या प्रमाणाची तपासणी या प्रयोगशाळेमार्फत केली जाऊन आंतरराष्ट्रीय स्तरावर मंजूर असलेल्या निकषाप्रमाणे तपासणीस उतरणा-या मांस नमुने प्रमाणित करून मांस व मांसजन्य पदार्थाची निर्यात करण्यात येते.

राज्यात काही खाजगी अश्व प्रकल्प (स्टड फार्मस) आहेत. या फार्मसद्वारे परदेशातून घोडयांची आयात केली जाते. अशा वेळी सदर फार्मची तपासणी पशुसंवर्धन विभागातील तज्ञ अधिका-यांकडून केली जाते. केंद्र शासनाच्या निकषाप्रमाणे घोडयांची आयात करण्यासाठी योग्य असणा-या फार्मची केंद्र शासनाकडे शिफारस करण्यात येते.

(चौदा) कार्यालयात उपलब्ध असलेली किंवा ठेवण्यात आलेल्या तपशीलवार माहितीचे इलेक्ट्रॉनिक नमुन्यामध्ये संयुक्तीकरण करुन ठेवले असल्यास तशी माहिती.

(xiv) Details in respect of the information available to or held by it, reduced in an electronic form.

The information as envisaged under Right To Information Act 2005 is displayed on the official Web - Site of Animal Husbandry Department.

The present Web address is as follows :-

<https://ahd.maharashtra.gov.in/>

माहिती अधिकार अधिनियम-२००५ अंतर्गत विचारधीन माहिती पशुसंवर्धन विभागाच्या अधिकृत वेबसाईटवर दाखविली जाते. खालीलप्रमाणे वेबसाईटचा पत्ता आहे.

<https://ahd.maharashtra.gov.in/>

(पंधरा) नागरिकांना माहिती उपलब्ध होण्यासाठी करून ठेवलेल्या सुविधांचा तपशील ग्रंथालय किंवा अभ्यासकक्षांच्या वेळा तशी व्यवस्था केली असल्यास

\(xv) (The particulars of facilities available to citizens for obtaining information, including the working hours of a library or reading room, if maintained for public use,)

पशुसंवर्धन विभागाशी संबंधित नागरिकांची सनद पशुसंवर्धन आयुक्तालय, तसेच अधिनस्त कार्यालयात प्रसिध्द करण्यात आलेली आहे.

नागरीकाची सनद मुसदा महाराष्ट्र शासन मान्य असून वर उल्लेख केलेल्या कार्यालयात नागरीकांसाठी सुरु करण्यात आले आहे. तसेच पशुसंवर्धन आयुक्त कार्यालयात सर्वसामान्य नागरीकांसाठी ग्रंथालय सुरु करण्यात आले आहे.

Department of Animal Husbandry related Citizen Charter has been published under the Commissionerate office.

Citizen Charter has been launched for all citizens of the office of the above mentioned draft is valid Government of Maharashtra and the library has been launched Citizens General of Animal Husbandry Commissioner office.

(सोळा) पद निर्देशित शासकीय माहिती अधिकारी/सहाय्यक शासकीय माहिती अधिकारी व अपिलीय प्राधिकारी यांचा तपशील

(xvi) (The names, designations and other particulars of the Public Information Officer)

**पद निर्देशित शासकीय माहिती अधिकारी/सहाय्यक शासकीय माहिती अधिकारी
व अपिलीय प्राधिकारी यांचा तपशील**

पशुसंवर्धन आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, औंध पुणे-७

कार्यासन क्रमांक	सहाय्यक जन माहिती अधिकारी	जन माहिती अधिकारी	अपिलीय प्राधिकारी
पसं- १	अधिक्षक	प्रशासन अधिकारी	सहआयुक्त पशुसंवर्धन (मु) पशुसंवर्धन आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, औंध पुणे-७
पसं- २	अधिक्षक	वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी	
पसं-३,८,९	अधिक्षक पसं-३,८,९	संघटन व कार्यपध्दती अधिकारी	
पसं-४,	अधिक्षक पसं-४	प्रशासन अधिकारी (गोपनीय शाखा)	
पसं-५	अधिक्षक पसं-५	लेखाधिकारी	सहाय्यक संचालक (लेखा)
पसं-६	सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन (नियोजन व अंदाज)	उपआयुक्त पशुसंवर्धन (नियोजन व अंदाज)	सहआयुक्त पशुसंवर्धन (मु) पशुसंवर्धन आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, औंध पुणे-७
पसं-७	अधिक्षक पसं-७	प्रशासन अधिकारी (निर्धारण)	सहाय्यक संचालक (लेखा)
पसं-१०	अधिक्षक पसं-१०	सहाय्यक संचालक(लेखा)	सहाय्यक संचालक(लेखा)
पसं-११	संशोधन अधिकारी	उपसंचालक (सांख्यिकी)	अतिरिक्त आयुक्त पशुसंवर्धन महाराष्ट्र राज्य, पुणे-७
पसं-१२	सहा.आयुक्त पशुसंवर्धन (रोगनियंत्रण)	उपआयुक्त पशुसंवर्धन (रोगनियंत्रण)	
पसं-१३	१) सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन (विस्तार व पशुधन) २) सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन (कुक्कुट व प्रशिक्षण)	उपआयुक्त पशुसंवर्धन (पशुधन व कुक्कुट)	
पसं-१४	सहाय्यक संचालक (वैरणविकास)	उपसंचालक पशुसंवर्धन (वैरणविकास)	

पद निर्देशित शासकीय माहिती अधिकारी/सहाय्यक शासकीय माहिती अधिकारी व
अपिलीय प्राधिकारी यांचा तपशील

(xvi) (The names, designations and other particulars of the Public Information Officer)

पशुसंवर्धन आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, औंध पुणे-७

कार्यासन क्रमांक	सहाय्यक जन माहिती अधिकारी	जन माहिती अधिकारी	अपिलीय प्राधिकारी
पसं- १	अधिक्षक	प्रशासन अधिकारी	सहआयुक्त पशुसंवर्धन (मु) पशुसंवर्धन आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, औंध पुणे-७
पसं- २	अधिक्षक	वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी	
पसं-३,८,९	अधिक्षक पसं-३,८,९	संघटन व कार्यपध्दती अधिकारी	
पसं-४,	अधिक्षक पसं-४	प्रशासन अधिकारी (गोपनीय शाखा)	
पसं-५	अधिक्षक पसं-५	लेखाधिकारी	सहाय्यक संचालक (लेखा)
पसं-६	सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन (नियोजन व अंदाज)	उपआयुक्त पशुसंवर्धन (नियोजन व अंदाज)	सहआयुक्त पशुसंवर्धन (मु) पशुसंवर्धन आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, औंध पुणे-७
पसं-७	अधिक्षक पसं-७	प्रशासन अधिकारी (निर्धारण)	सहाय्यक संचालक (लेखा)
पसं-१०	अधिक्षक पसं-१०	सहाय्यक संचालक(लेखा)	सहाय्यक संचालक(लेखा)
पसं-११	संशोधन अधिकारी	उपसंचालक (सांख्यिकी)	अतिरिक्त आयुक्त पशुसंवर्धन महाराष्ट्र राज्य, पुणे-७
पसं-१२	सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन (रोगनियंत्रण)	उपआयुक्त पशुसंवर्धन (रोगनियंत्रण)	
पसं-१३	१) सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन (विस्तार व पशुधन) २) सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन (कुक्कुट व प्रशिक्षण)	उपआयुक्त पशुसंवर्धन (पशुधन व कुक्कुट)	
पसं-१४	सहाय्यक संचालक (वैरणविकास)	उपसंचालक पशुसंवर्धन (वैरणविकास)	

आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे अंतर्गत कार्यालये.

कार्यालयाचे नांव	सहाय्यक जन माहिती अधिकारी	जन माहिती अधिकारी	अपिलीय प्राधिकारी
पशुवैद्यकीय जैव पदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे	प्रशासन अधिकारी, पशुवैद्यकीय जैव पदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे .	उपआयुक्त पशुसंवर्धन (जिवाणु लस निर्मिती) पशुवैद्यकीय जैव पदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे .	सहआयुक्त पशुसंवर्धन पशुवैद्यकीय जैव पदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे .
रोग अन्वेषण विभाग,पुणे	प्रशासन अधिकारी रोग अन्वेषण विभाग,पुणे	उपआयुक्त पशुसंवर्धन (कुक्कुट रोग) रोग अन्वेषण विभाग,पुणे	सहआयुक्त पशुसंवर्धन रोग अन्वेषण विभाग,पुणे
प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त (सर्व कार्यालये)	प्रशासन अधिकारी प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त (सर्व कार्यालये)	सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त (सर्व कार्यालये)	प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त (सर्व)
जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (सर्व कार्यालये)	सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (सर्व कार्यालये)	जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (सर्व कार्यालये)	संबंधित प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त (सर्व)
गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगांव, मुंबई	प्रशासन अधिकारी, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगांव, मुंबई	पशुसंवर्धन उपआयुक्त, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगांव, मुंबई	प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त, मुंबई
एकात्मिक पाहणी योजना, पुणे	सांख्यिकी अन्वेषक एकात्मिक पाहणी योजना, पुणे	सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन एकात्मिक पाहणी योजना, पुणे	उपसंचालक (सांख्यिकी) आयुक्त पशुसंवर्धन, म.रा. पुणे-१, यांचे कार्यालय
राज्यस्तरीय प्रशिक्षण केंद्र, पुणे	सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, राज्यस्तरीय प्रशिक्षण केंद्र, पुणे	प्राचार्य, राज्यस्तरीय प्रशिक्षण केंद्र, पुणे	सहआयुक्त पशुसंवर्धन(मु) आयुक्त पशुसंवर्धन महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ यांचे कार्यालय

(xvi) (The names, designations and other particulars of the Public Information Officer)

**LIST OF ASSISTANT PUBLIC INFORMATION OFFICER,
PUBLIC INFORMATION OFFICER & APPELLATE OFFICER IN COMMISSIONRATE**

Desk No.	Assistant Public Information Officer	Public Information Officer	Appellate Officer
Office of the Commissioner of Animal Husbandry, Maharashtra State, Pune			
AH-1	Superintendent	Administrative Officer	Joint Commissioner Animal Husbandry (H.Q.) Commissioner Animal Husbandry, Maharashtra State, Pune
AH-2	Superintendent	Sr. Administrative Officer	-do-
AH-3,4, 8,9	Superintendent 3,4,8	Organization & Method Officer	-do-
AH-5	Accounts Officer	Assistant Director (Accounts)	-do-
AH-6	Assistant Commissioner Animal Husbandry, (Planning & Budget)	Deputy Commissioner Animal Husbandry, (Planning & Budget)	-do-
AH-7	Administrative Officer (Reconciliation & Assessment)	Assistant Director (Accounts)	-do-
AH-10	Audit Officer	Assistant Director (Accounts)	-do-
AH-11	Research Officer	Deputy Director (Statistics)	Additional Commissioner of Animal Husbandry, Maharashtra State, Pune
AH-12	Assistant Commissioner Animal Husbandry (Disease Control)	Deputy Commissioner Animal Husbandry (Disease Control)	-do-
AH-13	1. Assistant Commissioner Animal Husbandry (Exten.& Livestock) 2. Assistant Commissioner Animal Husbandry (Poultry & Training)	Deputy Commissioner (Livestock & Poultry)	-do-
Ah-14	Assistant Director (Fodder Dev.)	Deputy Director (Fodder)	-do-

OFFICES UNDER COMMISSIONERATE ANIMAL HUSBANDRY, MAHARASHTRA STATE,PUNE.

Name of Office	Assistant Public Information Officer	Public Information Officer	Appellate Officer
Institute of Veterinary Biological Product,Pune 7.	Administrative Officer Veterinary Biological Production Institute, Pune	Deputy Commissioner (Bacterial Vaccine) Veterinary Biological Production Institute, Pune	Joint Commissioner of Animal Husbandry, Veterinary Biological Production Institute, Pune
Disease Investigation Section,Pune 7.	Administrative Officer, Disease Investigation Section,Pune	Deputy Commissioner (Poultry Disease) Disease Investigation Section,Pune	Joint Commissioner of Animal Husbandry, Disease Investigation Section,Pune
Regional Joint Commissioner of Animal Husbandry (All)	Administrative Officer Regional Joint Commissioner of Animal Husbandry	Assistant Commissioner of Animal Husbandry, Regional Joint Director of Animal Husbandry	Regional Joint Commissioner of Animal Husbandry (All)
District Deputy Commissioner of Animal Husbandry (All)	. Assistant Commissioner of Animal Husbandry, District Deputy Commissioner of Animal Husbandry (All)	District Deputy Commissioner of Animal Husbandry (All)	Regional Joint Commissioner of Animal Husbandry (All)
Quality Control Laboratory,Goregaon, Mumbai	Administrative Officer, Quality Control Laboratory,Goregaon, Mumbai	Deputy Commissioner of Animal Husbandry, Quality Control Laboratory, Goregaon,Mumbai	Regional Joint Commissioner of Animal Husbandry, Mumbai
Integrated Survey Scheme,Pune.	Statistical Investigator, Integrated Survey Scheme,Pune.	Assistant Commissioner of Animal Husbandry, Integrated Survey Scheme,Pune.	Deputy Director (Statistics), Commissioner of Animal Husbandry, Maharashtra State,Pune
State Level Training Centre,Gokhale-nagar,Pune.	Assistant Commissioner of Animal Husbandry, State Level Training Centre, Gokhale-nagar,Pune.	Principal,State Level Training Centre,Gokhale-nagar,Pune.	Joint Commissioner of Animal Husbandry,(H.Q.) Commissioner of Animal Husbandry,Maharashtra State,Pune

(सतरा) विहित करण्यात येईल अशी इतर माहिती -- प्रसिध्द करील आणि त्यानंतर दरवर्षी ती प्रकाशने अद्ययावत करील.

(17) Such other information as may be prescribed --

वर नमुद केलेल्या १ ते १६ बाबींची प्रकाशने ही दरवर्षी अद्ययावत करण्यात येतील.